

MÄNTSÄLÄN YLEISKAAVA 2050: LUONTOSELVITYKSET 2019

Pekka Routasuo, Esa Lammi ja Marko Vauhkonen

14.4.2021

MÄNTSÄLÄN YLEISKAAVA 2050: LUONTOSelvITYKSET 2019

Sisällys

1 Johdanto	6
2 Työn toteuttaminen	6
3 Luontokohteiden arvottaminen	7
4 Tulokset	8
4.1 Nikinoja	8
4.2 Sulkava	9
4.3 Olkinen	11
4.4 Maitoinen	13
4.5 Hirvihaara	14
4.6 Ohkolan eteläosa	16
4.7 Sääksjärvi	18
4.8 Numminen	21
4.9 Herman Onkimaa	23
5 Lähteet ja kirjallisuus	25
Liite 1. Selvitysalueilla todetut luontokohteet vuonna 2019	29
1 Nikinoja	29
1.1 Kotiharjun metsä	29
1.2 Laikonperän metsä	31
1.3 Paavolan metsä	33
1.4 Sänkiänmäen lehto	35
1.5 Porrinkallion metsä	37
1.6 Susimäen suo	39
1.7 Räätälinpellon metsä 1	41
1.8 Räätälinpellon metsä 2	43
1.9 Hevoshaanpellon metsä	45
1.10 Kaseksenoja	47
1.11 Joopinkallion metsä	49
1.12 Rajakallio	51
1.13 Notkolan metsä	54
1.14 Luutasuon länsiosa	56
2 Sulkava	59
2.1 Kotirinne	59
2.2 Halmelan metsä	61
2.3 Levassuonmäen lähde	63
2.4 Vattonjärvi	65
2.5 Toltinperän lehto	69
2.6 Isosuo	71
2.7 Sulkavanjärvi	75

2.8 Uunisaarensuon lehto	79
2.9 Lammijärvi	81
2.10 Kivisojan noro	83
2.11 Porrinkallion metsä	85
2.12 Tarhanmäen suo.....	87
2.13 Aittakallion jyrkänne	89
2.14 Aittakallion metsä	91
2.15 Kulokallio	93
2.16 Järvelän lähde.....	94
2.17 Rajakallio	96
2.18 Mustijoki.....	99
2.19 Sulkavanjärvi–Vattonjärvi	101
3 Olkinen	102
3.1 Mustijoki.....	102
3.2 Hevoshaanmäen suo	104
3.3 Hevoshaanmäen lehto 1	106
3.4 Hevoshaanmäen lehto 2	108
3.5 Viherkummun lehto	110
3.6 Pelto-ojan suo.....	112
4 Maitoinen	114
3.1 Mustijoki.....	114
3.2 Anttilan suo	116
3.3 Noron pellon noro	118
3.4 Hirvikorvenkallio.....	120
3.5 Sammalsuon korpi.....	123
3.6 Sammalsuon kallio.....	124
3.7 Hirvikorvenkalliot	125
3.8 Hirvikorvenkallion noro	126
3.9 Hirvikorvenkallio–Sammalsuo	127
5 Hirvihaara	128
5.1 Mustijoki.....	128
5.2 Huran suot.....	130
5.3 Kirinkosken lehto.....	132
5.4 Härkäsuon neva.....	134
5.5 Heimolan lähde	136
5.6 Tammiston kallio	138
5.7 Metsolan korpi ja lähde.....	140
5.8 Kerlamminkallion metsä.....	142
5.9 Kerlamminkallion räme	144
5.10 Kerlamminkalliot	145
5.11 Pitkästenjärven korpi ja noro	146
5.12 Riitasuon keskiosa	148
5.13 Latosaaren lehto ja korpi.....	150
5.14 Latosaaren puronvarsikorpi	152

5.15	Haltantinmäen korpi	154
5.16	Holisevankallio.....	156
5.17	Haudansuon metsä.....	158
5.18	Haudansuon korpi	160
5.19	Pitkästenjärvi.....	162
5.20	Kerlamminkalliot	163
6	Ohkolan eteläosa.....	164
6.1	Soidinsuo	164
6.2	Tasalankallio	167
6.3	Hetesaran kasvupaikka (Hyökännummi).....	169
6.4	Vienansaran ja hetesaran kasvupaikka (Hyökännummi)	170
6.5	Hyökänpuron metsä	171
6.6	Vienansaran kasvupaikka (Hyökänpuro).....	173
6.7	Sandberginpellon metsä.....	175
6.8	Ohkolanjoen varsi I.....	177
6.9	Ohkolanjoen varsi II.....	179
6.10	Hakkarinoja.....	181
6.11	Ojamäen puronvarsilehto	184
6.12	Pirkkalankallio	186
6.13	Vienansaran kasvupaikka (Jokelanseutu).....	188
6.14	Jokelanseudun niityt.....	190
6.15	Vienansaran kasvupaikka (Paippistentie).....	192
7	Sääksjärvi.....	194
7.1	Feelenkoski.....	194
7.2	Onkimaanjoki + norot.....	196
7.3	Onkimaanjoki.....	198
7.4	Pivansuo	200
7.5	Pivansuon kalliot	203
7.6	Lakeakallio	205
7.7	Silakkasuon metsä ja noro.....	207
7.8	Koppimäki.....	209
7.9	Myllyniityn lehto ja noro	211
7.10	Kuusitien kallio	213
7.11	Puiston suot.....	215
7.12	Puiston lehto	217
7.13	Paavolan suo.....	219
7.14	Koivumäen suo	221
7.15	Suojalanmäen suo	223
7.16	Lietolammi.....	225
7.17	Metsolan lehto	227
7.18	Venunjärven rantasuot.....	229
7.19	Rauhoitettu kuusi	232
7.20	Kutinsuon metsä.....	234
7.21	Saarenniitynojan lehto	236
7.22	Luoteen lehto	238

7.23	Ratiojan lehto	240
7.24	Kukkuranmäen lehto	242
7.25	Sääksjärvenjoen latvanorot	244
7.26	Sääksjärvenjoki	246
7.27	Heinkyrön noro	248
7.28	Pivansuo	250
7.29	Sääksjärvi	251
7.30	Metsäkulma	252
8	Numminen	253
8.1	Koivulan suo ja lampi	253
8.2	Lamminmetsän suot	255
8.3	Nummisen joenvarsilaidun	258
8.4	Nuutinmäen laidun	260
8.5	Hakalan niitty	261
8.6	Ylikartanon laidun	263
8.7	Horsmankallio	265
8.8	Kankaansuo	268
8.9	Heinolan laidun	271
8.10	Haninsuon lampi	272
8.11	Laavunsuo	273
8.12	Karvassuo	275
8.13	Sammalsuo	277
9	Herman Onkimaa	279
9.1	Koskelan laidun ja luhta	279
9.2	Korkeakallio	280
9.3	Jaakkolan SW-puolen jyrkäne	281
	Liite 2. Yhteenvetotaulukko luontokohteista	282

Kansi: Luoteen lehto (liite 1, kohde 7.22). Valokuva © Pekka Routasuo.

Ilmakuvat ja pohjakartat © Maanmittauslaitos.

Valokuvat © Pekka Routasuo, Esa Lammi & Marko Vauhkonen.

1 JOHDANTO

Mäntsälässä on vireillä koko kunnan käsittävä Mäntsälän yleiskaava 2050. Kunnassa on laadittu 2000-luvun aikana yleiskaavatasoisia luontoselvityksiä useiden rekisterikylien alueella, mutta vielä inventoimattomia alueita on useita. Tämä työ käsittää näiden inventoimattomien rekisterikylien tai niiden osien yleiskaavatasoisen luontoselvityksen.

Työn tavoitteena on antaa tietoa Mäntsälän arvokkaista luontokohteista (lakikohteet ja muut arvokkaat luontotyytit) kaavamudon edellyttämällä tarkkuudella. Selvitys palvelee maankäytön suunnittelua määrittämällä alueiden luonnonarvot ja suojeltavat kohteet.

Mäntsälän kunta tilasi työn Ympäristösuunnittelu Enviro Oy:ltä, jossa sen ovat tehneet biologit LuK Pekka Routasuo, FM Esa Lammi ja FM Marko Vauhkonen.

2 TYÖN TOTEUTTAMINEN

Esisuunnitteluvaiheessa analysoitiin aiemmat luontokohdetiedot (ks. luku 5), tehtiin selvitysalueiden kartta- ja ilmakuvatarkastelu sekä rajattiin kartalle maastossa tarkistettavat kohteet ja suunniteltiin maastotöiden toteuttaminen.

Maastokäynnit tehtiin kesäkuun lopun ja syyskuun alun 2019 välisenä aikana. Inventoinnissa käytettiin GPS-paikanninta (Garmin 60Cx tai 62s), jolla kohteet voitiin paikantaa riittävällä tarkkuudella. Maastotöiden yhteydessä tehdyt havainnot vieraskasvilajeista paikannettiin ja kirjattiin ylös.

Maastokäynnillä kohteelta inventoitiin ja kirjattiin muistiin luonnonolojen yleiskuvaus. Lisäksi selvitettiin ja rajattiin kartalle arvokkaat luontokohteet, joita ovat:

- luonnonsuojelulain 29 §:n mukaiset suojeltavat luontotyytit
- metsälain 10 §:n mukaiset erityisen tärkeät elinympäristöt
- vesilain mukaiset pienvesikohteet (2 luku 11.1 §, 3 luku 2.8 §)
- METSO-ohjelman kriteerit täyttävät kohteet (Syrjänen ym. 2016)
- uhanalaiset ja silmälläpidettävät luontotyytit (Kontula & Raunio 2018a, b)
- maakunnallisesti arvokkaat LAKU-kohteet (Salminen & Aalto 2012)
- muut luonnonsuojelullisesti arvokkaat ja luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeät kohteet.

Todetut arvokkaat luontokohteet rajattiin kartalle ja niistä inventoitiin sekä kirjoitettiin muistiin yleiskuvaus. Luontokohteet arvotettiin Södermanin (2003) julkaisun mukaisesti. Tarvittaessa määritettiin puron tai noron valuma-alueen pinta-ala sekä arvioitiin uoman potentiaalia taimenen lisääntymisalueena. Ennestään tiedossa olevien kohteiden osalta tarkistettiin nykytila ja kuvauksen paikkansapitävyys, rajaus ja kriteerien täytyminen.

Taulukoissa mainittuja perinnebiotooppeja ei ole inventoitu tässä selvityksessä. Uudenmaan ELY-keskuksessa on käynnissä perinnebiotoppien päivitysinventointi vuosina 2018–2020, jonka osana päivitetään Pykälän & Bonnin (2000) julkaisun

tiedot ajan tasalle. Perinnebiotooppikohteiden arvoluokitus on ELY-keskuksen tekemä.

Selvitysten tulosten perusteella tunnistettiin ns. luontoarvokokonaisuudet, joita voidaan hyödyntää ekologisen verkoston selvitystyössä.

3 LUONTOKOhteiden arvottaminen

Luontokohteille annettiin seuraavan jaottelun mukainen arvoluokka. Alimpien luokkien (3 ja 4) kriteerit ovat ohjeellisia ja niiden soveltamisessa on huomioitu mm. kohteen pinta-ala, monipuolisuus, luonnontila ja huomionarvoinen lajisto.

1. *Kansainvälisesti arvokkaat alueet (K)*

Alueet, jotka on arvioitu kansainvälisten arviointikriteerien perusteella tähän luokkaan kuuluviksi, esim. Natura 2000 -alueet tai kansainvälisesti tärkeät linnustoalueet eli ns. IBA-alueet.

2. *Valtakunnallisesti arvokkaat alueet (V)*

Valtakunnallisissa suojeluohjelmissa tai inventoinneissa valtakunnallisesti arvokkaiksi luokitellut kohteet. Kohteet, joiden luonnontila, luontotyypit ja lajisto täyttävät samat kriteerit kuin luontotyyppien ja lajien inventointi- ja arviointiohjeissa tai luonnonsuojeluohjelmissa on annettu valtakunnallisesti arvokkaille kohteille. Alueet, joilla on erityistä merkitystä valtakunnallisesti uhanalaisten luontotyyppien ja lajien kannalta. Luonnonsuojelulain ja vesilain suojaamat luontotyypit Södermanin (2003) julkaisun mukaisesti.

3. *Maakunnallisesti arvokkaat alueet (M)*

Valtakunnallisissa suojeluohjelmissa tai inventoinneissa maakunnallisesti arvokkaiksi luokitellut kohteet. Kohteet, joiden luonnontila, luontotyypit ja lajisto täyttävät samat kriteerit kuin luontotyyppien ja lajien inventointi- ja arviointiohjeissa tai luonnonsuojeluohjelmissa on annettu maakunnallisesti arvokkaille kohteille. Kohteet, jotka täyttävät LAKU-kriteerit (Salminen & Aalto 2012). Alueet, joilla on vähäistä merkitystä valtakunnallisesti uhanalaisten luontotyyppien ja lajien kannalta. Alueet, joilla on silmälläpidettäviä tai alueellisesti uhanalaisia luontotyypejä ja lajeja.

4. *Paikallisesti arvokkaat alueet (P)*

Kohteella on paikallisesti harvinaisia tai edustavia luontotyypejä tai lajeja.

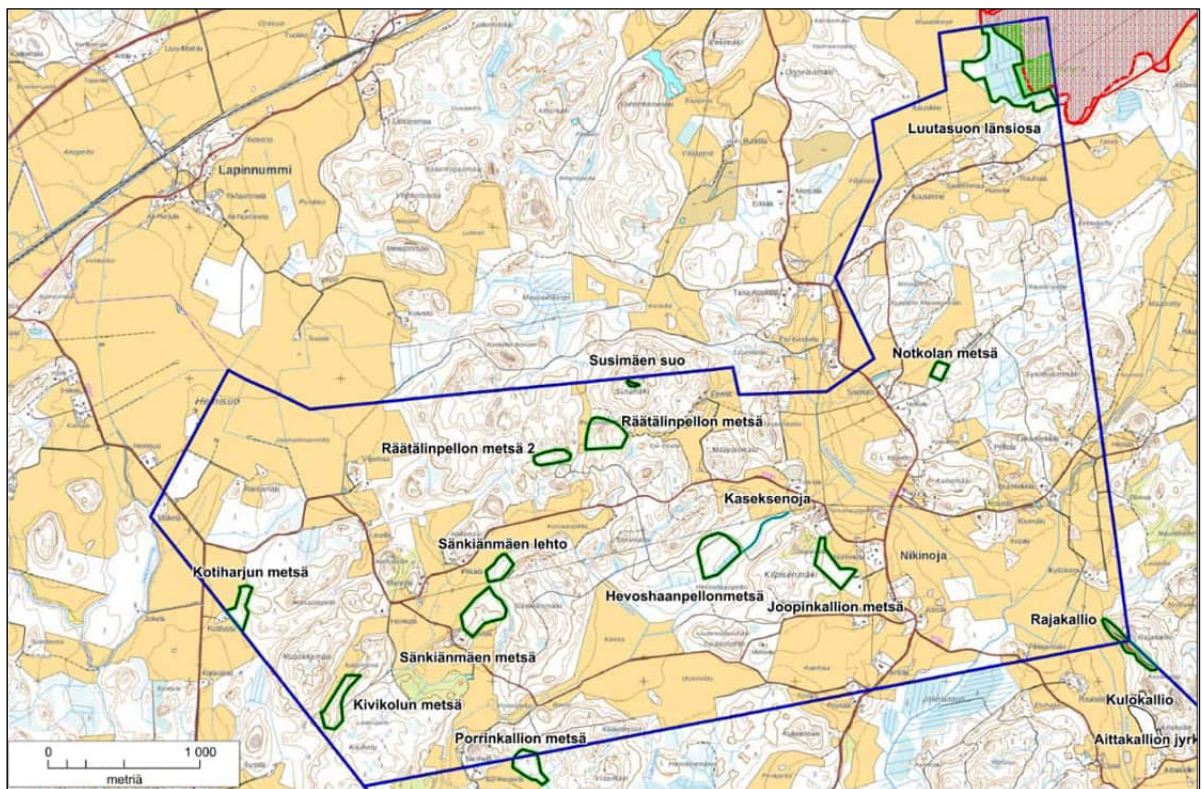
4 TULOKSET

Selvityksen perusteella todetut arvokkaat luontokohteet käyvät ilmi liitteistä 1 ja 2. Seuraavissa alaluvuissa esitetään rekisterikylittäin yleiskuvaus sekä luontokohteiden määrä ja tyyppi. Liitteessä 1 on jokaisesta kohteesta esitetty arvoluokka, sijainti, yleiskuvaus, erityiset luontoarvot, suositukset sekä mahdolliset rajausmuutokset (lähinnä Metsäkeskuksen aineiston mukaisiin elinympäristörajauksiin nähden). Suosituksia on annettu silloin, kun kohteen hoitaminen tai ennallistaminen on luontoarvojen puolesta perusteltua. Raportin liitteenä 2 on yhteenveto- taulukko tässä työssä todetuista arvokkaista luontokohteista.

4.1 Nikinoja

Nikinojan rekisterikylä sijaitsee Mäntsälän kunnan pohjoisrajalla. Alueen pinta-ala on noin 1500 ha. Alue on noin puoleksi peltoa ja puoleksi metsää. Metsät ovat pääosin käsiteltyjä talousmetsiä. Asutus keskittyy isoimpien teiden varrelle (Nikinojantie ja Mommilantie).

Selvityksessä Nikinojan alueelta löytyi 14 arvokasta luontokohtetta, joista yksi on maakunnallisesti arvokas (LAKU) ja loput paikallisesti arvokkaita. Vesilain 3 luvun 2 §:n mukaisia kohteita on yksi, metsälain 10 §:n mukaisia kohteita todettiin kaksi ja 11 kohdetta täyttää METSO-ohjelman kriteerit. Alueen pohjoisosaan ulottuu Koivumäki–Luutasuon Natura 2000 -alue.

Nikinojan rekisterikylän luontokohteet (vihreä rajaus) kartalla. Punaisella on rajattu Natura 2000 -alue.

Nikinojan rekisterikylän luontokohteet. Numerointi on sama kuin kohdekorteissa (liite 1). Alueella on lisäksi yksi Natura 2000 -alue.

Kohde	Tyyppi
1.1 Kotiharjun metsä	METSO-kohde
1.2 Laikonperän metsä	METSO-kohde
1.3 Paavolan metsä	METSO-kohde
1.4 Sänkiänmäen lehto	METSO-kohde
1.5 Porrinkallion metsä	METSO-kohde
1.6 Susimäen suo	Metsälakikohde
1.7 Räätälinpellon metsä 1	METSO-kohde
1.8 Räätälinpellon metsä 2	METSO-kohde
1.9 Hevoshaanpellon metsä	METSO-kohde
1.10 Kaseksenoja	Vesilakikohde (3 luvun 2 §)
1.11 Joopinkallion metsä	METSO-kohde
1.12 Rajakallio	Metsälakikohde
1.13 Notkolan metsä	METSO-kohde
1.14 Luutasuon länsiosa	METSO-kohde, LAKU-kohde

4.2 Sulkava

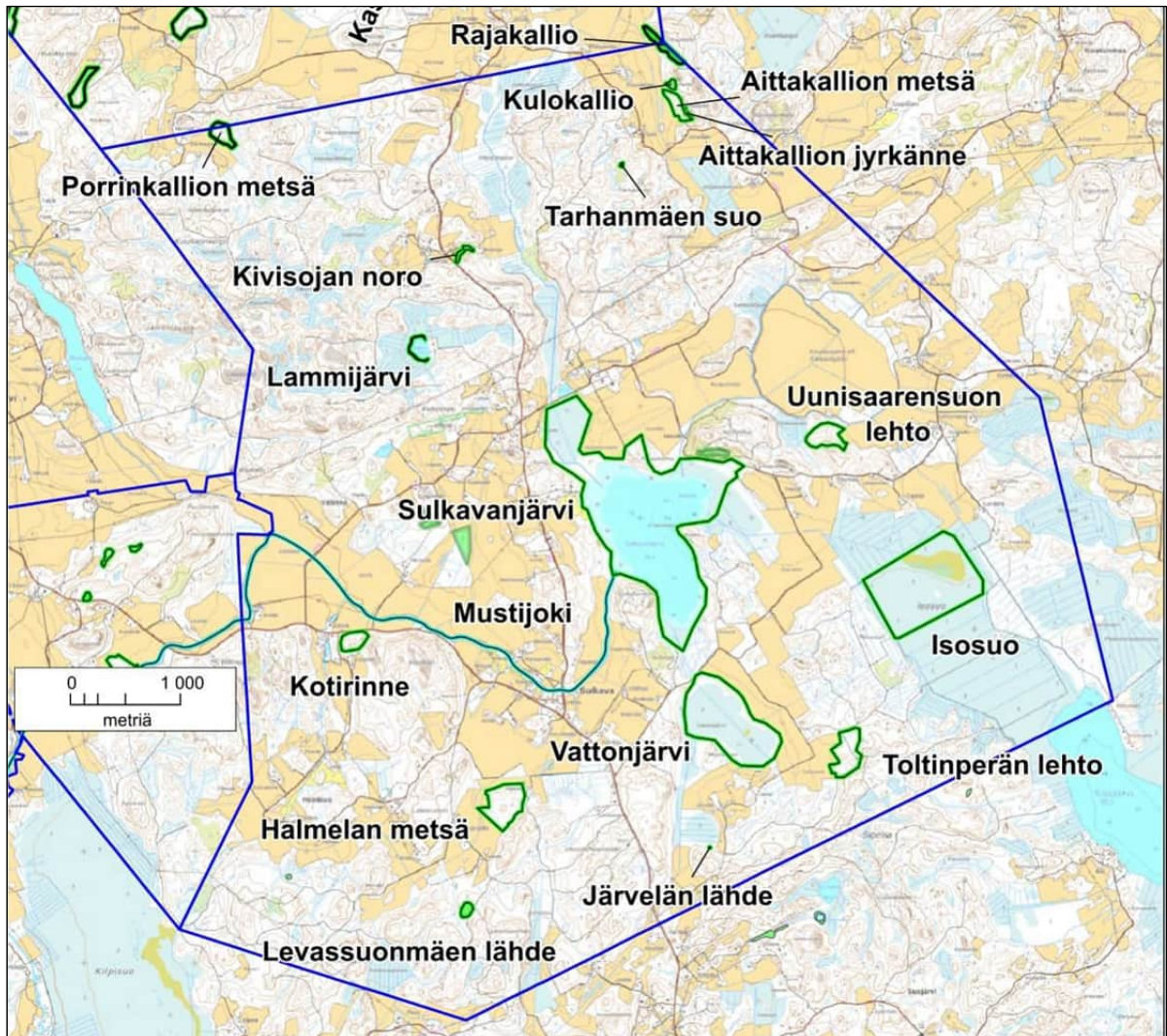
Sulkavan rekisterikylä sijaitsee Mäntsälän kunnan pohjoisosassa. Alueen pinta-ala on noin 5100 ha. Sulkavan alueesta noin 2/3 on metsää; peltoa on etenkin alueen keskiosassa. Sulkavan kylässä on paljon pieniä soita, jotka ovat lähes kaikki ojitettuja. Eteläosassa on myös laajempia suoalueita, mutta nämäkin on pääosin ojitettu. Alueella on yksi järvi (Sulkavanjärvi) ja yksi lampi (Lammijärvi). Asutusta on etenkin Oitintien ja Nikinojantien varrella.

Selvityksessä Sulkavan alueelta löytyi 18 arvokasta luontokohdetta, näistä kolme on maakunnallisesti arvokkaita (LAKU) ja loput paikallisesti arvokkaita. Vesilain 2 luvun 11 §:n mukaisia kohteita on 3, metsälain 10 §:n mukaisia kohteita todettiin 7 ja 5 kohdetta täyttää METSO-ohjelman kriteerit. Muilla kohteilla on uhanalaisia luontotyyppisiä.

Sulkavan alueelta rajattiin yksi luontoarvokokonaisuus (ks. Liite 1, alaluku 2.19).

Sulkavan rekisterikylän luontokohteet. Numerointi on sama kuin kohdekorteissa (liite 1). Alueella on lisäksi kaksi luonnonsuojelualuetta, yksi määräaikainen suojelualue ja yksi luonnonsuojelulla suojeltu luontotyyppi.

Kohde	Tyyppi
2.1 Kotirinne	METSO-kohde
2.2 Halmelan metsä	METSO-kohde
2.3 Levassuonmäen lähde	Vesilakikohde (2 luvun 11 §), Metsälakikohde
2.4 Vattonjärvi	Arvokas suokokonaisuus, LAKU-kohde
2.5 Toltinperän lehto	Uhanalainen luontotyyppi
2.6 Isosuo	Arvokas suokokonaisuus, LAKU-kohde
2.7 Sulkavanjärvi	METSO-kohde, LAKU-kohde
2.8 Uunisaarensuon lehto	Uhanalainen luontotyyppi
2.9 Lammijärvi	Metsälakikohde
2.10 Kivisojan noro	Vesilakikohde (2 luvun 11 §), Metsälakikohde
2.11 Porrinkallion metsä	METSO-kohde
2.12 Tarhanmäen suo	Metsälakikohde
2.13 Aittakallion jyrkäne	Metsälakikohde
2.14 Aittakallion metsä	METSO-kohde
2.15 Kulokallio	Metsälakikohde
2.16 Järvelän lähde	Vesilakikohde (2 luvun 11 §), Metsälakikohde
2.17 Rajakallio	Metsälakikohde
2.18 Mustijoki	Uhanalainen luontotyyppi (keskisuuri savimaiden joki)
2.19 Sulkavanjärvi–Vattonjärvi	Luontoarvokokonaisuus

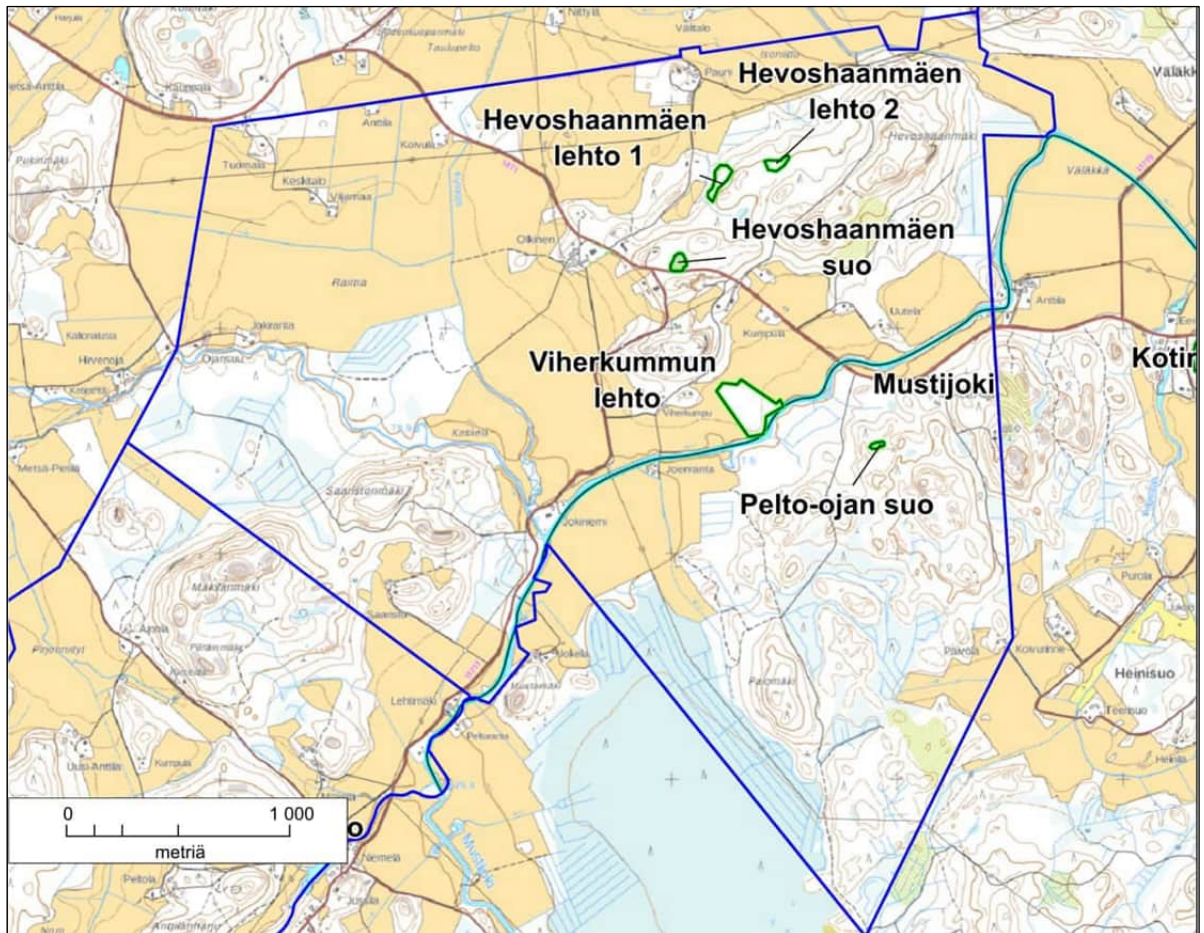

Sulkavan rekisterikylän luontokohteet (vihreä rajaus) kartalla. Luonnonsuojelualueet on merkitty vihreällä rasterilla.

4.3 Olkinen

Olkisen rekisterikylä sijaitsee Mäntsälän kunnan pohjoisrajalla. Alueen pinta-ala on noin 990 ha. Alueesta on noin kolmasosa peltoa ja loput metsää. Metsät ovat pääosin melko nuoria talousmetsiä ja suot on enimmäkseen ojitettu. Asutus on vähäistä.

Selvityksessä Olkisen alueelta löytyi kuusi arvokasta luontokohdetta, jotka kaikki olivat paikallisesti arvokkaita. Metsälain 10 §:n mukaisia kohteita todettiin kaksi, kolme oli arvokkaita lehtoalueita ja yksi jokiympäristö.

Olkisen rekisterikylän luontokohteet (vihreä rajaus) kartalla.

Olkisen rekisterikylän luontokohteet. Numerointi on sama kuin kohdekorteissa (liite 1).

Kohde	Tyyppi
3.1 Mustijoki	Uhanalainen luontotyyppi (keskisuuri savimaiden joki)
3.2 Hevoshaanmäen suo	Metsälakikohde
3.3 Hevoshaanmäen lehto 1	Uhanalainen luontotyyppi
3.4 Hevoshaanmäen lehto 2	Uhanalainen luontotyyppi
3.5 Viherkummun lehto	Uhanalainen luontotyyppi
3.6 Pelto-ojan suo	Metsälakikohde

4.4 Maitoinen

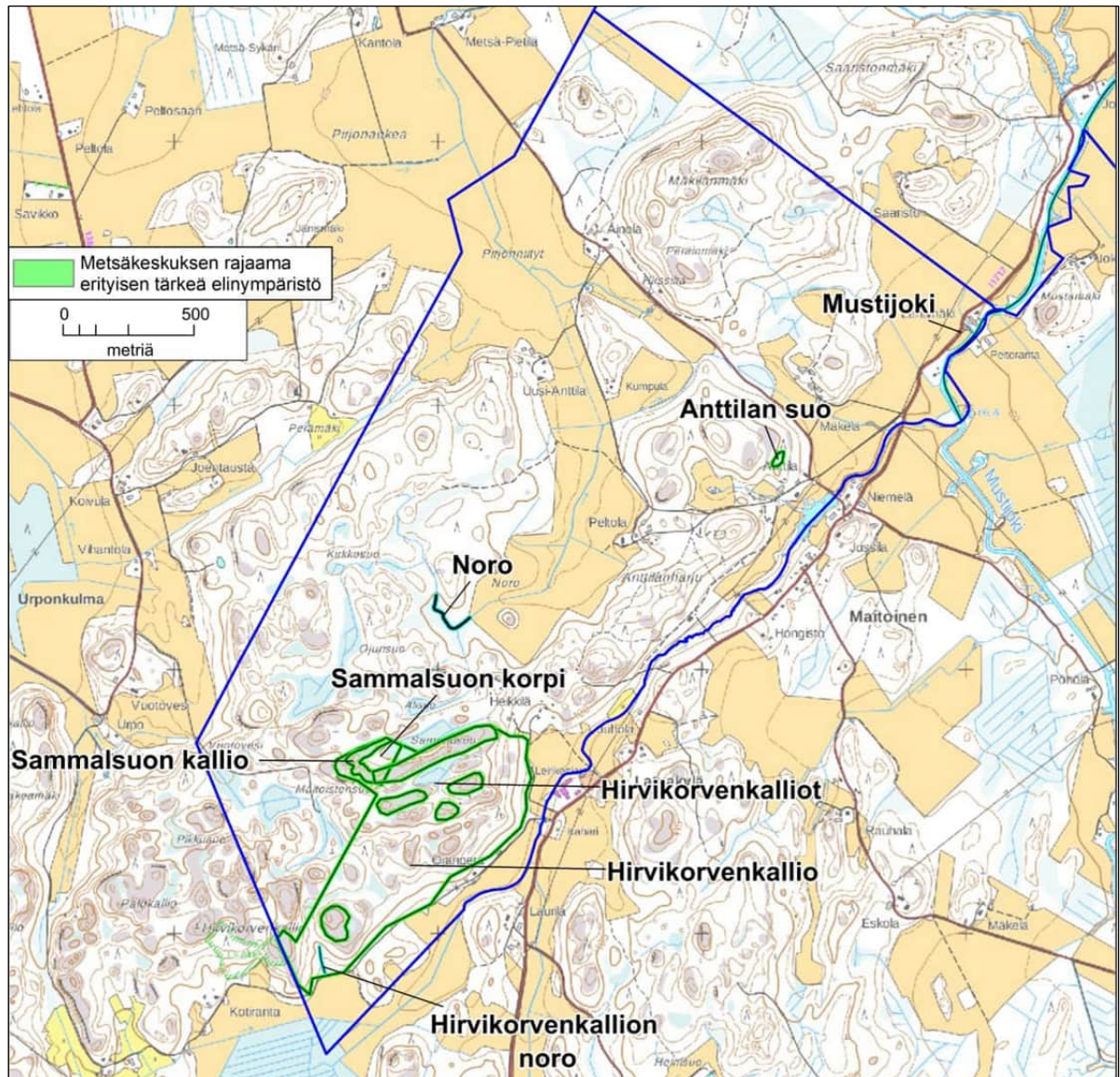
Maitoisen rekisterikylä sijaitsee Mäntsälän kunnan itärajalalla. Alueen pinta-ala on 523 ha. Alueesta on noin kolmasosa peltoa ja loput metsää. Maitoisen kallioiset metsät ovat pääosin talouskäytössä.

Selvityksessä Maitoisen alueelta löytyi 8 arvokasta luontokohdetta. Kohteista yksi on maakunnallisesti arvokas, loput ovat paikallisesti arvokkaita. Metsälain 10 §:n mukaisia kohteita todettiin kahdeksan, kaksi on vesilain 2 luvun 11 §:n mukaisia, yksi arvokas metsä- ja kallioalue ja yksi jokiympäristö. Osa kohteista sisältää useampia erillisiä rajauksia.

Maitoisen alueelta rajattiin yksi luontoarvokokonaisuus (ks. Liite 1, alaluku 3.9).

Maitoisen rekisterikylän luontokohteet. Numerointi on sama kuin kohdekorteissa (liite 1).

Kohde	Tyyppi
3.1 Mustijoki	Uhanalainen luontotyyppi (keskisuuri savimaiden joki)
3.2 Anttilan suo	Metsälakikohde
3.3 Noron pellon noro	Vesilakikohde
3.4 Hirvikorvenkallio	METSO-kohde, LAKU-kohde
3.5 Sammalsuon korpi	Metsälakikohde
3.6 Sammalsuon kallio	Metsälakikohde
3.7 Hirvikorvenkalliot	Useita erillisiä kallioita, Metsälakikohde
3.8 Hirvikorvenkallion noro	Vesilakikohde
3.9 Hirvikorvenkallio–Sammalsuo	Luontoarvokokonaisuus

Maitoisen rekisterikylän luontokohteet (vihreä rajaus).

4.5 Hirvihaara

Hirvihaaran rekisterikylä sijaitsee Mäntsälän kunnan länsirajalla. Alueen pinta-ala on noin 3200 ha. Alueen länsipuolisko on suurelta osin tehokkaassa talouskäytössä ollutta kangasmetsää, jossa on myös joitakin suoalueita. Itäosassa on metsän lisäksi peltoa ja kyläasutusta. Alueen keskiosan läpi kulkee Hyvinkääntie (Vt 25). Sen pohjoispuolella on 13 arvokasta luontokohtetta. Hyvinkääntien eteläpuolella on kahdeksan paikallisesti arvokasta luontokohtetta.

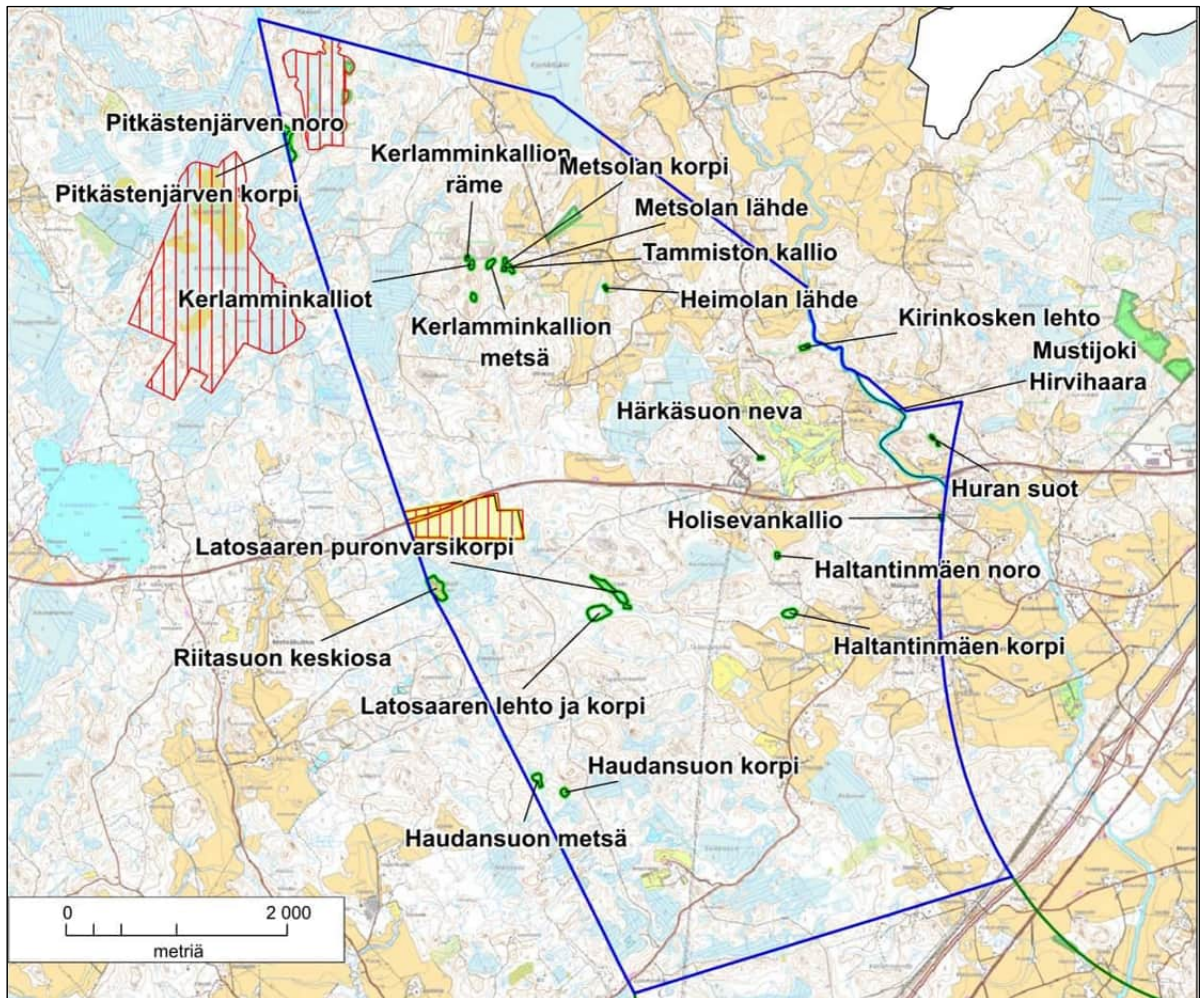
Kaikki Hirvihaaran alueelta inventoidut 20 arvokasta luontokohtetta ovat pieniä ja täyttävät paikallisesti arvokkaan luontokohteen kriteerit. Useimmat kohteista ovat metsälain 10 §:n mukaisia elinympäristöjä. Vesilain mukaan suojeltava lähde on kahdella kohteella. METSO-ohjelman valintaperusteet täyttäviä metsäkohteita

on neljä. Hirvihaaran alueella on kaksi Natura 2000 -aluetta (Mustametsä ja Kivilamminsuo–Pitkästenjärvet).

Hirvihaaran alueelta rajattiin kaksi luontoarvokokonaisuutta (ks. Liite 1, alaluvut 5.19 ja 5.20).

Hirvihaaran rekisterikylän luontokohteet. Numerointi on sama kuin kohdekorteissa (liite 1). Alueella on lisäksi kaksi Natura 2000 -aluetta ja kaksi luonnonsuojelualuetta.

Kohde	Tyyppi
5.1 Mustijoki	Uhanalainen luontotyyppi (keskisuuri savimaiden joki)
5.2 Huran suot	2 lähekkäistä suota, metsälaki, uhanal. luontotyyppi
5.3 Kirinkosken lehto	Metsälakikohde, uhanalainen luontotyyppi
5.4 Härkäsuon neva	Metsälakikohde, uhanalainen luontotyyppi
5.5 Heimolan lähde	Metsälakikohde, vesilakikohde
5.6 Tammiston kallio	Metsälakikohde
5.7 Metsolan korpi ja lähde	Metsälaki-, vesilakikohde, uhanalainen luontotyyppi
5.8 Kerlamminkallion metsä	METSO-kohde
5.9 Kerlamminkallion räme	Metsälakikohde, uhanalainen luontotyyppi
5.10 Kerlamminkalliot	Kaksi metsälakikohdetta
5.11 Pitkästenjärven korpi ja noro	Uhanalainen luontotyyppi, metsälakikohde
5.12 Riitasuon keskiosa	Metsälaki, uhanalainen luontotyyppi
5.13 Latoaaren lehto ja korpi	Metsälaki- ja vesilakikohde, uhanalainen luontotyyppi
5.14 Latoaaren puronvarsikorpi	Metsälaki- ja METSO-kohde, uhanalainen luontotyyppi
5.15 Haltantinmäen korpi	Metsälakikohde, METSO-kohde
5.16 Holisevankallio	Metsälakikohde
5.17 Haudansuon metsä	Metsälakikohde, METSO-kohde
5.18 Haudansuon korpi	Metsälakikohde
5.19 Pitkästenjärvi	Luontoarvokokonaisuus
5.20 Kerlamminkalliot	Luontoarvokokonaisuus

Hirvihaaran rekisterikylän luontokohteet (vihreä rajaus). Natura-alueet on rajattu punaisella viivoituksella.

4.6 Ohkolan eteläosa

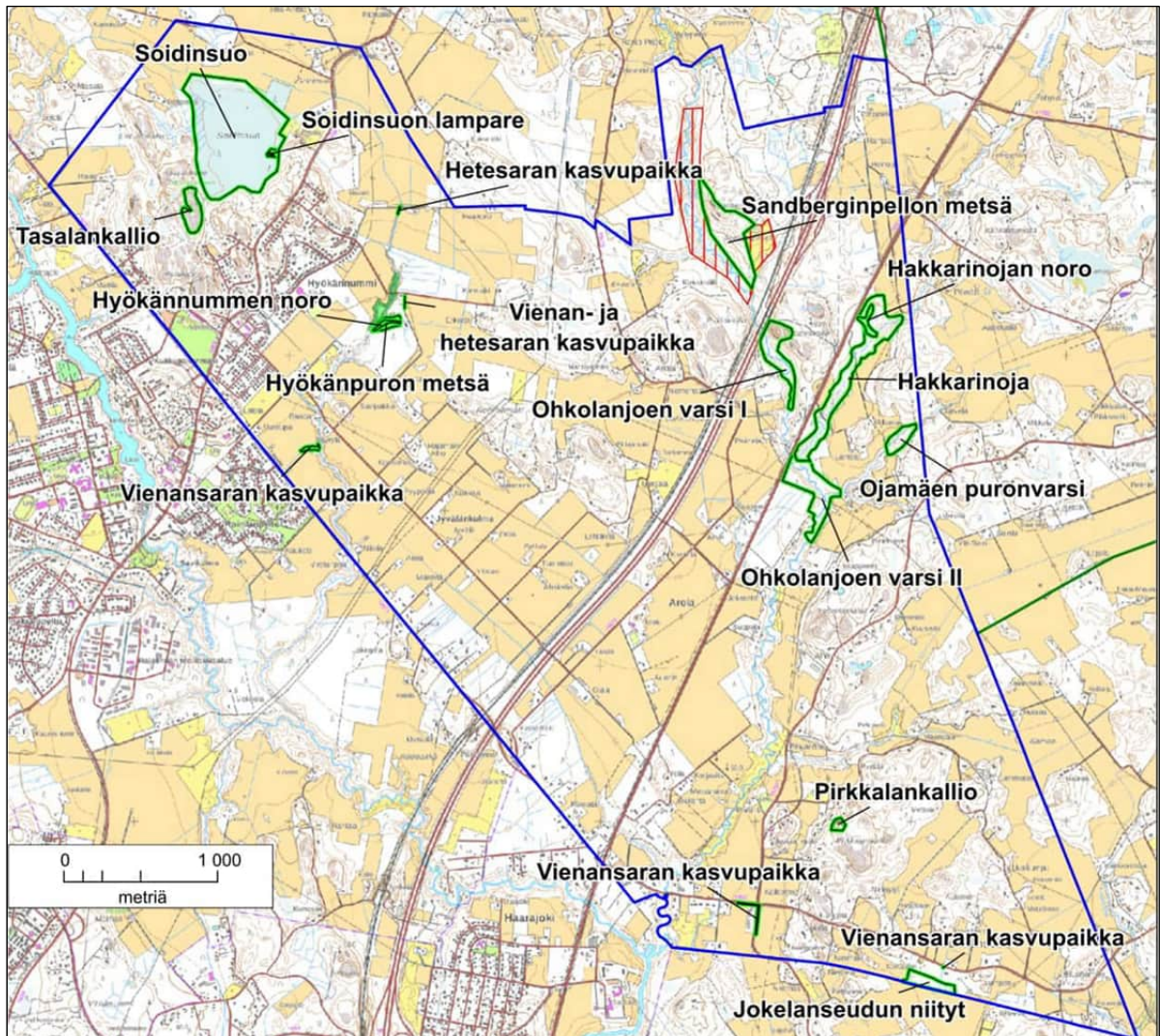
Ohkolan pohjoisosa on inventoitu vuonna 2016 (Ympäristösuunnittelu Enviro Oy 2016). Ohkolan rekisterikylän eteläosasta inventoitiin 2230 ha:n laajuinen Hyökännymelta Arolaan ja Jokelanseutuun ulottuva alue, joka sijaitsee kunnan etelärajalla. Alue on suurelta osin peltoa. Melko tasaiseen peltomaisemaan tuovat vaihtelua alueen länsirajalla oleva Hyökännummen taajama ja sen viereinen kalliainen metsäalue. Itäosassa maisemaelementtinä on Ohkolanjoki ympäröivine metsäalueineen. Joen itäpuolella on lisäksi kalliainen, rekisterikylän ylittävä metsäselänne.

Alueelta löytyi kaikkiaan 15 arvokasta luontokohdetta, joista viisi on uhanalaisten saralajien kasvupaikkoja ja kaksi metsälain mukaisia kallioalueita. Hyökännummen Soidinsuo on maakunnallisesti arvokas keidassuo, joka oli ehdolla myös soidensojeluun täydennysohjelmaan. Muut alueen merkittävät luontokohteet keskittyvät Ohkolanjoen varteen, jossa on maakunnallisesti arvokkaita (LAKU, METSO) joenvarsimetsiä. Osa Ohkolanjoen varresta on Ohkolanjoen Natura 2000 -aluetta.

Natura-alueessa on mukana myös Sandbergin niitty -niminen perinneympäristönä tärkeä niitty.

Ohkolan eteläosan luontokohteet. Numerointi on sama kuin kohdekorteissa (liite 1). Alueella on lisäksi yksi luonnonsuojelualue ja yksi Natura 2000 -alue (Ohkolanjoki).

Kohde	Tyyppi
6.1 Soidinsuo	LAKU-kohde, metsälakikohde, uhanalainen luontotyyppi
6.2 Tasalankallio	Metsälakikohde
6.3 Hetesaran kasvupaikka	Uhanalaisen kasvilajin esiintymä
6.4 Vienan- ja hetesaran kasvup.	Uhanalaisen kasvilajin esiintymä
6.5 Hyökänpuron metsä	Metsä- ja vesilakikohde, METSO-kohde
6.6 Vienansaran kasvupaikka	Uhanalaisen kasvilajin esiintymä
6.7 Sandberginpellon metsäalue	Metsälakikohde, LAKU-kohde, METSO-kohde
6.8 Ohkolanjoen varsi I	Metsälakikohde, liito-oravan elinympäristö
6.9 Ohkolanjoen varsi II	Metsälakikohde, liito-orava, uhanalainen luontotyyppi
6.10 Hakkarinoja	Metsälakikohde, METSO-kohde, LAKU-kohde
6.11 Ojamäen puronvarsilehto	Metsälakikohde, uhanalainen luontotyyppi
6.12 Pirkkalankallio	Metsälakikohde
6.13 Vienansaran kasvupaikka	Uhanalaisen kasvilajin esiintymä
6.14 Jokelanseudun niityt	Uhanalaisten kasvilajien esiintymiä
6.15 Vienansaran kasvupaikka	Uhanalaisen kasvilajin esiintymä

Ohkolan eteläosan luontokohteet (vihreä rajaus). Natura-alue on merkitty punaisella viivoituksella.

4.7 Sääksjärvi

Sääksjärven rekisterikylä sijaitsee Mäntsälän keskustaajaman kaakkoispuolella Porvoontien molemmiin puolin. Alueen pinta-ala on noin 6480 ha. Kylän alueella on kaksi järveä (Sääksjärvi ja Venunjärvi) sekä yksi lampi (Lietolampi). Alueesta suurin osa on metsäistä, peltoa on lähinnä Porvoontien ja Sääksjärventien varsilla.

Sääksjärven alueelta löytyi 28 arvokasta luontokohdetta. Kohteista kolme on maakunnallisesti arvokkaita, loput ovat paikallisesti arvokkaita. Metsälain 10 §:n mukaisia kohteita todettiin 19, kahdeksan on vesilain 2 luvun 11 §:n mukaisia, 2 vesilain 3 luvun 2 §:n mukaisia ja yksi on luonnonsuojelulain nojalla rauhoitettu luonnonmuistomerkki. Osa kohteista sisältää useampia erillisiä rajauksia.

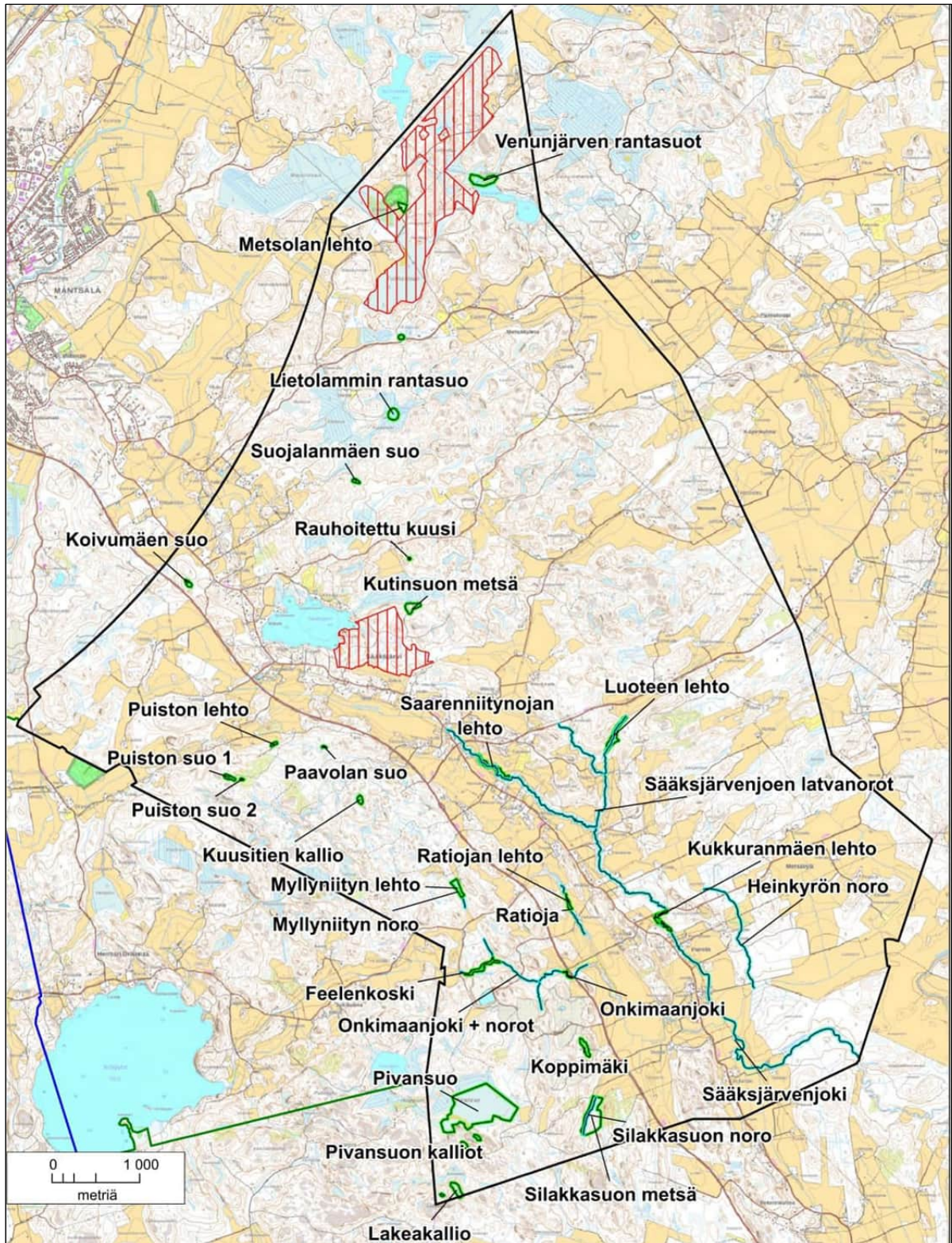
Sääksjärven alueelta rajattiin kolme luontoarvokokonaisuutta (ks. Liite 1, alaluvut 7.28–7.30).

Sääksjärven rekisterikylän luontokohteet. Numerointi on sama kuin kohdekorteissa (liite 1). Alueella on lisäksi yksi luonnonsuojelualue ja kaksi Natura 2000 -aluetta.

Kohde	Tyyppi
7.1 Feelenkoski	Vesilakikohde, uhanalainen luontotyyppi
7.2 Onkimaanjoki + norot	Vesilakikohde
7.3 Onkimaanjoki	Metsälakikohde
7.4 Pivansuo	Metsälakikohde, uhanalainen luontotyyppi
7.5 Pivansuon kalliot	Metsälakikohde
7.6 Lakeakallio	Metsälakikohde
7.7 Silakkasuon metsä ja noro	Metsä- ja vesilakikohde, uhanalainen luontotyyppi
7.8 Koppimäki	Metsälakikohde
7.9 Myllyniityn lehto ja noro	Metsä- ja vesilakikohde, uhanalainen luontotyyppi
7.10 Kuusitien kallio	Metsälakikohde
7.11 Puiston suot	Metsälakikohde, uhanalainen luontotyyppi
7.12 Puiston lehto	Uhanalainen luontotyyppi
7.13 Paavolan suo	Metsälakikohde, uhanalainen luontotyyppi
7.14 Koivumäen suo	Metsälakikohde, uhanalainen luontotyyppi
7.15 Suojalanmäen suo	Metsälakikohde, uhanalainen luontotyyppi
7.16 Lietolammi	Metsälakikohde, uhanalainen luontotyyppi
7.17 Metsolan lehto	Uhanalainen luontotyyppi, LAKU-kohde
7.18 Venunjärven rantasuot	Metsälakikohde, uhanalainen luontotyyppi, LAKU-kohde
7.19 Rauhoitettu kuusi	Luonnonmuistomerkki
7.20 Kutinsuon metsä	METSO-kohde, LAKU-kohde
7.21 Saarenniitynojan lehto	Metsä- ja vesilakikohde, uhanalainen luontotyyppi
7.22 Luoteen lehto	Metsä- ja vesilakikohde, uhanalainen luontotyyppi
7.23 Ratiojan lehto	Metsä- ja vesilakikohde, uhanalainen luontotyyppi
7.24 Kukkuranmäen lehto	Metsälakikohde, uhanalainen luontotyyppi
7.25 Sääksjärvenjoen latvanorot	Metsä- ja vesilakikohde, uhanalainen luontotyyppi
7.26 Sääksjärvenjoki	Vesilakikohde, uhanalainen luontotyyppi
7.28 Heinkyrön noro	Vesilakikohde, uhanalainen luontotyyppi
7.29 Pivansuo	Luontoarvokokonaisuus
7.30 Sääksjärvi	Luontoarvokokonaisuus

7.31 Metsäkulma

Luontoarvokokonaisuus

Sääksjärven rekisterikylän luontokohteet (vihreä rajaus). Natura 2000 -alueet on merkitty punaisella viivoituksella ja luonnonsuojelualue vihreällä rasterilla.

4.8 Numminen

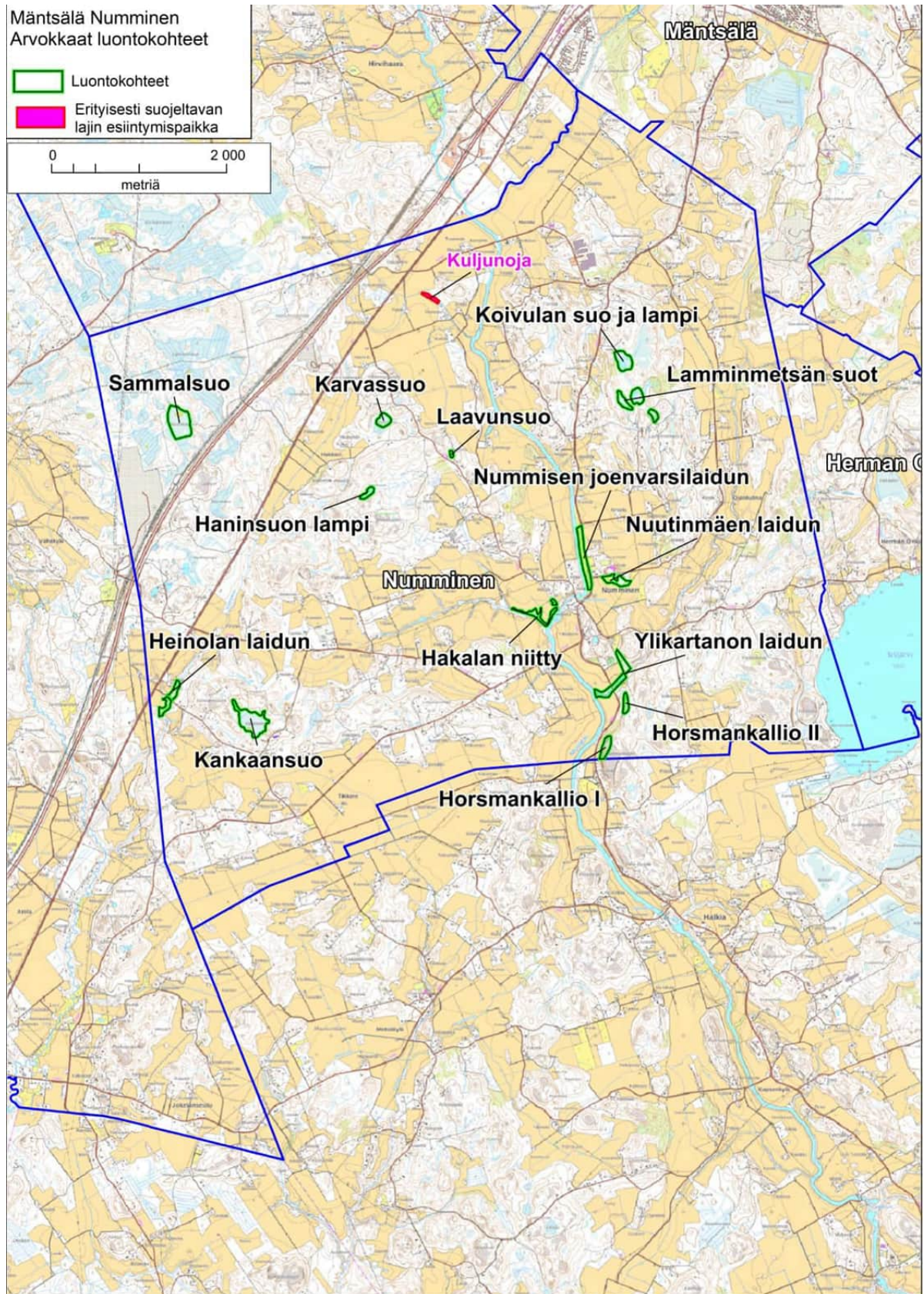
Nummisen rekisterikylä sijaitsee Mäntsälän keskustaajaman lounaispuolella. Koko kylän pinta-ala on hieman yli 5000 hehtaaria, mutta sen pohjoisosa on tarkasteltu osana Kirkonkylän osayleiskaavan luontoselvitystä (Lumotron 2018). Tässä työssä inventoidun alueen pinta-ala on noin 4290 hehtaaria.

Nummisen kylän luoteisosa on suurimmaksi osaksi rakentamatonta metsätalousmaata, jonka läpi kulkevat rautatie ja valtatie 4 sekä idempänä maantie 140. Pääosa kylän keski- ja itäosasta on haja-asutusaluetta, jota luonnehtivat peltoalueet ja niiden väliset metsäselänteet. Nummisen halki virtaa pohjoisesta etelään Mustijoki ja Isojärven läntisin osa kuuluu kylään.

Selvityksessä todettiin Nummisen alueelta 13 arvokasta luontokohtetta. Kohteet ovat paikallisesti arvokkaita lukuun ottamatta vesilain 2 luvun 11 §:n mukaisia kohteita. Metsälain 10 §:n mukaisia kohteita todettiin seitsemän, neljä on vesilain 2 luvun 11 §:n mukaisia pienvesiä, viisi on perinnebiotooppeja ja kuusi uhanalaisia luontotyyppiä. Osa kohteista sisältää useampia eri tyyppiä. Kylän alueella on lisäksi yksi erityisesti suojeltavan lajin esiintymisalue (Kuljunoja).

Nummisen rekisterikylän luontokohteet. Numerointi on sama kuin kohdekorteissa (liite 1). Alueella on lisäksi yksi erityisesti suojeltavan lajin esiintymisalue (Uudenmaan ELY-keskuksen rajauspäätös).

Kohde	Tyyppi
8.1 Koivulan suo ja lampi	Vesilakikohde, metsälakikohde, uhanalainen luontotyyppi
8.2 Lamminmetsän suot	Vesilakikohde, metsälakikohde, uhanalainen luontotyyppi
8.3 Nummisen joenvarsilaidun	Perinnebiotooppi
8.4 Nuutinmäen laidun	Perinnebiotooppi
8.5 Hakalan niitty	Perinnebiotooppi
8.6 Ylikartanon laidun	Perinnebiotooppi
8.7 Horsmankallio	Metsälakikohde
8.8 Kankaansuo	Vesilakikohde, metsälakikohde, uhanalainen luontotyyppi
8.9 Heinolan laidun	Perinnebiotooppi
8.10 Haninsuon lampi	Vesilakikohde
8.11 Laavunsuo	Metsälakikohde, uhanalainen luontotyyppi
8.12 Karvassuo	Metsälakikohde, uhanalainen luontotyyppi
8.13 Sammalsuo	Metsälakikohde, uhanalainen luontotyyppi

Nummisen rekisterikylän luontokohteet (vihreä rajaus).

4.9 Herman Onkimaa

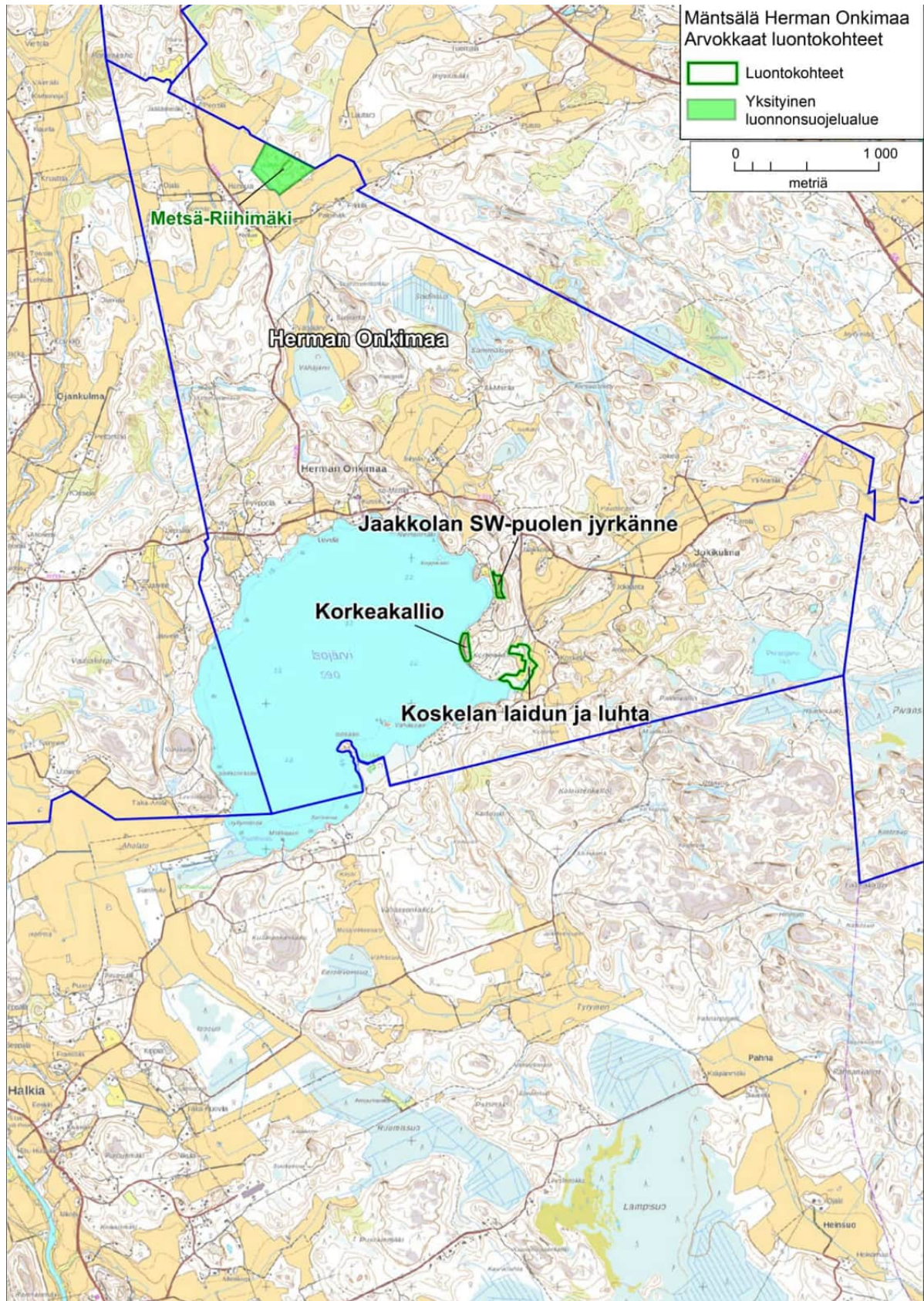
Herman Onkimaa on pinta-alaltaan vain noin 1500 hehtaarin kokoinen kylä, joka sijaitsee Nummisen ja Sääksjärven kylien välissä Mäntsälän kaakkoisosassa. Herman Onkimaan lounaisosassa sijaitsee Isojärvi ja kylän kaakkoisosassa selvästi pienempi Pivanjärvi.

Kylän pohjoispäässä on laajempi peltoaukea; muutoin pellot ovat keskittyneet Hermanonkimaantien ja Onkimaantien varsille samoin kuin pääosa asutuksesta. Isojärven rannoilla on loma-asutusta. Muu osa Herman Onkimaasta on metsäalueiden, pienten soiden ja kallioiden mosaiikkia. Lähes kaikki suot on ojitettu. Kalliomaastoa on etenkin Isojärven koillis- ja itäpuolella.

Selvityksessä todettiin Herman Onkimaan alueelta ainoastaan kolme paikallisesti arvokasta luontokohteita. Metsälain 10 §:n mukaisia kohteita todettiin kolme ja niistä yhteen yhdistyy perinnebiotooppikohde. Kylän alueella on lisäksi yksi luonnonsuojelualue (Metsä-Riihimäki).

Herman Onkimaan rekisterikylän luontokohteet. Numerointi on sama kuin kohdekorteissa (liite 1). Alueella on lisäksi yksi luonnonsuojelualue.

Kohde	Tyyppi
9.1 Koskelan laidun ja luhta	Perinnebiotooppi, metsälakikohde
9.2 Korkeakallio	Metsälakikohde
9.3 Jaakkolan SW-puolen jyrkäne	Metsälakikohde

Herman Onkimaan rekisterikylän luontokohteet (vihreä rajaus).

5 LÄHTEET JA KIRJALLISUUS

- Ellermaa, M. 2011: Maakunnallisesti tärkeät lintualueet ja niiden tunnistaminen Uudellamaalla. – *Tringa* 37/38:140–174.
- FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy 2013: Mustijoen vesistön ainevirtaama ja kuormitus. – Mäntsälän Vesi.
- Hagman, A.-M., Serenius, K. & Rajajärvi, S. 2008: Mäntsälän järvien kunnostuksen yleissuunnitelma. – Uudenmaan ympäristökeskuksen raportteja 3/2008.
- Henriksson, M., Niemi, J., Vainio, S. & Myllyvirta, T. 2016: Porvoonjoen kalataloudellinen yhteistarkkailu 2013–2015. – Itä-Uudenmaan ja Porvoonjoen vesien ja ilmansuojeluyhdistys ry.
- Herlevi-Harja, M. 1991: Luonnonmaantieteellinen katsaus. – Teoksessa: Mäntsälän historia 1. – Mäntsälän kunta.
- Husa, J. & Teeriaho, J. 2004: Luonnon- ja maisemansuojelun kannalta arvokkaat kallioalueet Uudellamaalla. – Alueelliset ympäristöjulkaisut 350.
- Ihalainen, A. 2002: Porvoonjoki eläväksi -projekti 1991–2001, loppuraportti. – Itä-Uudenmaan ja Porvoonjoen vesien- ja ilmansuojeluyhdistys ry.
- Itä-Uudenmaan seutukaavaliitto 1990: Itä-Uudenmaan harjutiedosto.
- Kananoja, T. & Grönholm, S. 1993: Uudenmaan kallioperän suojele- ja opetuskohteita. – Ympäristöministeriö, Alueiden käytön osasto. Tutkimusraportti 3/1993.
- Karonen, M., Mäntykoski, A., Lankiniemi, V., Nylander, E., Lehto, K. & Jalava, L. (toim.) 2015: Uudenmaan vesienhoidon toimenpideohjelma vuosille 2016–2021. – Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen raportteja 134/2015.
- Kinnunen, T. (toim.) 2006: Pohjavesien suojelun ja kiviaineshuollon yhteensovittaminen – Uudenmaan ja Itä-Uudenmaan loppuraportti. – Alueelliset ympäristöjulkaisut 400.
- Kontula, T. & Raunio, A. (toim.). 2018a: Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018. Luontotyyppien punainen kirja – Osa 1: Tulokset ja arvioinnin perusteet. Suomen ympäristökeskus ja ympäristöministeriö, Helsinki. – Suomen ympäristö 5/2018:1–388.
- Kontula, T. & Raunio, A. (toim.). 2018b: Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018. Luontotyyppien punainen kirja – Osa 2: luontotyyppien kuvaukset. Suomen ympäristökeskus ja ympäristöministeriö, Helsinki. – Suomen ympäristö 5/2018:1–925.
- Koppelmäki, K. 2009: Suojavyöhykkeiden yleissuunnitelma Isojärven, Saarenniitynojan ja Savijoen–Rapuojan valuma-alueilla. – Uudenmaan ympäristökeskuksen raportteja 9/2009.

- Lumotron 2018: Mäntsälän kirkonkylän osayleiskaava-alueen luontoselvitykset 2018.
- Luodeslampi, P. 2018: Mäntsälän järviraportti 2016–2017. – Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen julkaisu 3/2018.
- Luontotieto Keiron Oy 2018: Mäntsälä Aero lentopaikka, Natura-arvio 2018.
- Muuttola, M. 2012: Ylikartanon kosteikkosuunnitelma. – Suomen riistakeskus, Laitalan toimipiste.
- Mäkinen, K., Palmu, J.-P., Teeriaho, J., Rönty, H., Rauhaniemi, T. & Jarva, J. 2007: Valtakunnallisesti arvokkaat moreenimuodostumat. – Suomen ympäristö 14/2007.
- Mäntsälän kunta TePaKe/Puistojaos: Viheralueohjelma.
- Mäntsälän kunta 2015: Mäntsälän kunnan hulevesiohjelma 2015. – Mäntsälän kunta, tekniset palvelut.
- Mäntsälän kunta: Mäntsälänjoen kunnostussuunnitelma – Vesistön kunnostussuunnitelma ja maisemasuunnitelma.
- Palmu, J.-P. 1999: Moreenimuodostumien inventointi – Esitutkimus Pohjois-Uudenmaan ja Etelä-Hämeen alueella. – Suomen ympäristö 292.
- Palmu, J.-P., Hakala, P., Huhta, P., Kontula, T., Kotiluoto, R., Rauhaniemi, T. & Teeriaho, J. 2002: Moreenimuodostumien valtakunnallisen inventointiprojektin tietokannan tulosteraportti Uudenmaan liiton alueelta. – Geologian tutkimuslaitos.
- Punkari, M., Raunio, A., Viita, H. & Yrjölä, M. 1993: Uudenmaan läänin luonnon- ja maisemansuojelun kannalta arvokkaiden kallioalueiden tutkimus 1992. – Vesi- ja ympäristöhallituksen monistesarja Nro 473.
- Punkari, M. ym. 1994: Uudenmaan läänin inventoidut kallioalueet 1993: arvoluokan 4 karttarajaukset. – Vesi- ja ympäristöhallitus, Luonnonsuojelututkimusyksikkö.
- Punkari, M. ym. 1995: Luonnon- ja maisemansuojelun kannalta arvokkaat kallioalueet Uudenmaan läänissä – tutkimusraportti 1994. – Suomen ympäristökeskus, Luonto- ja maankäyttöyksikkö.
- Pykälä, J. & Bonn, T. 2000: Uudenmaan perinnemaisemat. – Alueelliset ympäristöjulkaisut 178.
- Pöntelin 2001: Vuoden 2000 yleiskaavainventoinnin täydentäminen. – Mäntsälän kunta.
- Pöyry Finland Oy 2019: Mäntsälän valuma-aluejako ja uomaluokitus sekä vesitaseiden määrittäminen valuma-alueittain. – Mäntsälän kunta.
- Ramboll Oy 2013: Mäntsälän pohjavesialueiden suojelusuunnitelma. – Mäntsälän kunta ja Uudenmaan ELY-keskus.

- Salminen, J. & Aalto, S. 2012: Luonnonympäristöjen arvottamisen kriteeristö Uudellemaalle (LAKU). Loppuraportti. – Uudenmaan liiton julkaisuja E 119:1–53.
- Sola, P. 2015: Mäntsälän seudun vanhojen metsien linnustoselvitys 2012. – Apury:n raportteja 1/2015.
- Syrjänen, K., Hakalisto, S., Mikkola, J., Musta, I., Nissinen, M., Savolainen, R., Seppälä, J., Seppälä, M., Siitonen, J. & Valkeapää, A. 2016: Monimuotoisuudelle arvokkaiden metsäympäristöjen tunnistaminen. METSO-ohjelman luonnontieteelliset valintaperusteet 2016–2025. – Ympäristöministeriön raportteja 17/2016:1–75.
- Söderman, T. 2003: Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi – kaavoituksessa, YVA-menettelyssä ja Natura-arvioinnissa. – Ympäristöopas 109:1–196.
- Uudenmaan liitto 2014a: Maakunnan viherrakenne ja ekosysteemipalvelut uusien menetelmin. – Uudenmaan liiton julkaisuja E158 – 2015.
- Uudenmaan liitto 2014b: Lähtökohtia tuulivoiman käsittelyyn maakuntakaavassa – Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaava. – Uudenmaan liiton julkaisuja E 137 – 2014.
- Uudenmaan liitto 2015a: Viherrakenteen kehityskuva – Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaava. – Uudenmaan liiton julkaisuja E 139 – 2015.
- Uudenmaan liitto 2015b: Uudenmaan viherrakenteen analysointi Zonation-menetelmällä. – Uudenmaan liiton julkaisuja E 145 – 2015.
- Uudenmaan liitto 2015c: Uudenmaan viherrakenneselvitykset 2013–2014 – Yhteenvetoraportti. – Uudenmaan liiton julkaisuja E 147 – 2015.
- Uudenmaan liitto 2015d: Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan luontoselvitys 2014–2015. Maastoselvityskohteet ja niiden maakunnallinen arvo. – Uudenmaan liiton julkaisuja E 157.
- Uudenmaan liitto 2015e: Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaava, MLY-alueiden eli laajojen, yhtenäisten ja ekologisen verkoston kannalta merkittävien metsätalousvaltaisten alueiden kohdekuvaukset. – Uudenmaan liiton julkaisuja E 164.
- Uudenmaan liitto 2015f: Uudenmaan viherrakenne ja ekosysteemipalvelut – ekouuma-hankkeen loppuraportti. – Uudenmaan liiton julkaisuja C 76 – 2015.
- Uudenmaan liitto 2015g: Uudenmaan viherrakenteen arviointi uusien menetelmin – vertailu GreenFrame- ja Zonation-analyyseihin tuloksista. – Uudenmaan liiton julkaisuja C 77 – 2015.
- Uudenmaan liitto 2016a: Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaava – MLY-alueiden eli laajojen, yhtenäisten ja ekologisen verkoston kannalta merkittävien

- metsätalousvaltaisten alueiden kohdekuvaukset. – Uudenmaan liiton julkaisu E 164 – 2015.
- Uudenmaan liitto 2016b: Uudenmaan viherrakenteen analysointi Zonation-menetelmällä – Kohdekuvaukset. – Uudenmaan liiton julkaisu E 173 – 2016.
- Vainio, S. 2004: Mustijoki ja Mäntsälänjoki – virtavesien kalataloudellinen kartointus. – Itä-Uudenmaan ja Porvoonjoen vesien- ja ilmansuojeluyhdistys r.y.
- Vainio S. 2008: Piurunjoki muistio 8.5.2008. – Itä-Uudenmaan ja Porvoonjoen vesien- ja ilmansuojeluyhdistys ry.
- Vainio, S., Janatuinen, A. ja Niemi, J. 2018: Mustijoen vesistön virtavesien kalatalouden kehittämissuunnitelma. – Itä-Uudenmaan ja Porvoonjoen vesien- ja ilmansuojeluyhdistys ry.
- Väre, S. 2002: Ekologinen verkosto Itä-Uudenmaan liiton alueella. – Itä-Uudenmaan liitto, julkaisu 74.
- Ympäristöministeriö 2019: Luonnon monimuotoisuuden suojelun ja kestävän käytön edistämistehtävät maakunnissa. – Ympäristöministeriö, luontoympäristöosasto.
- Ympäristösuunnittelu Enviro Oy 2002: Hyökännummen osayleiskaava-alueen luontoselvitys 2002. – Mäntsälän kunta.
- Ympäristösuunnittelu Enviro Oy 2005a: Mäntsälän kunnan Ohkolan osayleiskaavan luontoselvitys. – Mäntsälän kunta, Ympäristöpalvelut.
- Ympäristösuunnittelu Enviro Oy 2005b: Etelä-Mäntsälän, Hirvihaaran ja Numminen–Onkimaa alueiden arvokkaat luontokohteet. – Mäntsälän kunta.
- Ympäristösuunnittelu Enviro Oy 2005c: Mäntsälän kunnan Arola–Jokelanseudun osayleiskaavan luontoselvitys. – Mäntsälän kunta.
- Ympäristösuunnittelu Enviro Oy 2016: Ohkolan osayleiskaava-alueen luontoselvitys. – Mäntsälän kunta.

Liite 1. Selvitysalueilla todetut luontokohteet vuonna 2019.

1 NIKINOJA

1.1 Kotiharjun metsä

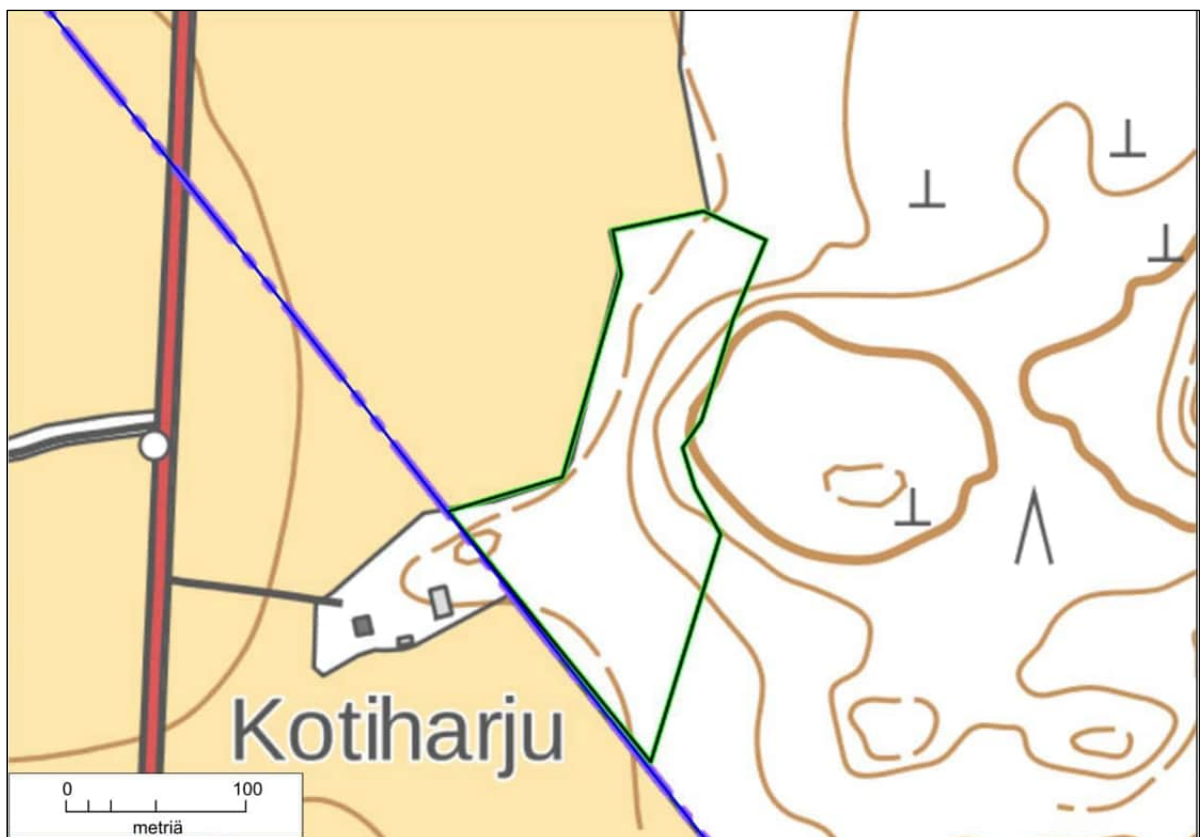
Paikallisesti arvokas, pinta-ala 2,2 ha

Sijainti

Kotiharjun metsä sijaitsee Nikinojan alueen länsiosassa selvitysalueen rajalla.

Yleiskuvaus

Alueella on puustoltaan varttunutta ja vanhaa kuusivaltaista sekametsää. Varttunutta haapaa on jonkin verran sekapuuna ja pellon reunassa puusto on lehtipuuvalltaista. Tuoreen kankaan kenttäkerroksessa kasvaa mm. mustikkaa, metsäkastikkaa, lillukkaa, vanamoja ja puolukkaa. Lahopuuta on etenkin rinteellä.

Kotiharjun metsäalueen rajaus.

Kotiharjun metsäalueen kasvillisuutta.

Erityisarvot ja arvoluokittelun perusteet

Kohde täyttää METSO-ohjelman luokan II kriteerit. Varttuneet havupuuvallaisat tuoret kankaat on Etelä-Suomessa arvioitu vaarantuneeksi luontotyyppiä laadun historiallisen heikkenemisen perusteella. Vanhat havupuuvallaisat tuoret kankaat on Etelä-Suomessa arvioitu erittäin uhanalaiseksi luontotyyppiä pinta-alan historiallisen vähenemisen perusteella.

Suositukses

Kohde tulisi säilyttää nykytilassaan.

1.2 Laikonperän metsä

Paikallisesti arvokas, pinta-ala 3,3 ha

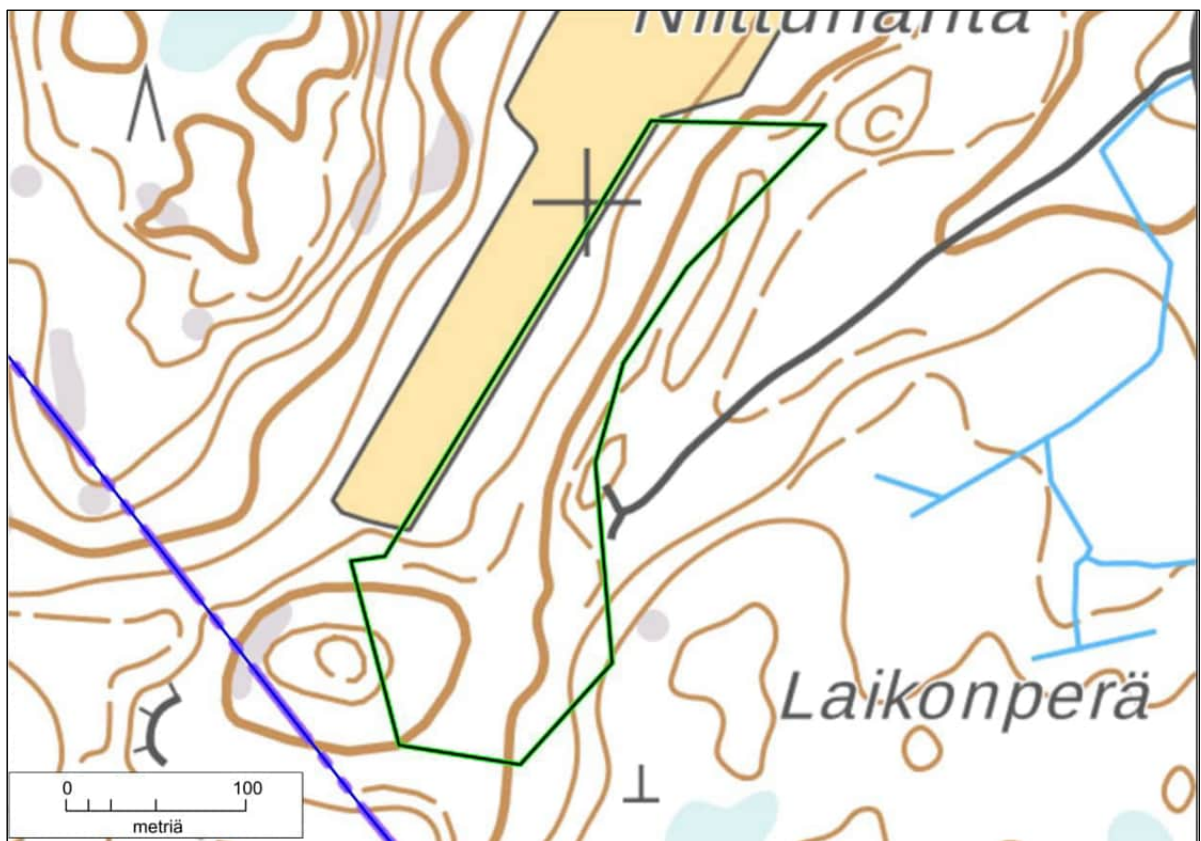
Sijainti

Laikonperän metsäalue sijaitsee Nikinojan alueen länsiosassa selvitysalueen rajalla.

Yleiskuvaus

Alueen puusto on varttuvaa–varttunutta ja kuusivaltaista. Tuoreen ja lehtomaisen kankaan sekametsässä on koivua ja raitaa runsaasti sekapuuna. Muutamassa paikassa kasvaa tiheässä metsälehmuksen vesoja. Kenttäkerroksessa esiintyy mustikkaa, metsäkastikkaa, lillukkaa, kieloa, metsälvejuurta, puolukkaa ja metsälauhaa.

Lahopuuta on paikoitellen ja iso osa siitä on vanhaa, pitkälle lahonnutta maa-puuta.

Laikonperän metsäalueen rajaus.

Laikonperän metsää.

Erityisarvot ja arvoluokittelun perusteet

Kohde täyttää METSO-ohjelman luokan II kriteerit. Varttuneet havupuuvallat tuoreet kankaat on Etelä-Suomessa arvioitu vaarantuneeksi luontotyyppiksi laadun historiallisen heikkenemisen perusteella.

Suosituks

Kohde tulisi säilyttää nykytilassaan.

1.3 Paavolan metsä

Paikallisesti arvokas, pinta-ala 5,2 ha

Sijainti

Paavolan metsäalue sijaitsee Nikinojan alueen länsiosassa Mommilantien ja Paavolantien välissä Paavolan talon pohjoispuolella.

Yleiskuvaus

Metsäalueen puusto on varttunutta–vanhaa kuusikkoa, osa puista on järeitä. Lisäksi on jonkin verran haapaa ja koivua. Tuoreen ja lehtomaisen kankaan kenttäkerroksessa kasvaa mm. mustikkaa, puolukkaa, oravanmarjaa, käenkaalia, metsäkastikkaa ja lillukkaa. Alueella on runsaasti eri-ikäistä lahoppuuta.

Paavolan metsän rajaus.

Paavolan metsää.

Erityisarvot ja arvoluokittelun perusteet

Kohde täyttää METSO-ohjelman luokkien I ja II kriteerit. Varttuneet havupuuvaltaiset tuoreet kankaat on Etelä-Suomessa arvioitu vaarantuneeksi ja varttuneet havupuuvaltaiset lehtomaiset kankaat silmälläpidettäväksi luontotyyppiä, molempiin on synä laadun historiallinen heikkeneminen. Vanhat havupuuvaltaiset tuoreet kankaat ja lehtomaiset kankaat on Etelä-Suomessa arvioitu erittäin uhanalaiseksi luontotyyppiä pinta-alan historiallisen vähenemisen perusteella.

Paavolan metsä on myös liito-oravalle soveltuvaa elinympäristöä.

Suosituks

Kohde tulisi säilyttää nykytilassaan.

1.4 Sänkiänmäen lehto

Paikallisesti arvokas, pinta-ala 1,9 ha

Sijainti

Sänkiänmäen lehto sijaitsee Nikinojan alueen länsiosassa Mommilantien ja Paavolantien välissä Pitkälän talon itäpuolella.

Yleiskuvaus

Sänkiänmäen luoteispuolella kalliojyrkänteen ja pellon väliin sijoittuvalla metsäalueella kasvaa varttunutta ja vanhaa kuusikkoa. Kasvillisuus on lehtomaista kangasta ja tuoretta lehtoa. Lehtipuustoa alueella on hyvin niukasti. Kenttäkerroksessa valtalajeja ovat mustikka, käenkaali, oravanmarja, metsäimarre ja puolukka. Lahopuuta on melko paljon, mutta suuri osa siitä on läpimitaltaan alle 10 cm.

Sänkiänmäen lehdon rajaus.

Sänkiänmäen lehdon kasvillisuutta.

Erityisarvot ja arvoluokittelun perusteet

Kohde täyttää METSO-ohjelman luokan II kriteerit. Varttuneet havupuuvallat lehtomaiset kankaat on Etelä-Suomessa arvioitu silmälläpidettäviksi laadun historiallisen heikkenemisen perusteella ja vanhat havupuuvallat lehtomaiset kankaat erittäin uhanalaiseksi luontotyyppiä pinta-alan historiallisen vähenemisen perusteella. Tuoret keskivanteiset lehdot on Etelä-Suomessa arvioitu vaarantuneeksi luontotyyppiä viimeisen 50 vuoden aikana tapahtuneen laadun heikentymisen vuoksi.

Suosituks

Kohde tulisi säilyttää nykytilassaan.

1.5 Porrinkallion metsä

Paikallisesti arvokas, pinta-ala 2,9 ha

Sijainti

Porrinkallion metsäalue sijaitsee Nikinojan alueen etelärajalla Iso-Koskelan talon itäpuolella osittain Sulkavan rekisterikylän alueella.

Yleiskuvaus

Peltoon rajoittuvan metsäalueen puusto on pääosin varttunutta–vanhaa kuusikkoa. Kasvillisuus on lehtomaista kangasta. Kaakkoisosassa on tuoretta lehtoa ja puustossa on paljon haapaa. Haapaa on paljon myös alueen keskiosassa.

Lehtomaisen kankaan kenttäkerroksessa esiintyy mm. mustikkaa, oravanmarjaa, metsämaitikkaa, käenkaalia, valkovuokkoa ja metsäkastikkaa. Lehtolajistoa edustavat mm. lehtoimikkä, kevätlinnunherne ja kielo.

Lahopuuta on kohtalaisesti, mutta se on melko tuoretta.

Porrinkallion metsän rajaus.

Porrinkallion metsäalueen kaakkoisosan tuoretta lehtoa.

Erityisarvot ja arvoluokittelun perusteet

Kohde täyttää METSO-ohjelman luokkien I ja II kriteerit. Varttuneet havupuuvaltaiset lehtomaiset kankaat on Etelä-Suomessa arvioitu silmälläpidettäviksi laadun historiallisen heikkenemisen perusteella ja vanhat havupuuvaltaiset lehtomaiset kankaat erittäin uhanalaiseksi luontotyyppiä pinta-alan historiallisen vähenemisen perusteella. Tuoreet keskiravinteiset lehdot on Etelä-Suomessa arvioitu vaarantuneeksi luontotyyppiä viimeisen 50 vuoden aikana tapahtuneen laadun heikentymisen vuoksi.

Porrinkallion metsä on myös liito-oravalle soveltuvaa elinympäristöä.

Suosituks

Kohde tulisi säilyttää nykytilassaan.

1.6 Susimäen suo

Paikallisesti arvokas, pinta-ala 0,2 ha

Sijainti

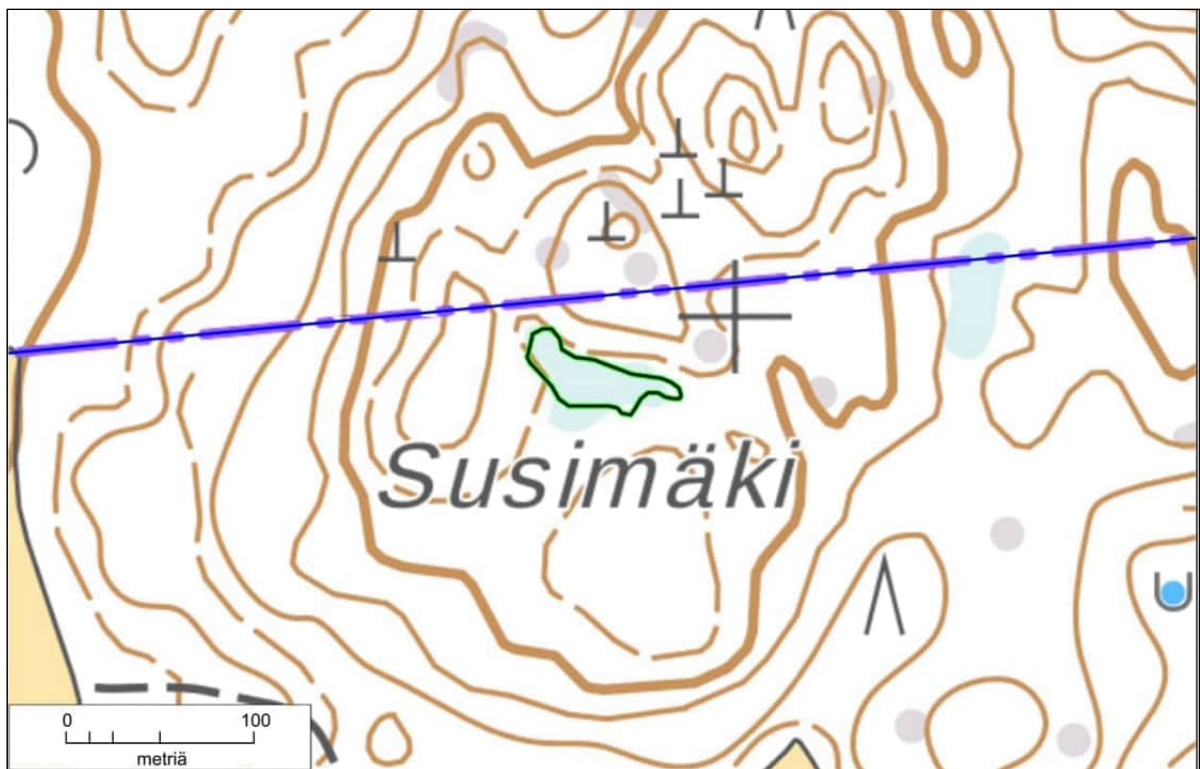
Susimäen suo sijaitsee Nikinojan alueen pohjoisosassa selvitysalueen rajalla.

Yleiskuvaus

Susimäen alueella sijaitsevan pienehkön suon itäosassa on saranevaa, jonka lajistoon kuuluvat mm. pullosara, juolasara, riippasara, raate, pyöreälehtikihokki ja luhtavilla. Itäosassa on myös pieni kasviton rimpilaikku. Nevan ja sitä ympäröivän kangasmetsän välissä on kapea suopursua ja virpapajua kasvava vyöhyke.

Suon länsiosassa on suopursua, juolukkaa, kanervaa, tupas- ja luhtavillaa sekä isokarpalaa kasvavaa harvapuustoista rämettä. Puusto on pääosin mäntyä, mutta myös nuorta hieskoivua ja kuusta on siellä täällä.

Susimäen suon ympäristössä ei ole viime vuosina tehty hakkuita.

Susimäen suon rajaus

Susimäen suon itäosan saranevaa.

Erityisarvot ja arvoluokittelun perusteet

Kohde on Metsäkeskuksen rajaama metsälain mukainen erityisen tärkeä elinympäristö. Saranevat on Etelä-Suomessa arvioitu vaarantuneeksi luontotyyppiä sekä viimeisen 50 vuoden että pitkällä aikavälillä tapahtuneen määrän muutoksen perusteella.

Sararämeet on arvioitu Etelä-Suomessa erittäin uhanalaisiksi (EN) pitkällä aikavälillä tapahtuneen määrän muutoksen perusteella.

Suosituks

Kohde tulisi säilyttää nykytilassaan. Myös hakkuita ja ojituksia kohteen läheisyydessä tulee välttää.

Rajausmuutokset

Suon rajaus noudattaa Metsäkeskuksen tekemää rajausta.

1.7 Räätälinpellon metsä 1

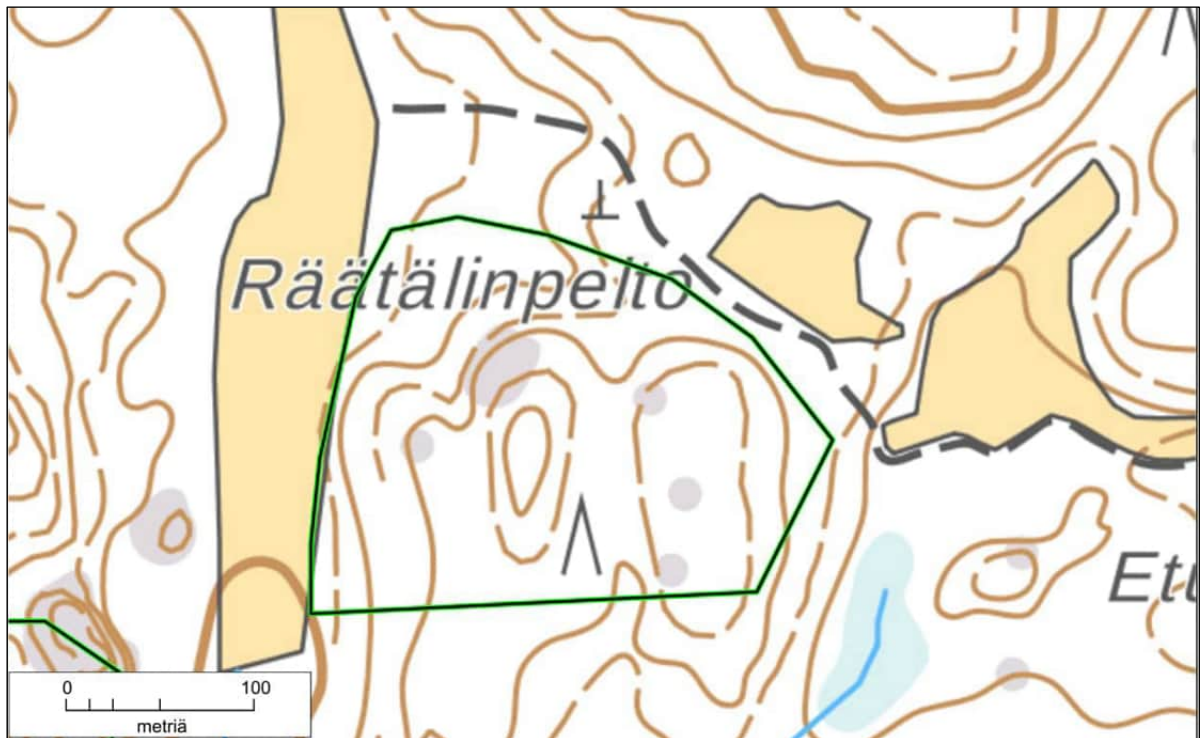
Paikallisesti arvokas, pinta-ala 4,4 ha

Sijainti

Räätälinpellon metsäalue sijaitsee Susimäen eteläpuolella Nikinojan alueen pohjoisosassa.

Yleiskuvaus

Räätälinpellon itäpuolella on tuoreen ja lehtomaisen kankaan varttuvaa–varttunutta kuusivaltaista metsää. Sekapuuna kasvaa jonkin verran koivua, mäntyä ja haapaa. Siellä täällä on pieniä lehtolaikkuja, joissa esiintyy mm. lehtokuusamaa ja näsiä. Kenttäkerroksen runsaimmat lajit ovat mustikka, metsäkastikka, käenkaali ja lillukka. Lahopuuta on etenkin alueen pohjoisosassa.

Räätälinpellon metsä 1:n rajaus.

Räätälinpellon metsä 1:n pohjoisosan kasvillisuutta.

Erityisarvot ja arvoluokittelun perusteet

Kohde täyttää METSO-ohjelman luokan II kriteerit. Varttuneet havupuuvallaisset tuoreet kankaat on Etelä-Suomessa arvioitu vaarantuneeksi ja varttuneet havupuuvallaisset lehtomaiset kankaat silmälläpidettäväksi luontotyyppiä, molempiin on syynä laadun historiallinen heikkeneminen.

Suosituks

Kohde tulisi säilyttää nykytilassaan.

1.8 Räätälinpellon metsä 2

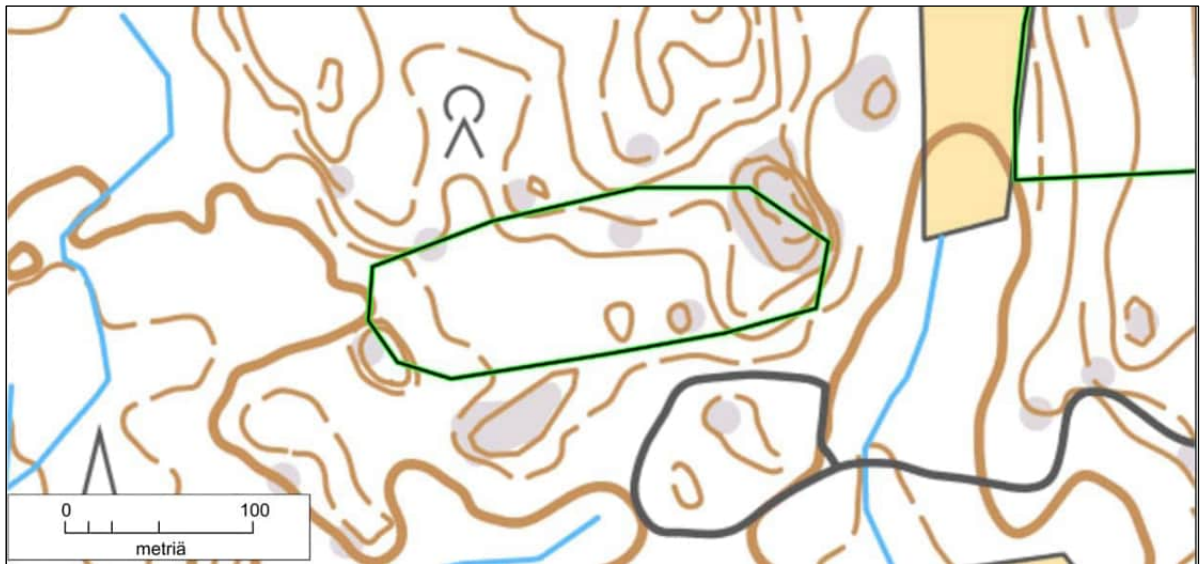
Paikallisesti arvokas, pinta-ala 1,7 ha

Sijainti

Räätälinpellon metsäalue sijaitsee Susimäen eteläpuolella Nikinojan alueen pohjoisosassa.

Yleiskuvaus

Räätälinpellon lounaispuolella kasvaa puustoltaan varttunutta tuoreen kankaan kuusivaltaista metsää, jossa on sekapuuna mäntyä ja koivua. Pihlajaa on paikoin. Kenttäkerroksessa kasvaa mm. mustikkaa, puolukkaa ja metsäkastikkaa. Laho-puuta on eri puolilla aluetta.

Räätälinpellon metsä 2:n rajaus.

Räätälinpellon metsä 2:n kasvillisuutta.

Erityisarvot ja arvoluokittelun perusteet

Kohde täyttää METSO-ohjelman luokan II kriteerit. Varttuneet havupuuvallat tuoreet kankaat on Etelä-Suomessa arvioitu vaarantuneeksi luontotyyppiä, koska niiden laatu on heikentynyt pitkän ajan kuluessa.

Suosituks

Kohde tulisi säilyttää nykytilassaan.

1.9 Hevoshaanpellon metsä

Paikallisesti arvokas, pinta-ala 6,1 ha

Sijainti

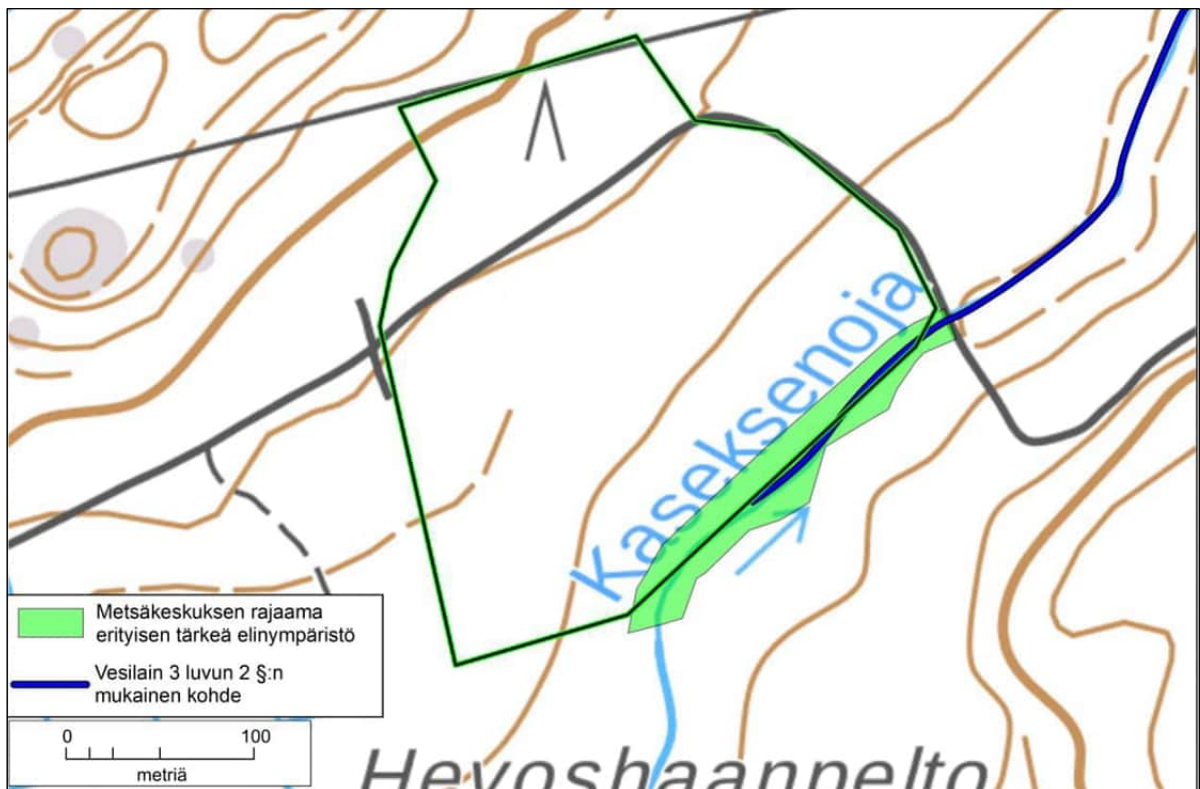
Hevoshaanpellon metsä sijaitsee Nikinojan alueen keskiosassa Mommilantien ja Paavolantien välisen metsäalueen itäosassa.

Yleiskuvaus

Hevoshaanpellon metsäalueella kasvaa varttunutta–vanhaa kuusivaltaista metsää, jossa on sekapuuna vähän koivua, mäntyä ja haapaa. Alue on pääosin lehtomaista kangasta, jonka kenttäkerroksessa runsaimpia lajeja ovat mustikka, metsäkastikka, käenkaali, metsälvejuuri, oravanmarja ja metsälauha.

Alueen etelärajalla virtaavan Kaseksenojan (ks. 1.10 Kaseksenoja) varrella kasvillisuus on rehevämpää. Puron ympäristöstä löytyy tuoretta keskiravinteista lehtoa, jossa vallitsevat käenkaali, oravanmarja ja nuokkuhelmikkä. Puron varrella on myös kosteita runsasravinteisia lehtoja (suurruoho- ja saniaislehtoja), joiden kenttäkerroksen lajistoon kuuluvat mm. mesiangervo, nokkonen, suo-orvokki, metsäkorte, soreahiirenporras, rentukka ja kullero. Puustossa on myös tervaleppää. Hevoshaanpellon lounaispuolinen alue on raivattu pelloksi.

Kaseksenojan eteläosaa on perattu, muuten puro on luonnontilainen. Puron eteläpuolinen metsä on hakattu.

Hevoshaanpellon metsän rajaus.

Hevoshaanpellon metsää.

Erityisarvot ja arvoluokittelun perusteet

Kohde täyttää METSO-ohjelman luokan II kriteerit. Varttuneet havupuuvalltaiset lehtomaiset kankaat on Etelä-Suomessa arvioitu silmälläpidettäväksi luontotyyppiksi, syynä on laadun historiallinen heikkeneminen. Vanhat havupuuvalltaiset lehtomaiset kankaat on Etelä-Suomessa arvioitu erittäin uhanalaiseksi luontotyyppiksi pinta-alan historiallisen vähenemisen perusteella.

Tuoreet keskiravinteiset lehdot ja kosteat runsasravinteiset lehdot on Etelä-Suomessa arvioitu vaarantuneeksi luontotyyppiksi viimeisen 50 vuoden aikana tapahtuneen laadun heikentymisen vuoksi.

Metsäkeskus on rajannut Kaseksenojan ympäristöä metsälain 10 §:n mukaiseksi erityisen tärkeäksi elinympäristöksi. Kaseksenoja on myös vesilain 3 luvun 2 §:n mukainen kohde (ks. 1.10 Kaseksenoja).

Suosituks

Kohde tulisi säilyttää nykytilassaan.

1.10 Kaseksenoja

Paikallisesti arvokas, arvokkaan osan pituus 575 m

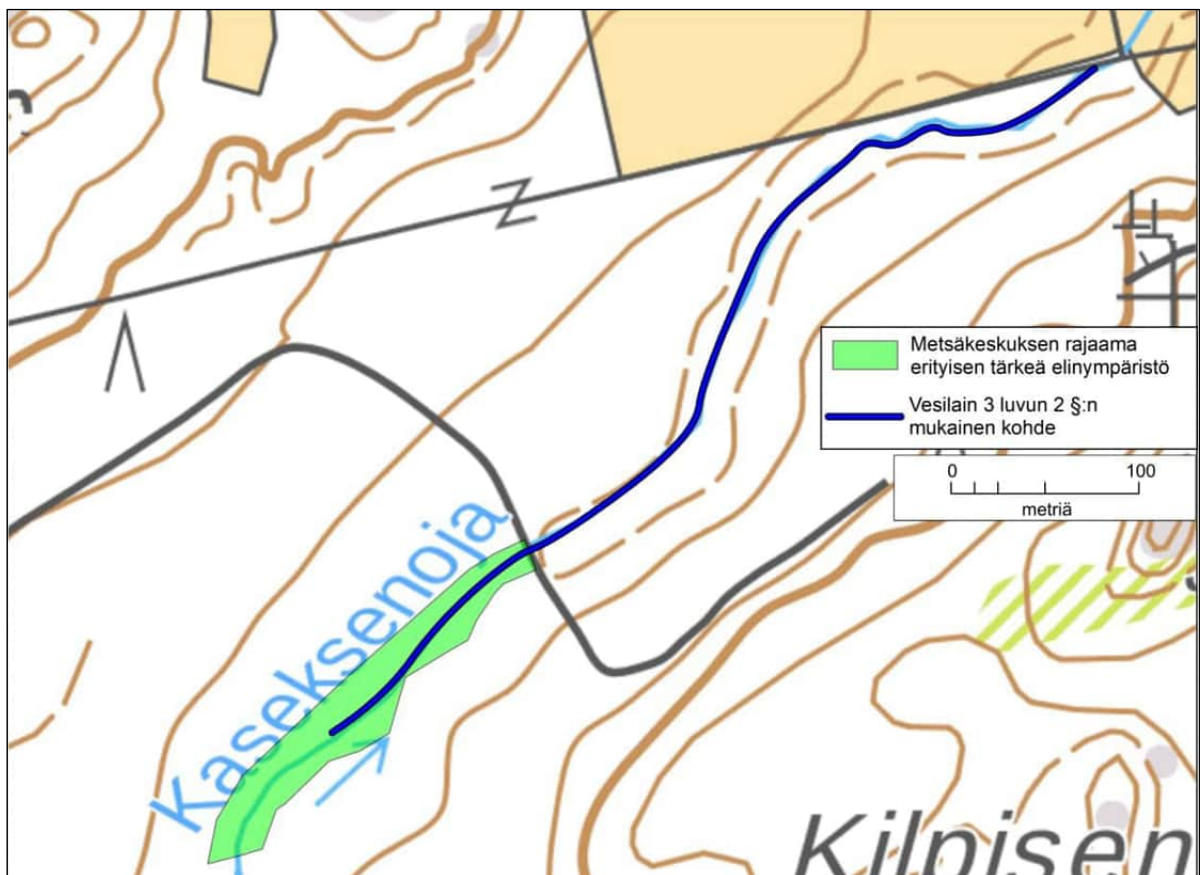
Sijainti

Kaseksenojan arvokas osuus sijoittuu Nikinojan alueen keskiosaan Mommilantien ja Paavolantien välisen metsäalueen itäosaan.

Yleiskuvaus

Kaseksenoja on savipohjoinen luonnontilaisessa tai luonnontilaisen kaltaisessa uomassa virtaava vesilain 3 luvun 2 §:n mukainen puro. Metsäautotien itäpuolella puroa ympäröivä metsä on nuorta talousmetsää ja taimikkoa, myös metsätien länsipuolella on puron eteläpuolinen metsä hyvin nuorta. Puron pohjoispuolella on metsä säilynyt (ks. 1.9 Hevoshaanpellon metsä).

Puron itäosassa kasvillisuus on kapealti kosteaa runsasravinteista lehtoa, jonka lajistoon kuuluvat mm. luhtalemmikki, rönsyleinikki, käenkukka, soreahiirenporras, korpikaisla, ojakellukka ja punaherukka. Länsiosassa puron varrella on myös kosteita runsasravinteisia lehtoja, joiden kenttäkerroksen lajistoon kuuluvat mm. mesiangervo, nokkonen, suo-orvokki, metsäkorte, soreahiirenporras, rentukka ja kulero. Puron varrella on jonkin verran tervaleppää.

Kaseksenojan arvokkaan osan rajaustus.

Kaseksenojan kasvillisuutta.

Hevoshaanpellon lounaispuolinen alue on raivattu pelloksi ja Kaseksenoja on tällä alueella kaivettu pelto-ojaksi.

Erityisarvot ja arvoluokittelun perusteet

Hevoshaanpellon metsä -niminen luontokohde (ks. 1.9) rajoittuu Kaseksenojaan. Metsäkeskus on rajannut Kaseksenojan ympäristöä metsälain 10 §:n mukaiseksi erityisen tärkeäksi elinympäristöksi.). Kaseksenoja on myös vesilain 3 luvun 2 §:n mukainen kohde. Puroa paikoin reunustavat kosteat runsasravinteiset lehdot on Etelä-Suomessa arvioitu vaarantuneeksi luontotyyppiksi viimeisen 50 vuoden aikana tapahtuneen laadun heikentymisen vuoksi.

Suosituks

Kohde tulisi säilyttää nykytilassaan.

1.11 Joopinkallion metsä

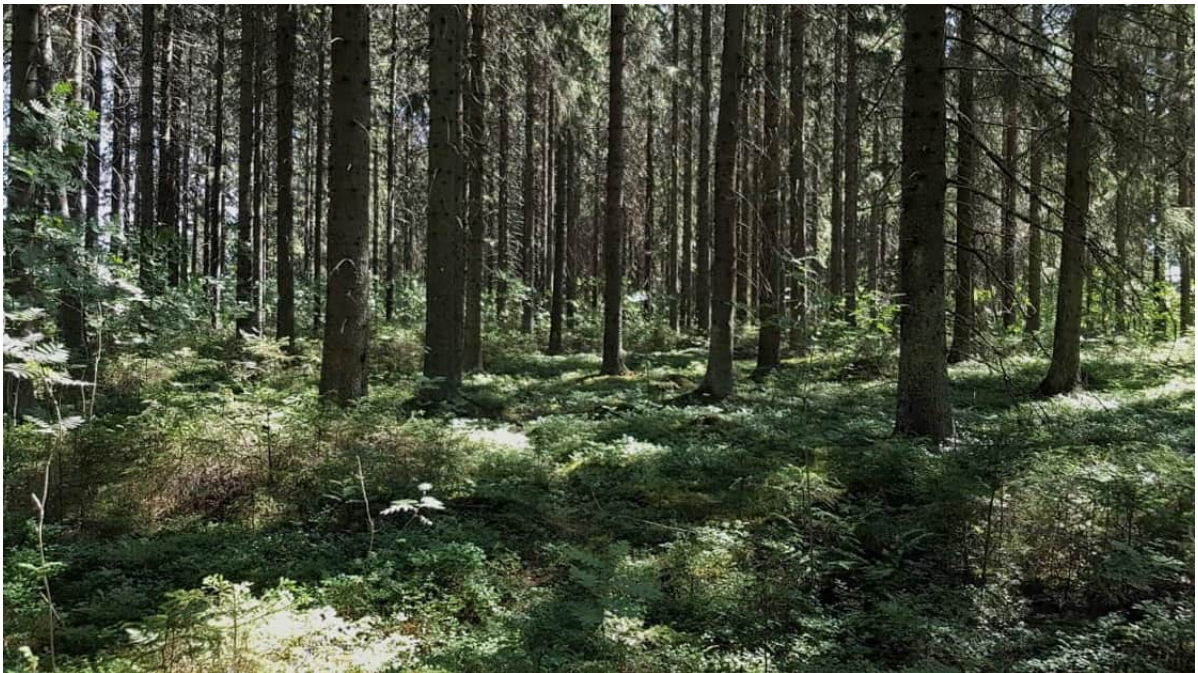
Paikallisesti arvokas, pinta-ala 3,5 ha

Sijainti

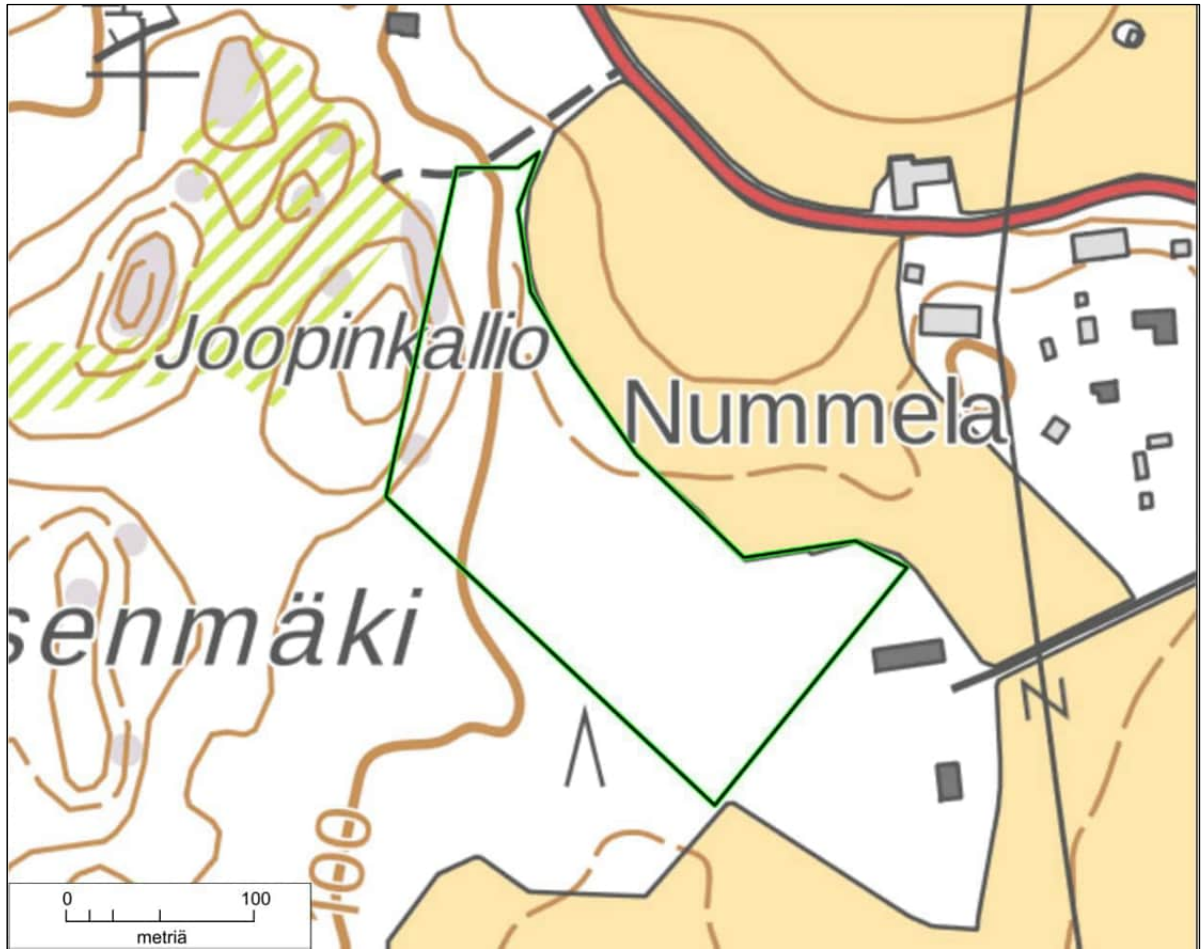
Joopinkallion metsä sijaitsee Nikinojan alueen keskiosassa Mommilantien ja Paavolantien välisen metsäalueen itäreunalla.

Yleiskuvaus

Joopinkallion metsäalueella on puustoltaan nuorta–varttunutta tuoreen kankaan metsää. Puusto on kuusivaltainen ja pihlaja-alikasvos on paikoin tiheää. Paikoitellen kasvillisuus on lehtomaista kangasta. Kenttäkerroksen lajistoon kuuluvat mm. mustikka, metsätähti, oravanmarja ja metsäalvejuuri. Lahopuuta on siellä täällä, mutta sen kokonaismäärä on melko pieni.

Joopinkallion metsää.

Joopinkallion metsän rajaus.

Erityisarvot ja arvoluokittelun perusteet

Kohde täyttää METSO-ohjelman luokan II kriteerit. Varttuneet havupuuvallaisat tuoreet kankaat on Etelä-Suomessa arvioitu vaarantuneeksi luontotyyppiä ja varttuneet havupuuvallaisat lehtomaiset kankaat koko maassa ja Etelä-Suomessa silmäpidettäväksi luontotyyppiä. Molempien arvioiden perusteena on laadun historiallinen heikkeneminen.

Suosituks

Kohde tulisi säilyttää nykytilassaan.

1.12 Rajakallio

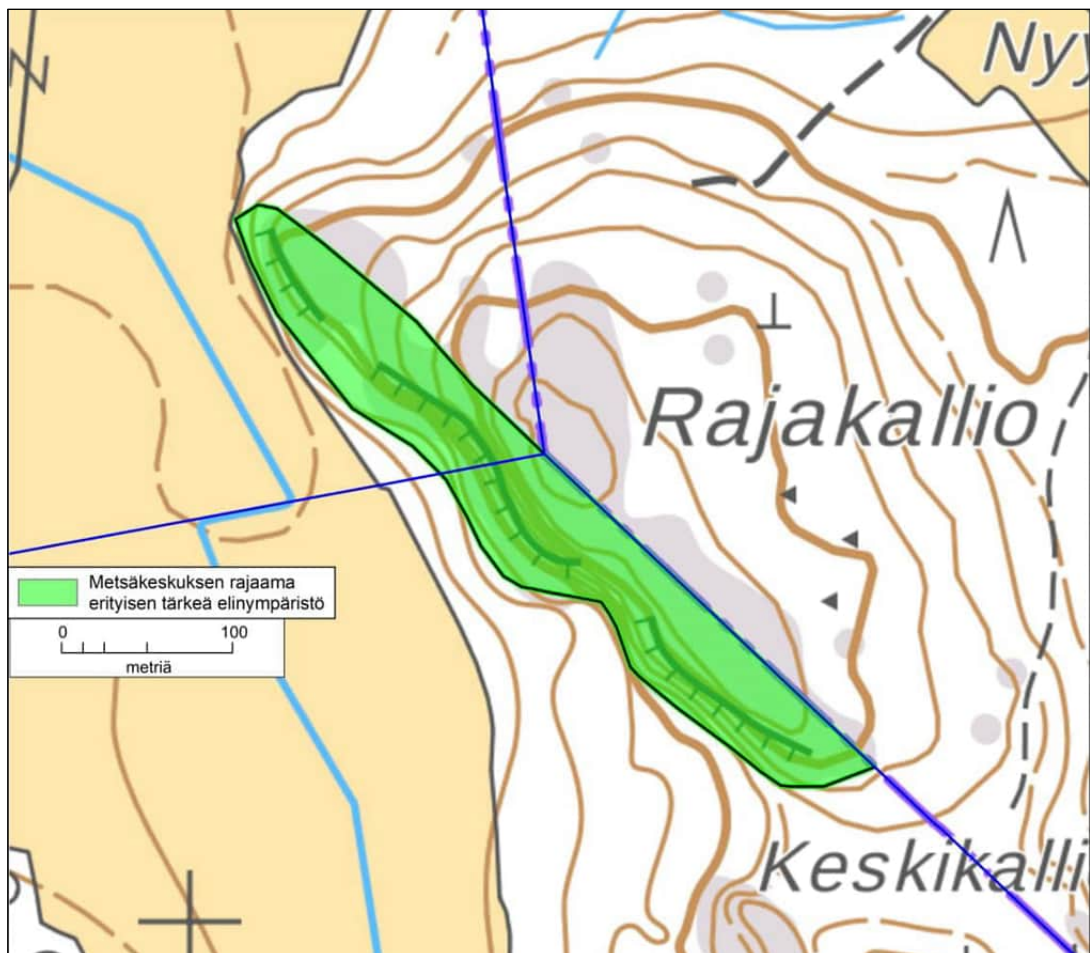
Paikallisesti arvokas, pinta-ala 2,4 ha

Sijainti

Rajakallion alue sijaitsee Nikinojan alueen kaakkoisrajalla osittain Sulkavan rekisterikylän puolella.

Yleiskuvaus

Rajaus käsittää Rajakallion kallioalueen lounaisosan jyrkänteen ja osan jyrkänteen yläpuolisesta kalliosta. Jyrkänteen juurella on puustoltaan varttunutta kuusivaltaista tuoretta kangasta. Kallion laella on puustoltaan nuorta–varttunutta kuivahkon ja kuivan kankaan männikköä sekä kalliometsää. Siellä täällä on pienialaisia jäkälä- ja sammalpeitteisiä puuttomia kallioita. Kenttäkerros jyrkänteen alla on mustikkavaltaista, ylempänä puolukka ja kanerva ovat valtalajeina. Alueella on lahoppua niukasti.

Rajakallion kallioalueen rajaus.

Rajakallion jyrkänteen alapuolista metsää.

Rajakallion jyrkänteen lakialueen metsää.

Erityisarvot ja arvoluokittelun perusteet

Varttuneet havupuuvaltaiset tuoreet kankaat on Etelä-Suomessa arvioitu vaarantuneeksi luontotyyppiä laadun historiallisen heikkenemisen perusteella. Samasta syystä nuoret ja varttuneet kuivahkot kankaat arvioitiin Etelä-Suomessa erittäin uhanalaiseksi luontotyyppiä laadun historiallisen heikkenemisen perusteella.

Kalliometsät arvioitiin Etelä-Suomessa silmälläpidettäväksi luontotyyppiä pitkällä aikavälillä tapahtuneen laadun heikentymisen vuoksi.

Metsäkeskus on rajannut alueen metsälain mukaiseksi erityisen tärkeäksi elinympäristöksi.

Suosituks

Kohde tulisi säilyttää nykytilassaan.

Rajausmuutokset

Rajaus noudattaa Metsäkeskuksen erityisen tärkeän elinympäristön rajausta.

1.13 Notkolan metsä

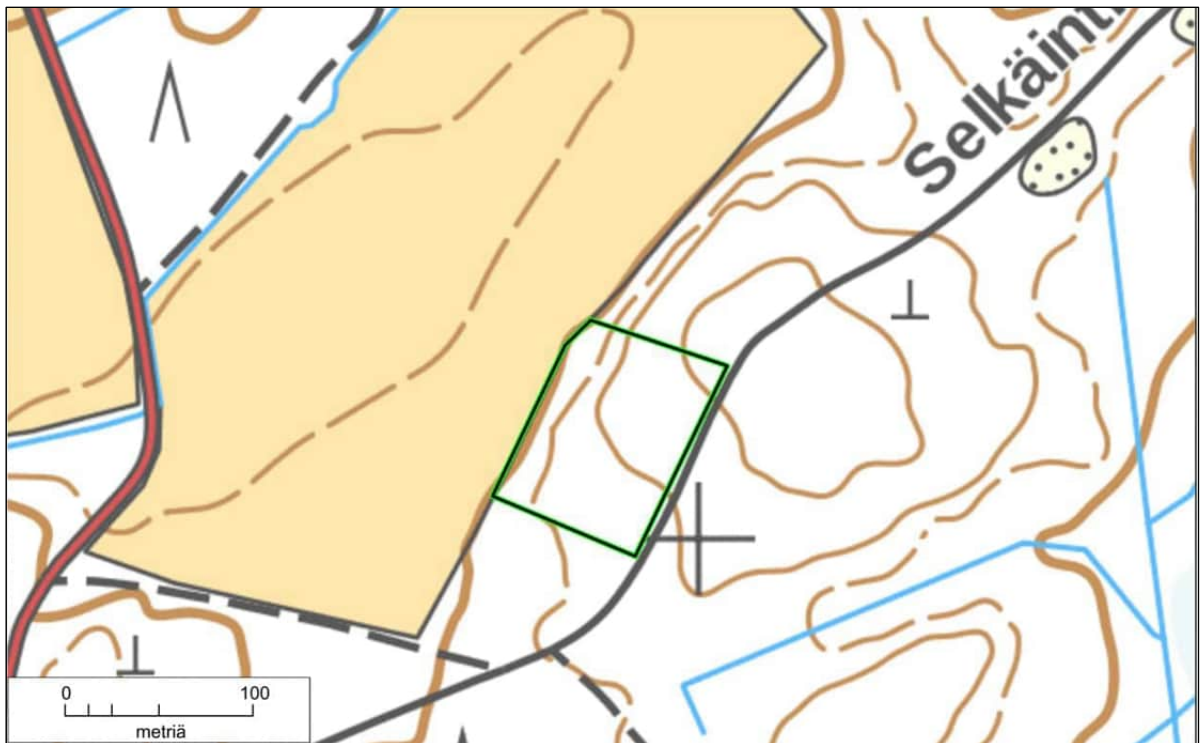
Paikallisesti arvokas, pinta-ala 0,9 ha

Sijainti

Notkolan metsäalue sijaitsee Nikinojan alueen itäosassa selvitysalueen rajalla Selkäintien varrella.

Yleiskuvaus

Notkolan metsän puusto on varttuvaa–varttunutta. Kohde on kuusivaltaista seka-metsää, jossa on sekapuuna etenkin pohjoisosassa mäntyä. Koivua on niukasti ja haapoja vain muutama (mm. yksi kolohaapa). Monin paikoin on pihlajaa alikasvok-sena. Tuoreen ja lehtomaisen kankaan kenttäkerroksen lajistoon kuuluvat mm. mustikka, oravanmarja, metsäkastikka, puolukka, metsäalvejuuri ja käenkaali. La-hopuuta on melko vähän.

Notkolan metsän rajaus.

Notkolan metsää.

Erityisarvot ja arvoluokittelun perusteet

Kohde täyttää METSO-ohjelman luokan II kriteerit. Varttuneet havupuuvallat tuoreet kankaat on Etelä-Suomessa arvioitu vaarantuneeksi luontotyyppiä laadun historiallisen heikkenemisen perusteella. Varttuneet havupuuvallat lehtomaiset kankaat on Etelä-Suomessa arvioitu silmälläpidettäväksi luontotyyppiä, syynä on laadun historiallinen heikkeneminen.

Suosituks

Kohde tulisi säilyttää nykytilassaan.

1.14 Luutasuon länsiosa

Maakunnallisesti arvokas, pinta-ala 13,2 ha

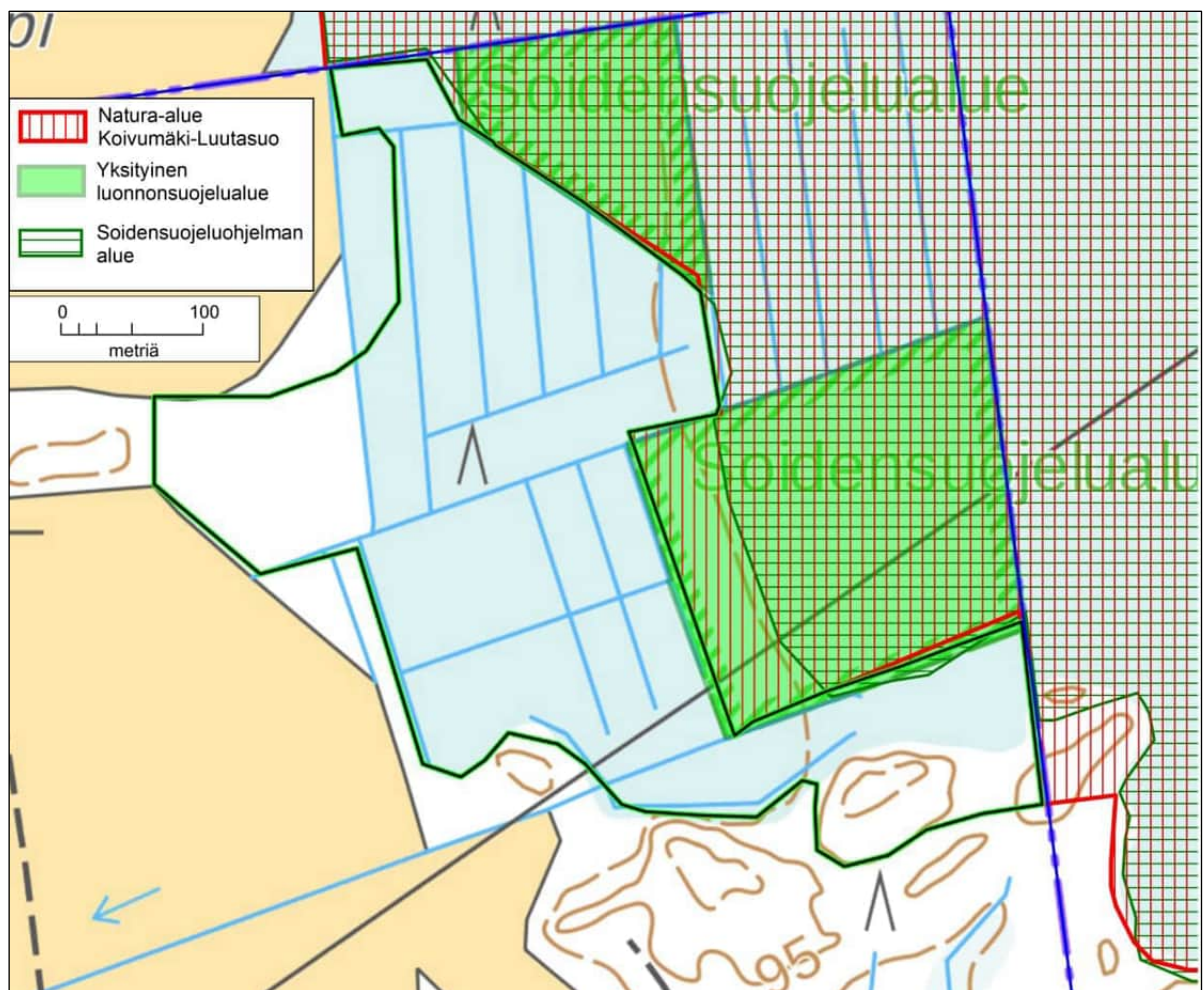
Sijainti

Luutasuon länsipuolinen alue sijaitsee Nikinojan alueen ja kunnan pohjoisrajalla Koivumäki–Luutasuon Natura 2000 -alueen länsipuolella.

Yleiskuvaus

Suurin osa Luutasuon Natura 2000 -alueen länsipuolisesta alueesta on alle kymmenmetristä männikköä kasvavaa isovarpu- ja tupasvillarämemuuttumaa. Pääosa suoalueesta on ojitettu, mutta ojat eivät juurikaan ole aluetta kuivattaneet.

Rajatun alueen eteläosan mäkisellä metsäalueella on nuorta–varttunutta tuoreen ja lehtomaisen kankaan kuusikkoa. Mäntyä ja koivua on vähän sekapuuna. Kenttäkerroksessa kasvaa mm. mustikkaa, puolukkaa, oravanmarjaa, metsämitikkaa, metsätähteä ja metsäkastikkaa. Alueella on myös melko paljon lahoppua.

Luutasuon länsiosan rajaus.

Luutasuon eteläosan tupasvilla- ja isovarpurämettä.

Natura 2000 -alueen eteläpuolella on kapealti ojittamatonta tupasvilla- ja isovarpurämettä. Suoalueen puusto on noin viisimetristä mäntyä. Kenttäkerroksessa esiintyy mm. tupasvillaa, suomuurainta, suokukkaa, isokarpaloo, variksenmarjaa, kanervaa, juolukkaa, suopursua ja vaivaiskoivua. Natura-alueen länsipuolella on ojitettua isovarpurämettä, jolla kasvaa 6–8 metriä korkeaa männikköä. Pohjoisempana on myös tupasvillarämettä ja tiheämpää männikköä. Kenttäkerroksen lajisto on samaa kuin yllä. Alueen ojat eivät ole ratkaisevasti kuivattaneet suota.

Luutasuon alueen länsiosan lehtokasvillisuutta.

Rajauksen läntisimmässä osassa on tuoretta lehtoa, jonka puusto on varttunutta kuusikkoa. Pensaskerroksessa esiintyy punaherukkaa ja lehtokuusamaa. Kenttäkerroksessa kasvaa käenkaalia, oravanmarjaa, sudenmarjaa, metsäimarretta ja metsäalvejuurta.

Erityisarvot ja arvoluokittelun perusteet

Luutasuon länsiosa täyttää maakunnallisesti arvokkaan kohteen yhdistelmäkriteerit (LAKU):

- vähintään maakunnallisesti arvokkaiisiin metsiin, metsälaitumiin tai puustoiisiin soihin läheisesti kytkeytyneet, luonnontilaiset tai luonnontilaisen kaltaiset metsät
- vähintään maakunnallisesti arvokkaiisiin metsiin tai puustoiisiin soihin läheisesti kytkeytyneet luonnontilaiset, luonnontilaisen kaltaiset tai ennallistamiskelpoisuudeltaan vähintään kohtalaiset rämeet

Kohde täyttää METSO-ohjelman luokan II kriteerit. Nuoret ja varttuneet havupuuvaltaiset tuoret kankaat on Etelä-Suomessa arvioitu vaarantuneeksi luontotyyppiä laadun historiallisen heikkenemisen perusteella. Varttuneet havupuuvaltaiset lehtomaiset kankaat arvioitiin Etelä-Suomessa silmälläpidettäväksi luontotyyppiä laadun historiallisen heikkenemisen perusteella.

Tuoret keskiravinteiset lehdot arvioitiin Etelä-Suomessa vaarantuneeksi luontotyyppiä viimeisen 50 vuoden aikana tapahtuneen laadun heikentymisen vuoksi. Isovarpurämeet ja tupasvillarämeet arvioitiin Etelä-Suomessa vaarantuneiksi luontotyyppiä sekä viimeisen 50 vuoden aikana, että pitkällä aikavälillä tapahtuneen määrän muutoksen perusteella.

Suosituks

Alueella olevat ojat olisi tukittava.

2 SULKAVA

2.1 Kotirinne

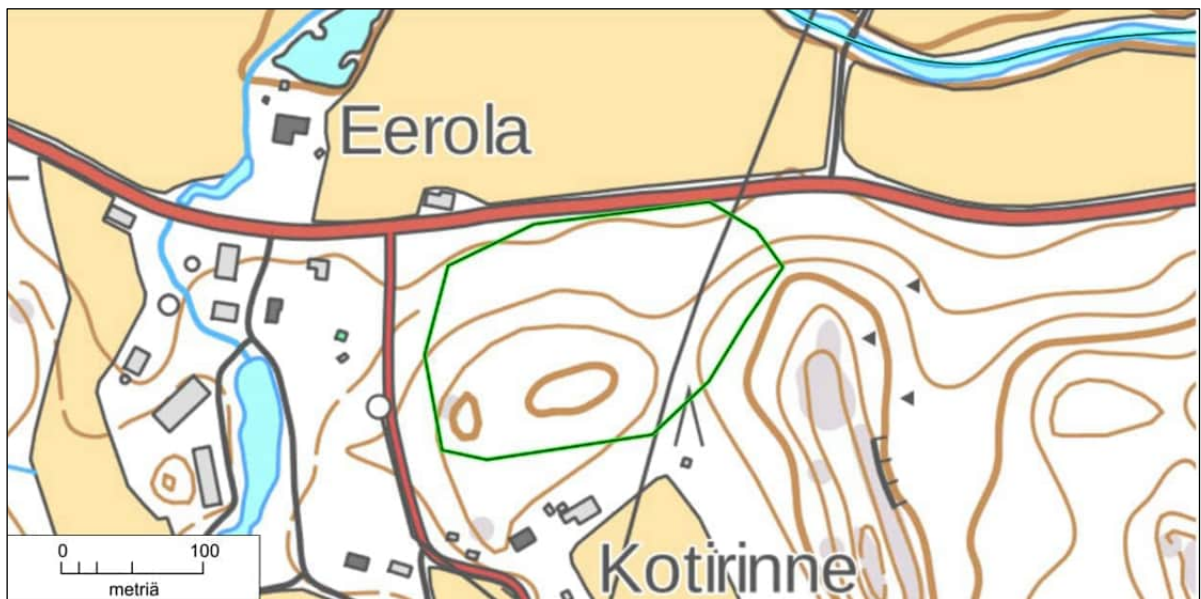
Paikallisesti arvokas, pinta-ala 3,2 ha

Sijainti

Kotirinteen metsäalue sijaitsee Sulkavan alueen eteläosassa Kotirinteen talon pohjoispuolella Oitintien varrella.

Yleiskuvaus

Kotirinteen metsä on nuorta–varttunutta ja kuusivaltaista tuoreen kankaan sekametsää. Haapaa ja koivua on niukasti sekapuuna. Länsiosan puustoa on osittain harvennettu ja pihlajaa on monin paikoin alikasvoksena. Kenttäkerroksen lajistoon kuuluvat mm. mustikka, käenkaali, valkovuokko, oravanmarja, kielo ja metsäälvejuuri. Alueella on lahopuuta jonkin verran, pääosa siitä on halkaisijaltaan alle 15 cm.

Kotirinteen metsän rajaus.

Kotirinteen metsää.

Erityisarvot ja arvoluokittelun perusteet

Kohde täyttää METSO-ohjelman luokan II kriteerit. Varttuneet havupuuvallat tuoreet kankaat on Etelä-Suomessa arvioitu vaarantuneeksi luontotyyppiä laadun historiallisen heikkenemisen vuoksi.

Suosituks

Kohde tulisi säilyttää nykytilassaan.

2.2 Halmelan metsä

Paikallisesti arvokas, pinta-ala 10,7 ha

Sijainti

Halmelan metsäalue sijaitsee Sulkavan alueen eteläosassa Halmelantien länsipuolella.

Yleiskuvaus

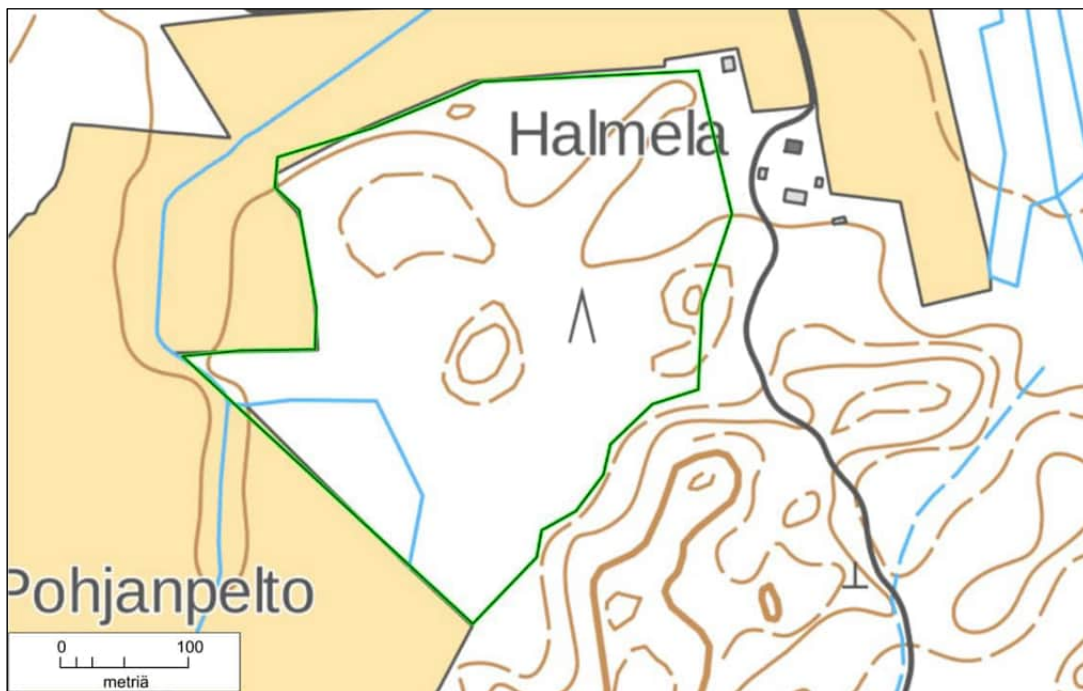
Halmelan metsäalueen pohjois- ja keskiosassa on puustoltaan varttunutta kuusi-valtaista tuoretta lehtoa. Puustossa on lisäksi paljon koivua ja jonkin verran haapaa. Kenttäkerroksen lajistoon kuuluvat mm. käenkaali, oravanmarja, valko-vuokko, metsälvejuuri ja sudenmarja. Alueella on joitain kosteita painanteita, joissa kasvaa ojasorsimoa, suo-orvokkia ja soreahiirenporrasta.

Alueen eteläosassa on puustoltaan varttunutta tuoreen ja lehtomaisen kankaan sekametsää. Puusto on koivua, kuusta ja mäntyä sekä paikoin myös haapaa. Kenttäkerroksessa valtalajeja ovat mustikka, puolukka ja metsäkastikka.

Alueen puusto on erirakenteista, mutta lahopuuta on melko niukasti. Alueella tehdyistä hakkuista on vähintään 20 vuotta.

Suositukset

Kohde tulisi säilyttää nykytilassaan. Alueelle oli rajattu leimikko.

Halmelan metsän rajaus.

Halmelan metsäalueen kaakkoisosan tuoretta lehtoa.

Halmelan metsän länsiosaa.

Erityisarvot ja arvoluokittelun perusteet

Kohde täyttää METSO-ohjelman luokan II kriteerit. Varttuneet havupuuvallat lehtomaiset kankaat on Etelä-Suomessa arvioitu silmälläpidettäväksi laadun historiallisen heikkenemisen. Tuoreet keskiravinteiset lehdot on Etelä-Suomessa arvioitu vaarantuneeksi luontotyyppiä viimeisen 50 vuoden aikana tapahtuneen laadun heikentymisen vuoksi.

2.3 Levassuonmäen lähde

Paikallisesti arvokas, pinta-ala 1,1 ha

Sijainti

Levassuonmäen lähde sijaitsee Sulkavan alueen eteläosassa Levassuonmäen länsipuolella.

Yleiskuvaus

Levassuonmäen lähdettä on osittain kaivettu ja ojitettu, mutta se on kuitenkin säilynyt luonnontilaisen kaltaisena. Lähdettä ympäröivä puusto on hyvin nuorta lehtomaisen kankaan kuusikkoa. Kenttäkerros on niukkaa, lähinnä soreahiirenporrasta ja oravanmarjaa.

Levassuonmäen lähteen rajaus.

Levassuonmäen lähde.

Erityisarvot ja arvoluokittelun perusteet

Levassuonmäen lähde on vesilain 2 luvun 11 §:n mukainen kohde, se ei kuitenkaan ole täysin luonnontilainen. Lähde ympäristöineen on myös rajattu metsälain mukaiseksi erityisen tärkeäksi elinympäristöksi.

Suosituks

Kohde tulisi säilyttää nykytilassaan. Tarpeen mukaan oja voidaan tukkia.

Rajausmuutokset

Alueen rajaus noudattaa Metsäkeskuksen erityisen tärkeän elinympäristön rajausta.

2.4 Vattonjärvi

Maakunnallisesti arvokas, pinta-ala 42,4 ha

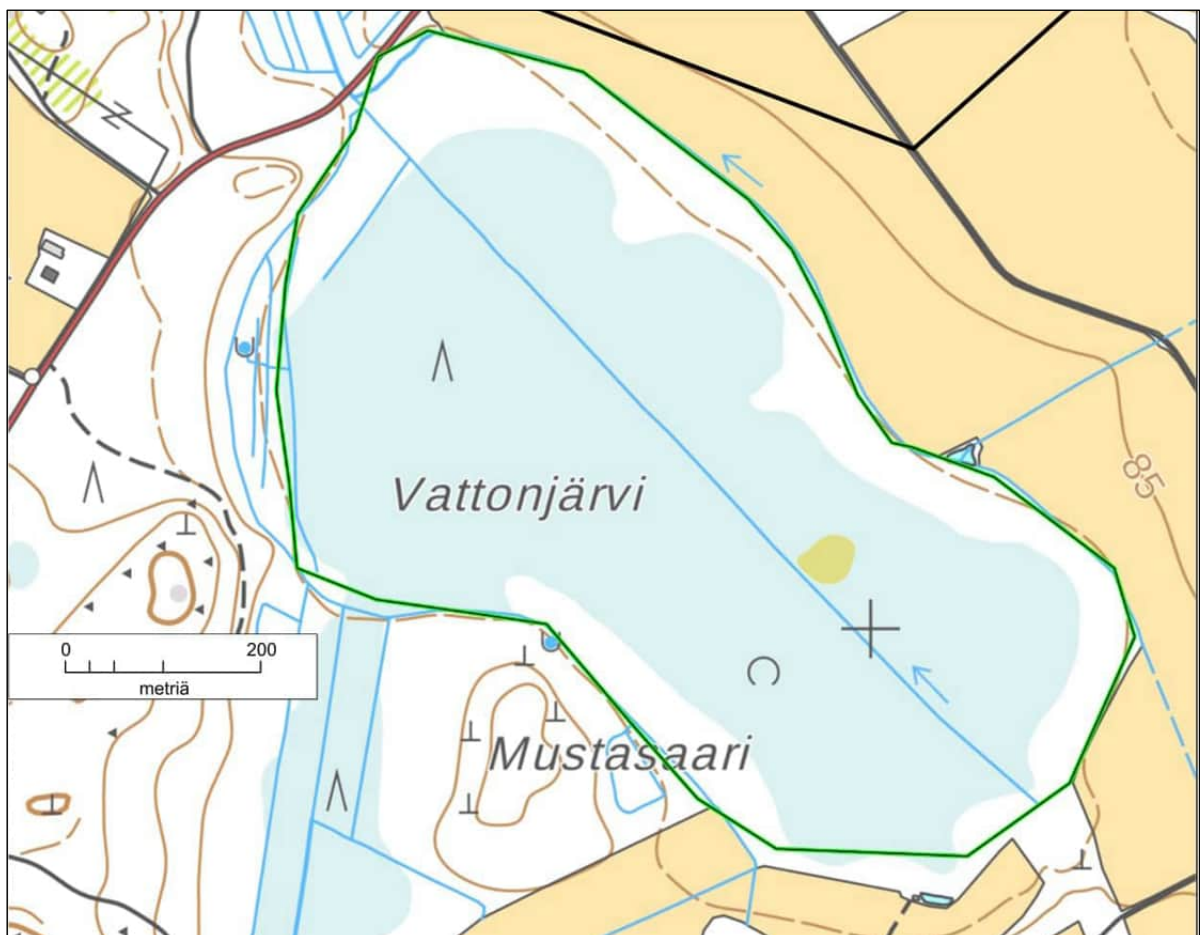
Sijainti

Vattonjärven alue sijaitsee Sulkavanjärven eteläpuolella.

Yleiskuvaus

Vattonjärven kosteikko on syntynyt järvenlaskua seuranneen soistumisen ja umpeenkasvun tuloksena. Alueen reunaosat ovat pääosin hyvin vaikeakulkuista koivuluhtaa, joka vaihtuu kiiltopajuvaltaiseksi pensaikkoluhdaksi. Keskiosassa on ilmakuvan mukaan paikoin avoimempaa avoluhtaa.

Koivuluhdan puusto on pääosin noin viisimetristä hieskoivua, jonka alla kasvaa mm. tuomea, korpipaatsamaa, korpikastikkaa, järvikortetta, järviruokoa, terttualpia, mesiangervoa, ranta-alpia, kurjenjalkaa, pullosaraa, vehkaa ja suoputkea.

Vattonjärven luontokohteen rajaus.

Vattonjärven kaakkoisosan ruoho- ja heinäkorpea.

Pensaikkoluhdalla on edellä mainittujen ja kiiltopajun lisäksi mm. leveäosmankäämiä ja viitakastikkaa. Avoluhdalla vallitsevat järviruoko ja sarat.

Koivuluhdan ulkopuolella on lähinnä kosteaa, koivuvaltaista ruoho- ja heinäkorpea ja ruohokangaskorpea sekä varttunutta koivu- ja haapavaltaista tuoretta lehtoa, jossa on paikoin runsaasti lahoppuustoa. Korpialueen kenttäkerroksessa esiintyy mm. järvi- ja metsäkortetta, korpikastikkaa ja mesiangervoa. Lehdon kasvillisuus on tavanomaista.

Vattonjärven eteläosan koivuluhtaa.

Vattontjärven paju- ja ruokoluhtaa.

Kohdetta ympäröi kauttaaltaan leveä oja ja myös sen halki kulkee oja, jonka varrella kasvaa tiheää pajukkoa.

Peruskarttaan on merkitty kaksi lähdettä, jotka molemmat on ojitettu.

Erityisarvot ja arvoluokittelun perusteet

Vattontjärvi täyttää maakunnallisesti arvokkaan kohteen luontotyyppikriteerit (LAKU):

- Luonnontilaiset tai luonnontilaisen kaltaiset, pienialaisia laikkuja tai kapeita rantaluhtia selvästi laajemmat (> 1 ha) metsäluhdat
- Vähintään 10 ha laajuiset, luonnontilaiset tai luonnontilaisen kaltaiset pensaikoluhdat
- Vähintään 5 ha laajuiset, luonnontilaiset tai luonnontilaisen kaltaiset, runsaslehtipuustoiset varttuneet tai sitä vanhemmat metsät, joissa on lahoa lehtipuuta yli 5 m³/ha
- Vähintään noin 2 ha laajuiset, vesitaloudeltaan luonnontilaiset tai vähän muuttuneet korvet

Lisäksi täyttyy yhdistelmäkriteeri:

- Vähintään maakunnallisesti arvokkaisiin puustoisiin soihin (Isosuo) läheisesti kytkeytyneet luonnontilaisen kaltaiset metsät

Vattontjärvi on merkitty voimassa olevassa maakuntakaavassa luonnonsuojelualueeksi (Uudenmaan liitto 2015d) ja se on myös maakunnallisesti tärkeä lintualue (Ellermaa 2011).

Kohde täyttää myös METSO-ohjelman luokkien I ja II kriteerit. Tuoreet keskiravinteiset lehdot on Etelä-Suomessa arvioitu vaarantuneeksi luontotyyppiä viimeisen 50 vuoden aikana tapahtuneen laadun heikentymisen vuoksi. Ruohokorvet on arvioitu Etelä-Suomessa erittäin uhanalaisiksi pitkällä aikavälillä tapahtuneen määrän muutoksen perusteella.

Suosituks

Kohde tulisi säilyttää nykytilassaan. Ainakin alueen halki kulkeva oja olisi tukittava.

Rajausmuutokset

Rajaus noudattaa suunnilleen Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan luontoselvityksen rajausta (Uudenmaan liitto 2015d). Lounaispuoleiset metsät on harvennettu, joten ne on jätetty rajauksen ulkopuolelle.

2.5 Toltinperän lehto

Paikallisesti arvokas, pinta-ala 8,2 ha

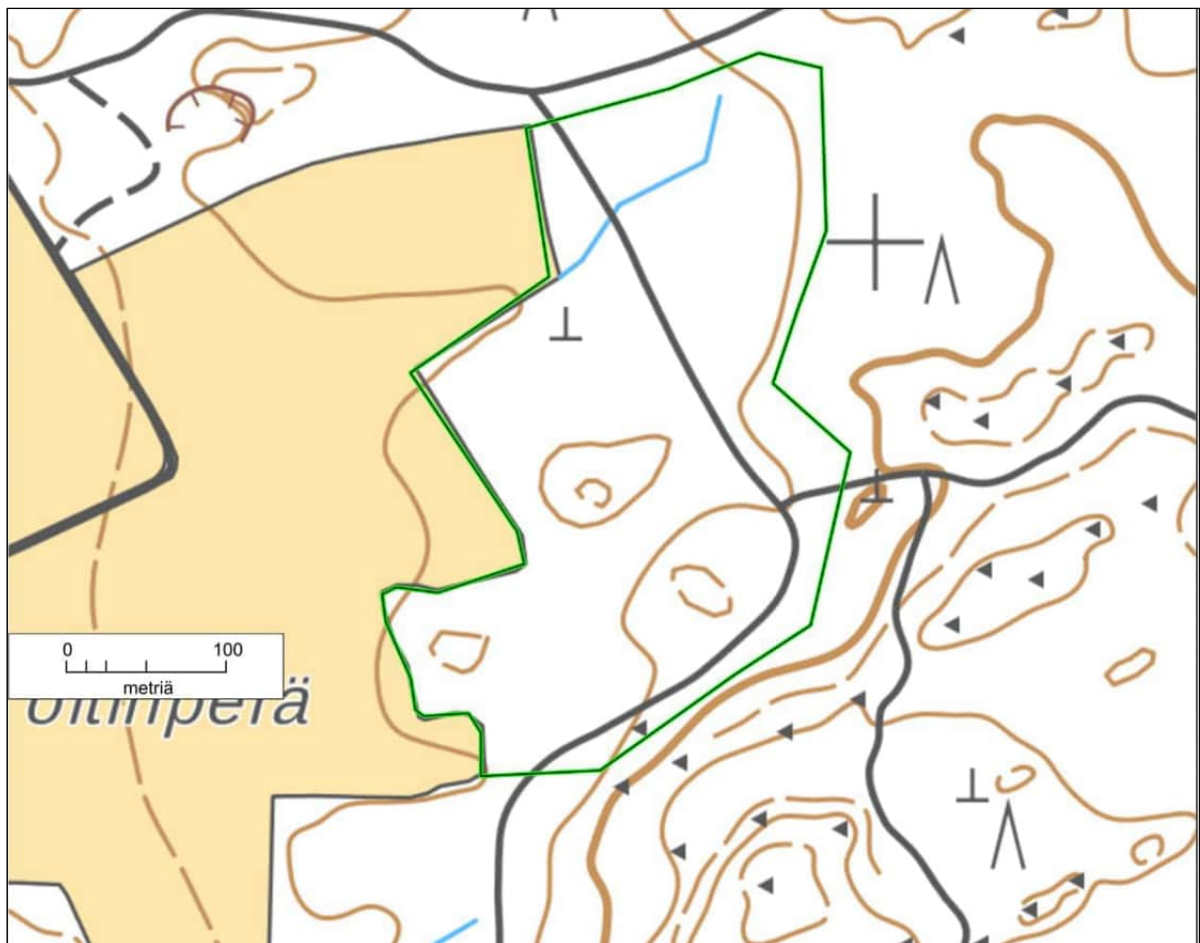
Sijainti

Toltinperän lehto sijaitsee Sulkavan alueen eteläosassa Toltinperän pellon itäreunalla.

Yleiskuvaus

Toltinperän lehdon puusto on varttuvaa–varttunutta kuusikkoa. Lehtipuustoa on niukasti ja mäntyä esiintyy karummilla mäillä. Tuoreen lehdon ja lehtomaisen kangas kenttäkerroksen lajistoon kuuluvat mm. käenkaali, oravanmarja, lillukka, kevätlinnunherne, kielo, sudenmarja, lehtotesma, metsävirna ja metsämitikka. Lisäksi esiintyy mm. lehtokuusamaa. Eteläosassa on jonkin verran tuoretta kangasta.

Alueen puustoa on harvennettu noin 10 vuotta sitten ja vanhoja traktoriuria on vielä näkyvissä. Lahopuuta ei juurikaan ole.

Toltinperän lehdon rajaus.

Tolttinperän lehdon kasvillisuutta.

Erityisarvot ja arvoluokittelun perusteet

Varttuneet havupuuvaltaiset tuoreet kankaat on arvioitu Etelä-Suomessa vaarantuneeksi luontotyyppiä laadun historiallisen heikkenemisen perusteella. Varttuneet havupuuvaltaiset lehtomaiset kankaat on Etelä-Suomessa arvioitu silmälläpidettäväksi laadun historiallisen heikkenemisen perusteella. Tuoreet keskiravinteiset lehdot on Etelä-Suomessa arvioitu vaarantuneeksi luontotyyppiä viimeisen 50 vuoden aikana tapahtuneen laadun heikentymisen vuoksi.

Suosituks

Kohde tulisi säilyttää nykytilassaan.

2.6 Isosuo

Maakunnallisesti arvokas, pinta-ala 58,2 ha

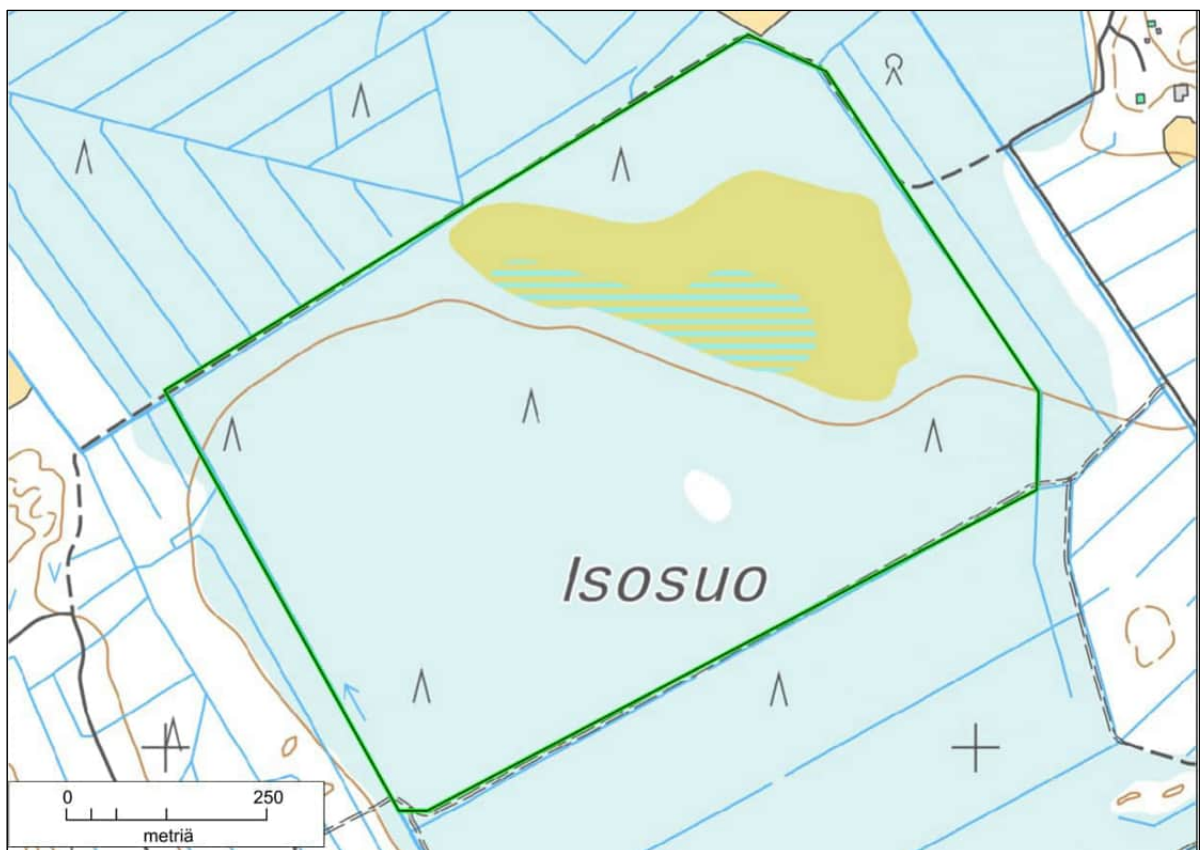
Sijainti

Isosuo sijaitsee Sulkavan alueen etelärajalla Suojärven pohjoispuolella.

Yleiskuvaus

Isosuosta on arvokkaaksi luontokohteeksi rajattu sen ojittamattomana säilynyt lähinnä keidassuota oleva keskiosa. Rajauksen ulkopuolinen osa suosta on tiheään ojitettua mäntyä kasvavaa rämemuuttumaa ja turvekangasta.

Isosuo on säilyttänyt ympäristön ojituksista huolimatta hyvin arvonsa. Suon reunaosat ovat osittain umpeutuneet eikä niissä virrannut juurikaan vettä. Rajatun alueen itäreunalla on harvahkoa mäntyä kasvavaa tupasvilla- ja isovarpurämettä. Kenttäkerroksen lajisto on tavanomaista, tupasvillaa, suopursua, juolukkaa ja kanervaa, suokukka on erityisen runsas.

Isosuo alueen rajaus.

Isosuo lyhytkorsinevaa.

Keskemällä on ombrotrofista lyhytkorsinevaa ja kuljunevaa, jonka lajistoon kuuluvat mm. suokukka, leväkkö, tupasvilla, pikkukarpalo, isokarpalo, mutasara, variksenmarja, vaivaiskoivu ja suomurain. Neva-alueella on useita leväkön ja mutasaran vallitsevia märkiä, rimpipintaisia kuljuja. Isoimman kuljun reunalla on jonkinlainen maja, luultavasti valokuvaajien piilokoju.

Suon keskiosassa on märkiä kuljuja.

Näkymä Isosuon eteläosasta.

Suon eteläosa on muuta suota korkeammalla ja se on pääosin rahkarämettä, jolla kasvaa matalaa, alle metrin korkuista, harvaa männikköä. Kasvilajistoon kuuluvat mm. kanerva, suomuurain, tupasvilla ja vaivaiskoivu. Eteläisimmässä osassa puusto on kookkaampaa.

Erityisarvot ja arvoluokittelun perusteet

Tupasvillarämeet ja isovarpurämeet on arvioitu Etelä-Suomessa vaarantuneiksi sekä viimeisen 50 vuoden aikana, että pitkällä aikavälillä tapahtuneen määrän muutoksen perusteella.

Isosuo täyttää maakunnallisesti arvokkaan kohteen luontotyyppikriteerit (LAKU):

- luonnontilaisen kaltaiset tai ennallistamiskelpoisuudeltaan hyvät, pinta-alaltaan vähintään noin 10 ha laajuiset keidassuot

Lisäksi täyttyy yhdistelmäkriteeri:

- muut, vähintään maakunnallisesti arvokkaihin soihin läheisesti kytkeytyvät, ennallistamiskelpoisuudeltaan hyvät keidassuot
- avoimiin soihin, vesistöihin tai pienvesiin suoraan rajautuvat, luonnontilaiset, luonnontilaisen kaltaiset tai ennallistamiskelpoisuudeltaan vähintään kohtalaiset rämeet

Isosuon ojitattaman osa on noussut esille maakunnallisesti arvokkaana alueena myös Uudenmaan viherrakenteen Zonation-analyysissä (Uudenmaan liitto 2016).

Isosuo on maakunnallisesti tärkeä lintualue (Ellermaa 2011).

Suositukset

Isosuota ympäröivät ojat olisi tukittava.

Isosuon itäosan männikköä.

2.7 Sulkavanjärvi

Maakunnallisesti arvokas, pinta-ala 153,5 ha

Sijainti

Sulkavanjärvi sijaitsee Sulkavan alueen keskiosassa.

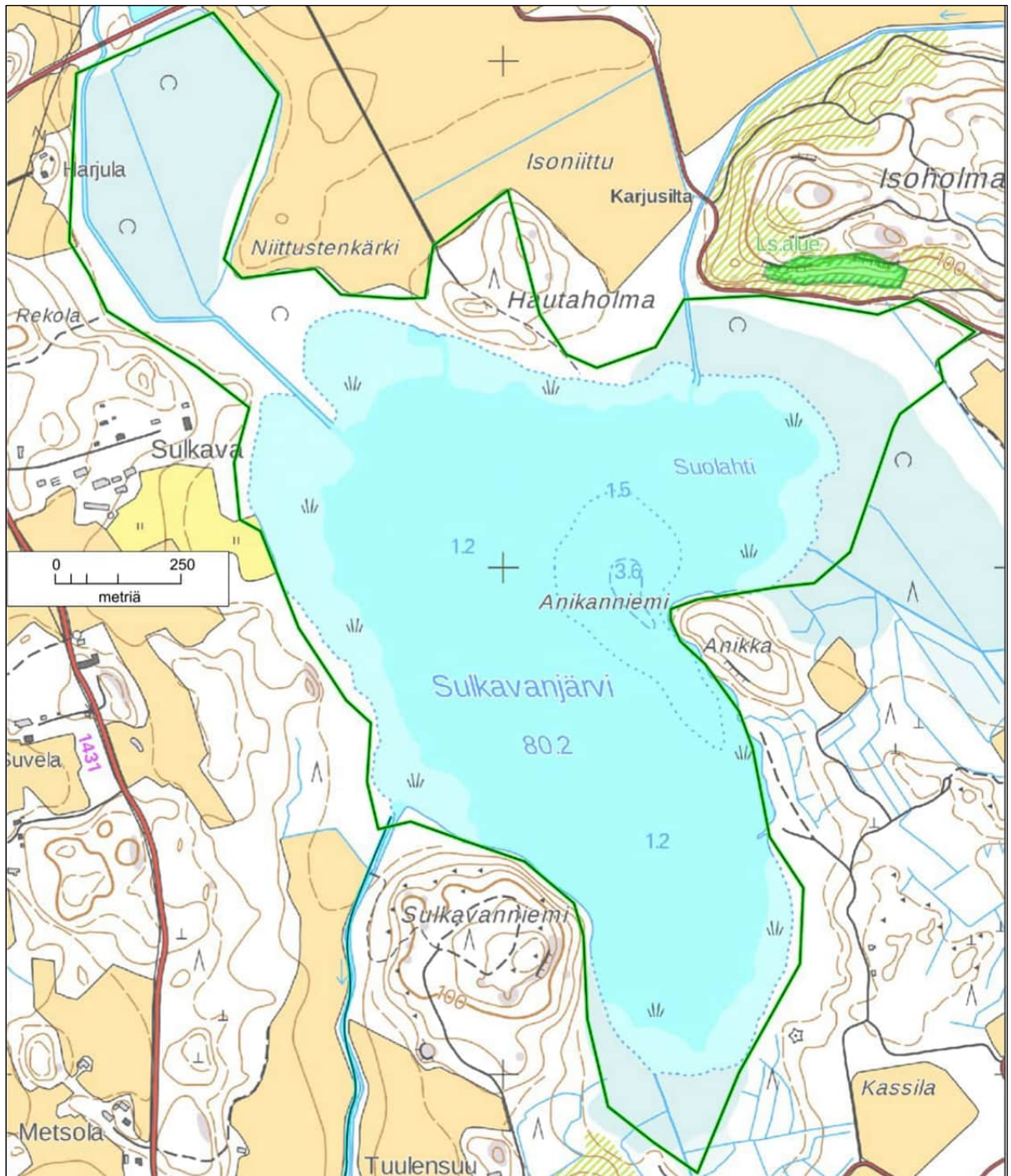
Yleiskuvaus

Sulkavanjärvi on hyvin matala, keskisyvyys on vain 60 cm. Järven pinta-ala on 96 ha ja valuma-alueen laajuus on 96,2 km². Avovesialuetta reunustaa lähes kaikkialla vaihtelevan levyinen luhtavyöhyke. Järven rannalla ei ole asutusta. Pohjoisesta järveen laskee leveäksi kanavaksi kaivettu Nikinoja ja länsiosasta vedet laskevat Mustijoen kautta Mäntsälänjoen vesistöön. Arvokkaaksi luontokohteeksi on rajattu avovesi- ja rantaluhta-alueet sekä osa järven pohjoispuolisista metsäalueista.

Arvokkaaksi kohteeksi rajatun alueen pohjoisosassa Nikinojan varrella on koivuluhtaa, jonka lajistoon kuuluvat mm. mesiangervo, ranta-alpi, rantakukka ja korpi-kastikka. Reuna-metsien puusto on hakattu ja ojia on ruopattu. Eteläosassa maasto on kuivempaa ja puusto on varttunutta koivua ja tervaleppää, osa metsäalueesta on aidattu läheisen tilan metsälaitumeksi. Etelämpänä metsäluhta vaihettuu kiiltopajuvaltaiseksi pajuluhdaksi; kurjenjalka, viiltosara ja järviruoko ovat valtalajeja.

Sulkavanjärven pohjoisosan luhtakasvillisuutta.

Sulkavanjärven luontokohteen rajaus.

Niittustenkärjen kohdalla pellon ja laidunalueen välissä on kuivahko rinne, jossa on ketokasvillisuutta: kissankello, ahopukinjuuri ja huopakeltano. Laidunalueella on myös isohko kasvusto kurtturuusua.

Järven pohjoisrannalla avoluhta on leveimmillään noin sata metriä. Luhtalajistossa runsaimpia ovat mesiangervo, myrkkyykeiso ja leveäosmankäämi. Hautaholman metsäalueen puusto on monin paikoin järeeä männikköä, paikoin on kuusta ja lehtikuusta. Järveen viettävällä rinteellä on tuoretta lehtoa, rinteiden alaosa on

laidunnettua ja hyvin kulunutta. Lehdon puustossa on mm. useita metsälehmäksiä (suurimman rinnankorkeusläpimitta on noin 45 cm), muuhun lajistoon kuuluvat lehtokuusama, sinivuokko, mäkilehtoluste, mustakonnanmarja, kielo ja vuohenputki. Eteläisemmän mäen laella on Stjernvallin suvun hautamuistomerkki.

Sulkavanjärven koillispuolella on pääosin varttunutta koivua kasvavaa ruoho- ja heinäkorpea ja tuoretta runsasravinteista lehtoa, harmaaleppä, kuusi, haapa ja mänty ovat niukempia. Kenttäkerroksessa esiintyy isotalvikkia, mesiangervoa, luh-tavuohennokkaa, viitakastikkaa, keltakurjenmiekkää, ranta-alpia, mustakonnanmarjaa, metsäalvejuurta ja metsäkurjenpolvea. Luontotyyppi vaihtuu järvelle päin mentäessä koivuluhdaksi, pensaikkoluhdaksi ja avoluhdaksi. Isoholmantien tuntumassa on varttunutta kuusikkoa kasvavaa tuoretta lehtoa, myös metsälehmäksiä on muutama. Tien pohjoispuolella on hakkuiden ympäröimä rauhoitettu lehmusmetsikkö.

Anikanniemi järven itärannalla on varttunutta mäntyä, sekä kuusta ja tervaleppää kasvavaa tuoretta kangasta. Järven eteläosassa avoluhtavyöhyke on kapea ja sitä reunustaa leveämpi pensaikkoluhta. Länsirannalla Sulkavanniemen laella on nuorta sekametsää ja rannan puolella varttunutta koivikkoa. Mustijoen suun pohjoispuolella laidunalue ulottuu rantaan asti, muualla laitumen ja rannan välissä on varttunutta männikköä. Ranta-alueen puusto on harmaa- ja tervaleppää.

Erityisarvot ja arvoluokittelun perusteet

Sulkavanjärvi täyttää maakunnallisesti arvokkaan kohteen luontotyyppikriteerit (LAKU):

- Luonnontilaiset tai luonnontilaisen kaltaiset, pienialaisia laikkuja tai kapeita rantaluhtia selvästi laajemmat (> 1 ha) metsäluhdat
- Vähintään 10 ha laajuiset, luonnontilaiset tai luonnontilaisen kaltaiset pensaikkoluhdat
- Vähintään noin 2 ha laajuiset, vesitaloudeltaan luonnontilaiset tai vähän muuttuneet korvet
- avoluhdat, jotka ovat linnuston kannalta maakunnallisesti arvokkaita pesimis-, kerääntymis- ja levähdysalueita

Lisäksi täyttyy yhdistelmäkriteeri:

- vähintään maakunnallisesti arvokkaihin soihin tai vesialueisiin suoraan rajautuvat, luonnontilaiset tai luonnontilaisen kaltaiset avoluhdat

Kohde täyttää metsäisiltä osiltaan myös METSO-ohjelman luokan II kriteerit. Tuoret keskirasvanteiset lehdot on Etelä-Suomessa arvioitu vaarantuneeksi luontotyyppiksi viimeisen 50 vuoden aikana tapahtuneen laadun heikentymisen vuoksi. Ruohokorvet on arvioitu Etelä-Suomessa erittäin uhanalaisiksi pitkällä aikavälillä tapahtuneen määrän muutoksen perusteella

Sulkavanjärven alue on noussut esille maakunnallisesti arvokkaana alueena myös Uudenmaan viherrakenteen Zonation-analysissä (Uudenmaan liitto 2016).

Sulkavanjärveltä Mustijoen suulta.

Sulkavanjärvi ja sitä ympäröivät pellot ovat myös maakunnallisesti tärkeitä lintu-alueita (Ellermaa 2011).

Suosituksset

Kohde tulisi säilyttää nykytilassaan. Metsien laiduntamista voidaan pääsääntöisesti jatkaa.

Sulkavanjärven koillisosan koivuluhtaa.

2.8 Uunisaarensuon lehto

Paikallisesti arvokas, pinta-ala 5,6 ha

Sijainti

Uunisaarensuon lehto sijaitsee Sulkavanjärven koillispuolella Isoholman metsäalueen itäosassa.

Yleiskuvaus

Lehtoalueen puusto on lähinnä varttunutta, paikoin vanhaa kuusikkoa. Haapaa on paljon sekapuuna sekä myös nuoria metsälehmäksi. Tuoreen lehdon lajistoon kuuluvat mm. lehtoimikkä, lehtokuusama, taikinamarja, lehtotesma, metsämaatikka, oravanmarja, nuokkuhelmikkä, kielo, sinivuokko ja metsävirna. Alueella on myös muutama pienialainen kallionaluslehto.

Metsässä risteilee moottoripyörien ajouria. Alueella on hyvin vähän lahoppua ja ympäröivät metsät on pääosin hakattu.

Erityisarvot ja arvoluokittelun perusteet

Tuoreet keskiravinteiset lehdot on Etelä-Suomessa arvioitu vaarantuneeksi luontotyyppiä viimeisen 50 vuoden aikana tapahtuneen laadun heikentymisen vuoksi.

Uunisaarensuon lehdon rajaus.

Uunisaarensuon lehdon itäosan kasvillisuutta.

Suosituksset

Kohde tulisi säilyttää nykytilassaan.

Uunisaarensuon lehdon kasvillisuutta.

2.9 Lammijärvi

Paikallisesti arvokas, pinta-ala 0,5 ha

Sijainti

Lammijärvi sijaitsee Sulkavanjärven luoteispuolella.

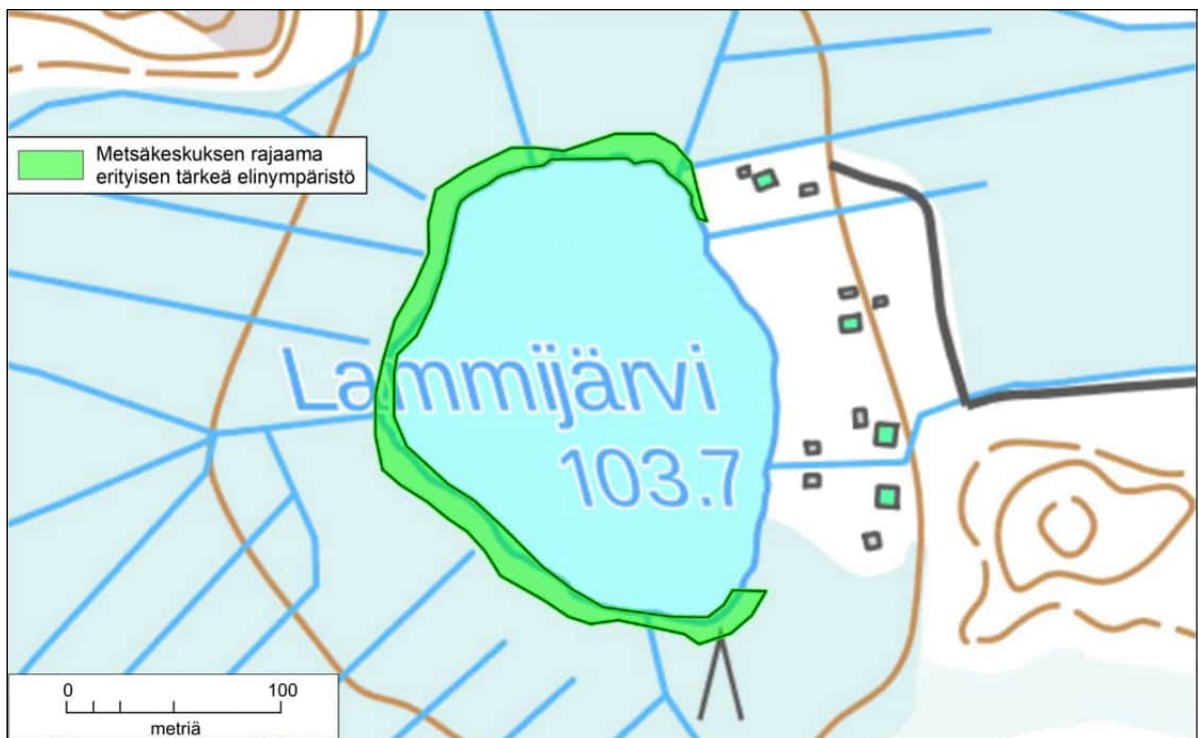
Yleiskuvaus

Lammijärvi on pieni suorantainen, vajaan kolmen hehtaarin kokoinen lampi. Sen itärannalla on muutamia kesäkäytössä olevia mökkejä. Arvokkaaksi luontokohdeksi on rajattu lampea pohjois-, länsi- ja eteläpuolella ympäröivä 10–15 metrin levyinen nevareunus. Alue on lähinnä saranevaa, jonka lajistoon kuuluvat pullosara, vehka, suomuurain ja isokarpalo; rannan tuntumassa on jouhisaraa. Nevareunuksen ulkopuolella on ojitettua isovarpurämemuuttumaa.

Erityisarvot ja arvoluokittelun perusteet

Saranevat on Etelä-Suomessa arvioitu vaarantuneeksi luontotyyppiä sekä viimeisen 50 vuoden, että pitkällä aikavälillä tapahtuneen määrän muutoksen perusteella.

Metsäkeskus on rajannut alueen metsälain mukaiseksi erityisen tärkeäksi elinympäristöksi.

Lammijärveä reunustavan suoalueen rajaus.

Lammijärven rantanevaa.

Suosituks

Alue olisi säilytettävä ennallaan. Uusia rakennuspaikkoja ei tulisi sallia.

Rajausmuutokset

Rajaus noudattaa Metsäkeskuksen tekemää erityisen tärkeän elinympäristön rajausta.

2.10 Kivisojan noro

Paikallisesti arvokas, pinta-ala 0,7 ha

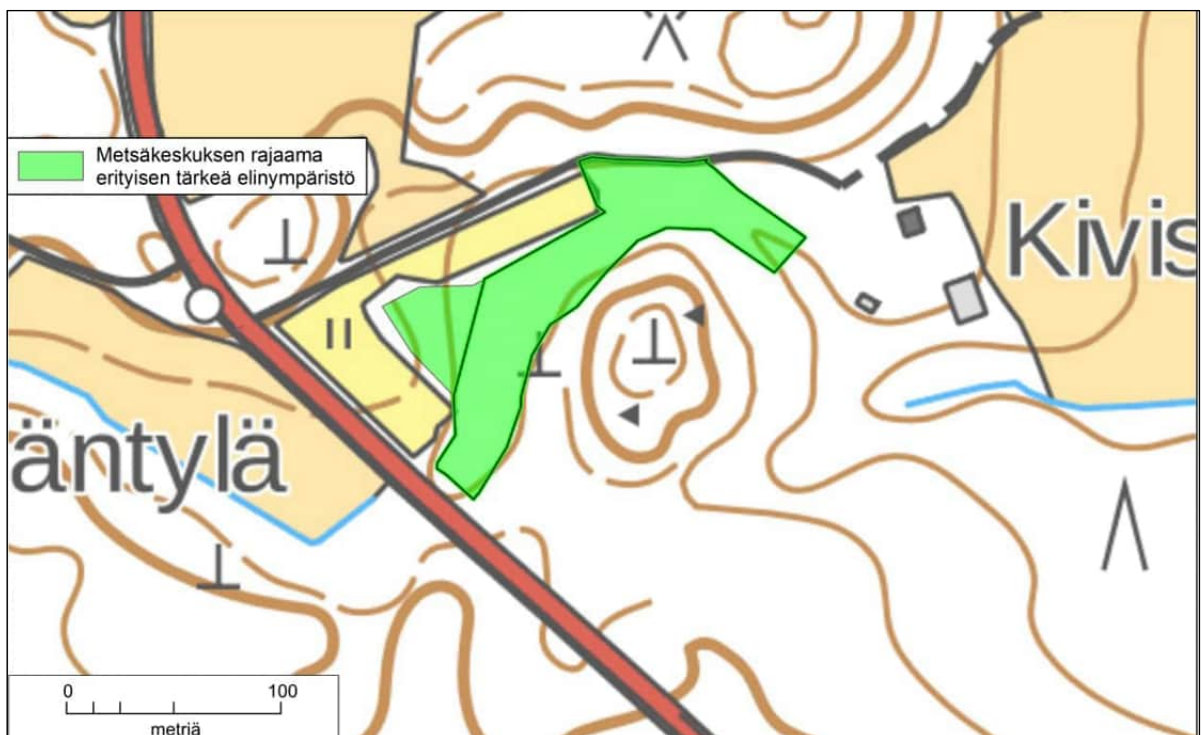
Sijainti

Kivisojan noro sijaitsee Sulkavanjärven pohjoispuolella Nikinojantien tuntumassa Kivisojan talon länsipuolella. Noroa ei ole merkitty peruskartalle.

Yleiskuvaus

Noron uoma on luonnontilainen tai luonnontilaisen kaltainen ja hyvin kivikkoisen. Paikoin uoma on noin pari metriä syvä. Eteläosasta uoma on hiekka- ja savipohjainen ja osittain kaivettu. Maastokäynnin aikaan vettä oli hyvin niukasti. Uoman ympärillä on varttunutta kuusta, koivua, tervaleppää ja harmaaleppää, paikoin myös tuomipensaikkaa. Ympäristön hakkuiden johdosta alueella on paljon kaatuneita puita. Uoman varrella on paikoin kostea keskiravinteista lehtoa, jonka lajistoon kuuluvat soreahiirenporras, nokkonen, suo-orvokki, metsäalvejuuri, metsäkastikka ja metsäkorte.

Kaatuneita puita on paljon, mutta ne ovat pääosin melko tuoreita ja lahoppuuta on niukasti. Alueelta on Metsäkeskuksen rajaus, jonka länsiosa on kuitenkin avohakattu.

Kivisojan noron rajaus. Läntisin osa on avohakattu ja se on jätetty luontokohderajauksen ulkopuolelle.

Kivisojan noro.

Erityisarvot ja arvoluokittelun perusteet

Kohde täyttää METSO-ohjelman luokan II kriteerit. Kosteat keskiravinteiset lehdot on arvioitu Etelä-Suomessa silmälläpidettäväksi luontotyyppiä viimeisen 50 vuoden aikana tapahtuneen laadun heikentymisen vuoksi sekä myös tulevan 50 vuoden aikana ennustetun heikkenemisen perusteella.

Noro on vesilain 2 luvun 11 §:n mukainen kohde, mutta se on osittain menettänyt luonnontilansa.

Suosituks

Kohde tulisi säilyttää nykytilassaan.

2.11 Porrinkallion metsä

Paikallisesti arvokas, pinta-ala 2,9 ha

Sijainti

Porrinkallion metsäalue sijaitsee Sulkavan alueen pohjoisrajalla Iso-Koskelan talon itäpuolella osittain Nikinojan rekisterikylän alueella.

Yleiskuvaus

Peltoon rajoittuvan metsäalueen puusto on pääosin varttunutta–vanhaa lehtomaisen kankaan kuusikkoa. Kaakkoisosassa on tuoretta lehtoa ja puustossa on paljon haapaa. Haapaa on paljon myös alueen keskiosassa.

Lehtomaisen kankaan kenttäkerroksessa esiintyy mm. mustikkaa, oravanmarjaa, metsämitikkaa, käenkaalia, valkovuokkoa ja metsäkastikkaa. Lehtolajistoa edustavat mm. lehtoimikkä, kevätlinnunherne ja kielo.

Lahopuuta on kohtalaisesti, mutta se on melko tuoretta.

Porrinkallion metsän rajaus.

Porrinkallion metsäalueen kaakkoisosan tuoretta lehtoa.

Erityisarvot ja arvoluokittelun perusteet

Kohde täyttää METSO-ohjelman luokkien I ja II kriteerit. Varttuneet havupuuvaltaiset lehtomaiset kankaat on Etelä-Suomessa arvioitu silmälläpidettäviksi laadun historiallisen heikkenemisen perusteella ja vanhat havupuuvaltaiset lehtomaiset kankaat erittäin uhanalaiseksi luontotyyppiä pinta-alan historiallisen vähenemisen perusteella. Tuoreet keskiravinteiset lehdot on Etelä-Suomessa arvioitu vaarantuneeksi luontotyyppiä viimeisen 50 vuoden aikana tapahtuneen laadun heikentymisen vuoksi.

Porrinkallion metsä on myös liito-oravalle soveltuvaa elinympäristöä.

Suosituks

Kohde tulisi säilyttää nykytilassaan.

2.12 Tarhanmäen suo

Paikallisesti arvokas, pinta-ala 0,1 ha

Sijainti

Tarhanmäen suo sijaitsee Sulkavan alueen pohjoisosassa.

Yleiskuvaus

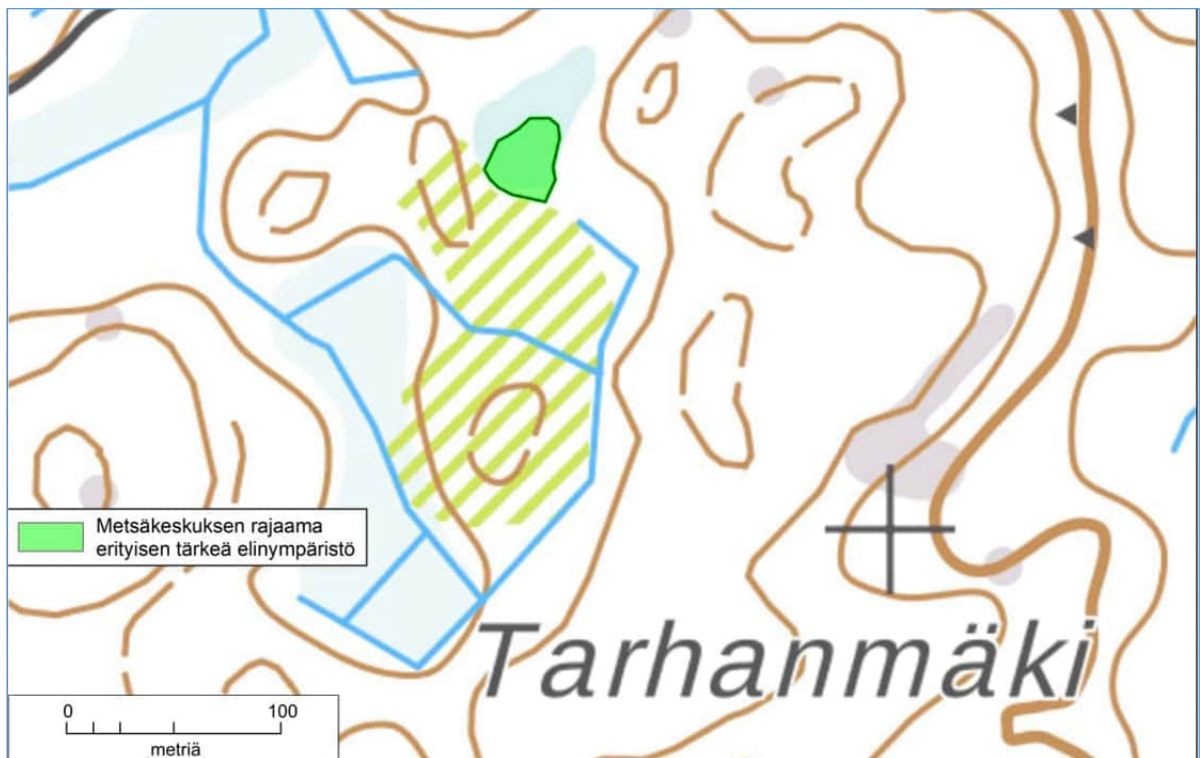
Hakkuualueiden ja nuoren talousmetsän reunustama suo on keskiosaltaan saranevaa, jonka lajistoon kuuluvat pullosara, mutasara, raate ja pyöreälehtikihokki. Neva-alueen keskellä on märkä allikko. Nevaa reunustaa tupasvillaräme, joka on laajimmillaan suon pohjoisosassa. Rämeen valtalajeja ovat tupasvilla, juolukka ja isokarpalo.

Suon reunoilla on vanhoja osittain umpeenkasvaneita ojia.

Erityisarvot ja arvoluokittelun perusteet

Suo on metsäkeskuksen rajaama erityisen tärkeä elinympäristö.

Tupasvillarämeet ja saranevat on arvioitu Etelä-Suomessa vaarantuneiksi luontotyypeiksi sekä viimeisen 50 vuoden aikana, että pitkällä aikavälillä tapahtuneen määrän muutoksen perusteella.

Tarhanmäen suon rajaus.

Tarhanmäen suo.

Suosituks

Kohde tulisi säilyttää nykytilassaan.

Rajausmuutokset

Rajaus noudattaa Metsäkeskuksen erityisen tärkeän elinympäristön rajausta.

Tarhanmäen suon pohjoisosan tupasvillärämettä.

2.13 Aittakallion jyrkänne

Paikallisesti arvokas, pinta-ala 0,2 ha

Sijainti

Aittakallion alue sijaitsee Sulkavan alueen pohjoisrajan tuntumassa.

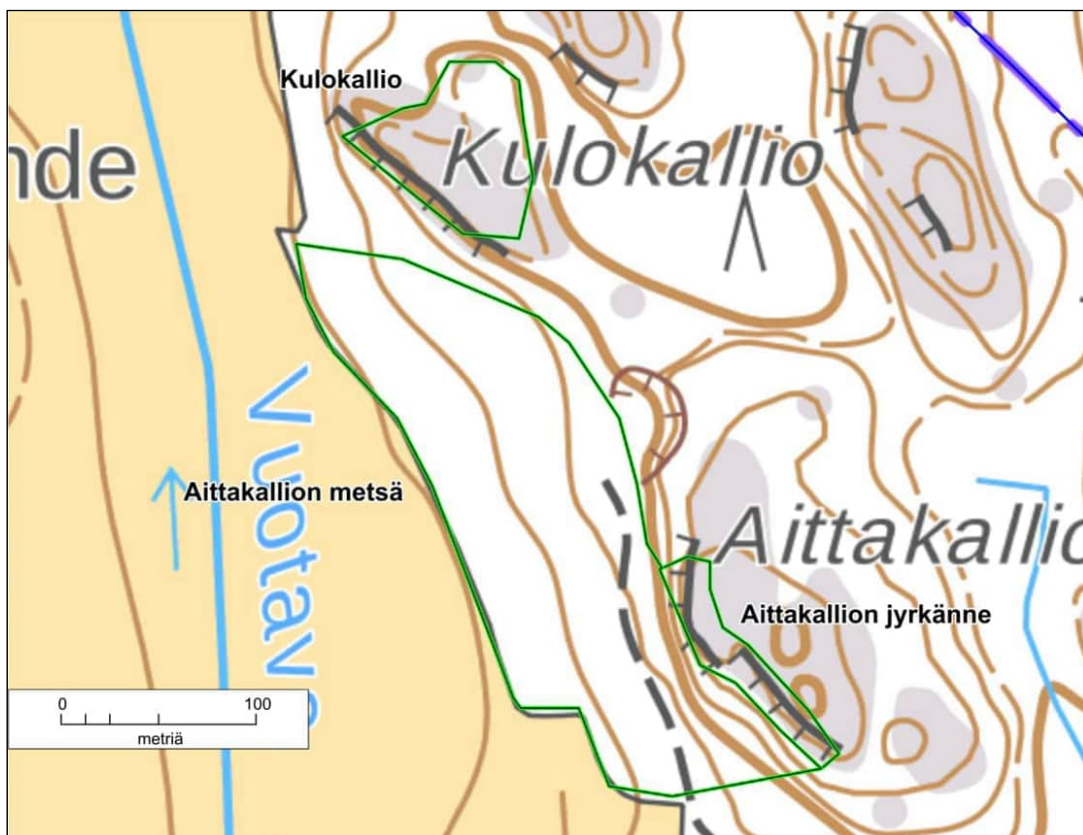
Yleiskuvaus

Aittakallion jyrkänne on noin kymmenen metrin korkuinen, paikoin ylikalteva jyrkänne. Jyrkänteen tyvellä on varttunutta kuusikkoa (ks. Aittakallion metsä 2.14). Kallioon on kiinnitetty ilmeisesti kiipeilijöiden käyttämiä lenkkejä.

Erityisarvot ja arvoluokittelun perusteet

Kohde täyttää METSO-ohjelman luokan II kriteerit. Aittakallion jyrkänne täyttää myös metsälain 10 §:n erityisen tärkeän elinympäristön kriteerit.

Karut varjoiset kalliojyrkänteet sekä Karut ylikaltevat seinämät on Etelä-Suomessa arvioitu silmälläpidettäviksi biotoottiseen laatuun liittyvien muutosten vuoksi.

Aittakallion luontokohteiden rajaukset.

Aittakallion jyrkäne.

Suosituksset

Kohde tulisi säilyttää nykytilassaan.

Aittakallion ylikaltevan seinämän alla on luolamaisia onkaloita.

2.14 Aittakallion metsä

Paikallisesti arvokas, pinta-ala 2,8 ha

Sijainti

Aittakallion alue sijaitsee Sulkavan alueen pohjoisrajan tuntumassa.

Yleiskuvaus

Aittakallion jyrkänteen (ks. 2.13) ja pellon välissä kasvaa varttunutta kuusikkoa. Mäntyä on vähän sekapuuna ja pellon reunassa lehtipuustoa. Kallion tyvellä on lehtomaista kangasta ja lähempänä pellon reunaa tuoretta lehtoa. Lajistoon kuuluvat mm. mustikka, kielo, metsäalvejuuri, käenkaali, oravanmarja, jänönsalaatti, valkovuokko, metsäkastikka ja sinivuokko sekä näsiä.

Metsää on harvennettu viitisen vuotta sitten. Lahopuuta on melko vähän.

Erityisarvot ja arvoluokittelun perusteet

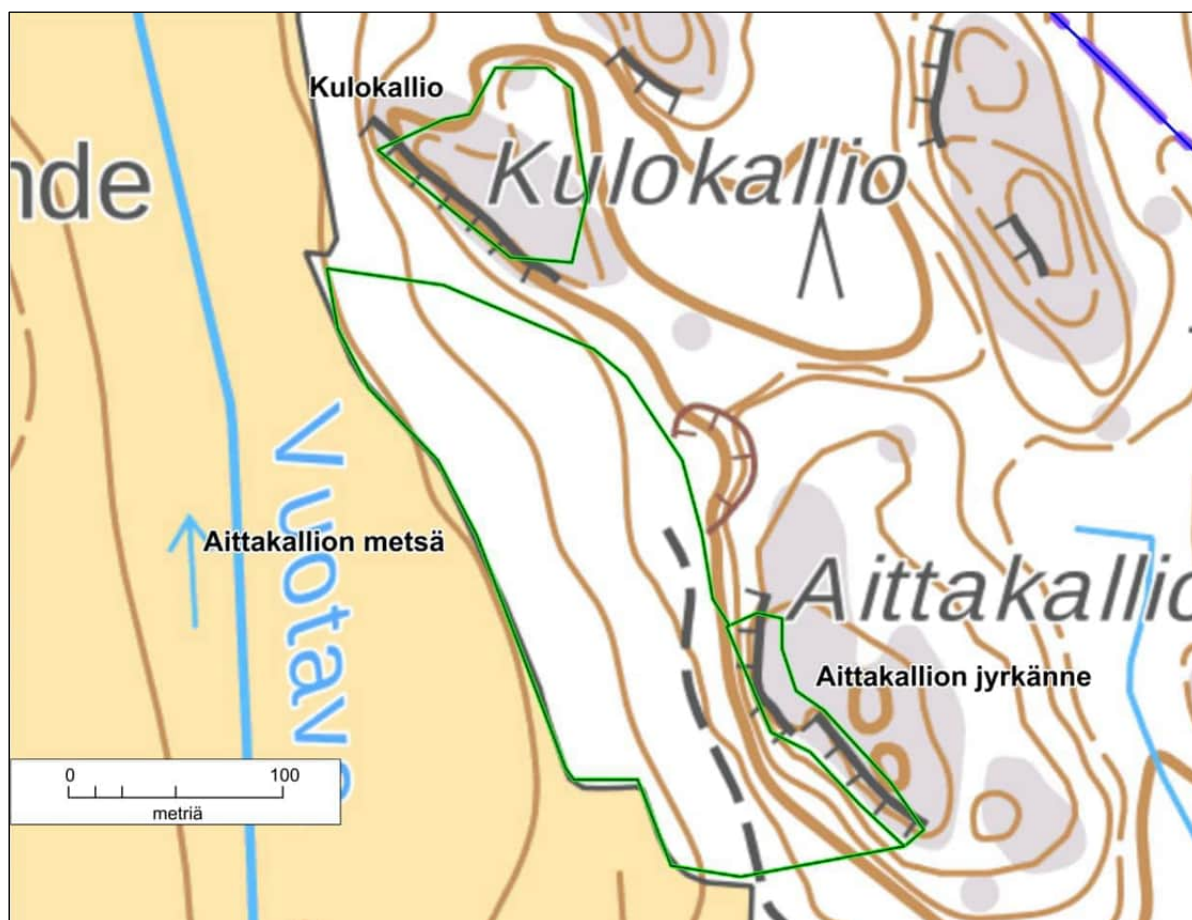
Kohde täyttää METSO-ohjelman luokan II kriteerit. Varttuneet havupuuvallat lehtomaiset kankaat on Etelä-Suomessa arvioitu silmälläpidettäväksi laadun historiallisen heikkenemisen perusteella. Tuoreet keskiravinteiset lehdot on Etelä-Suomessa arvioitu vaarantuneeksi luontotyyppiä viimeisen 50 vuoden aikana tapahtuneen laadun heikentymisen vuoksi.

Aittakallion metsää.

Suosituksset

Kohde tulisi säilyttää nykytilassaan.

Aittakallion luontokohteiden rajaukset.

2.15 Kulokallio

Paikallisesti arvokas, pinta-ala 0,5 ha

Sijainti

Kulokallion alue sijaitsee Sulkavan alueen pohjoisrajan tuntumassa.

Yleiskuvaus

Kulokallion lakialueella on harvaa männikköä sekä puutonta sammal- ja jäkäläpeitteistä kalliota. Kenttäkerros on hyvin niukka, lähinnä vain ahosuolaheinää ja puolukkaa.

Alueen rajaus ks. alaluku 2.14.

Erityisarvot ja arvoluokittelun perusteet

Kulokallio täyttää metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteerit. Karut poronjäkälä-sammalkalliot on arvioitu Etelä-Suomessa silmälläpidettäväksi luontotyyppiä biotoottiseen laatuun liittyvien muutosten vuoksi.

Suosituks

Kohde tulisi säilyttää nykytilassaan.

Kulokallion laelta.

2.16 Järvelän lähde

Paikallisesti arvokas, pinta-ala 0,01 ha

Sijainti

Järvelän lähde sijaitsee Sulkavan alueen etelärajalla Järvelän talon eteläpuolella.

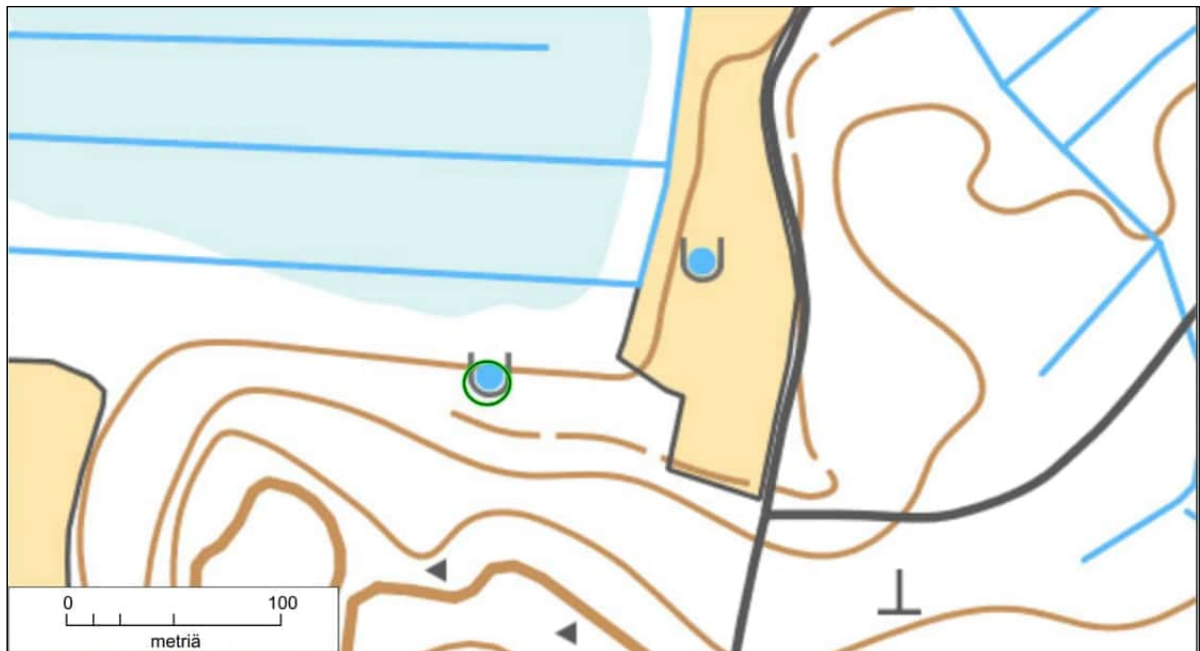
Yleiskuvaus

Itse lähde on ilmeisesti luonnontilainen, mutta siitä lähtee parin metrin pituinen oja, joka laajenee noin 6x12 metrin kokoiseksi altaaksi. Altaasta lähtee leveä oja. Noin metrin halkaisijaltaan olevan lähteen reunoilla kasvaa soreahiirenporrasta, korpi-imarretta ja rönsyleinikkiä. Ympäröivä metsä on nuorta kuusikkoa.

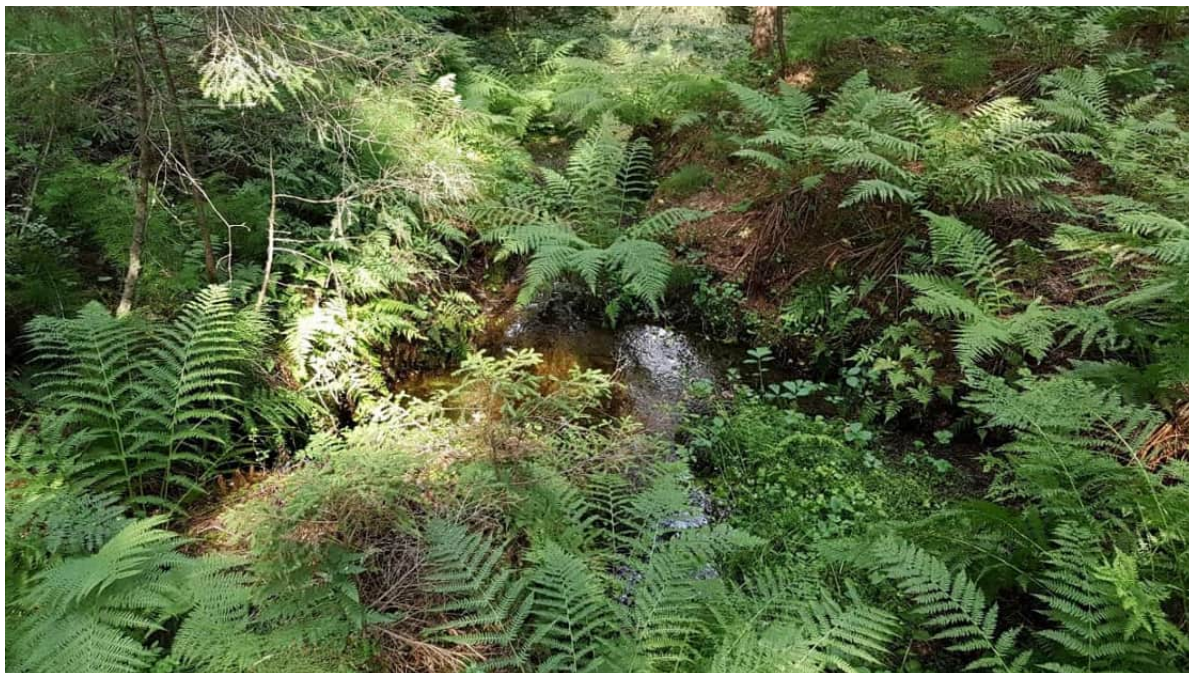
Erityisarvot ja arvoluokittelun perusteet

Lähteiden välittömät lähiympäristöt ovat metsälain 10 §:n mukaisia erityisen tärkeitä elinympäristöjä. Vesilain 2 luvun 11 § kieltää lähteiden luonnontilan vaarantamisen.

Lähteiköt on arvioitu Etelä-Suomessa erittäin uhanalaiseksi luontotyyppiä pidemmällä aikavälillä tapahtuneiden abiottisten ja bioottisten laatumuutosten vuoksi.

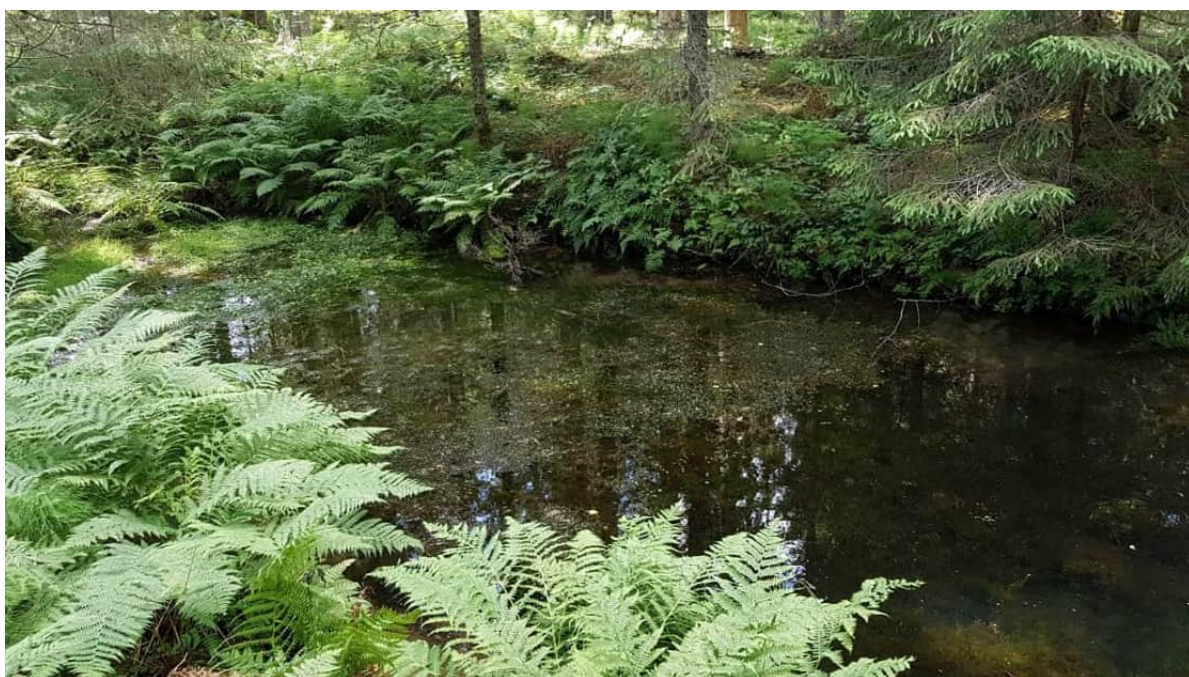
Järvelän lähde. Pellolla oleva lähde on betonirenkaassa.

Järvelän lähde.

Suosituksset

Kohde tulisi säilyttää nykytilassaan.

Lähteestä lähtevä lyhyt oja päättyy kaivettuun altaaseen.

2.17 Rajakallio

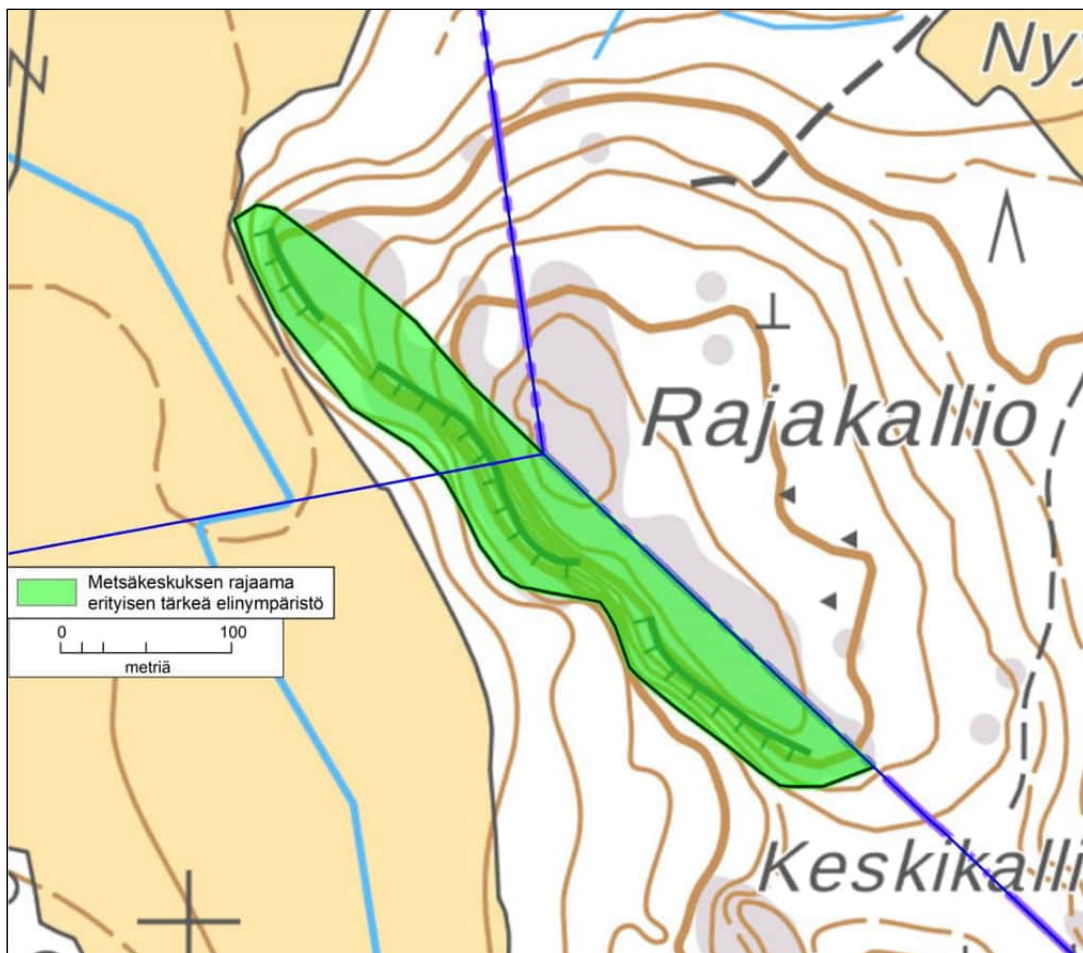
Paikallisesti arvokas, pinta-ala 2,4 ha

Sijainti

Rajakallion alue sijaitsee Sulkavan alueen pohjoisrajalla osittain Nikinojan rekisterikylän puolella.

Yleiskuvaus

Rajaus käsittää Rajakallion kallioalueen lounaisosan jyrkänteen ja osan jyrkänteen yläpuolisesta kalliosta. Jyrkänteen juurella on puustoltaan varttunutta kuusivaltaista tuoretta kangasta. Kallion laella on nuorta–varttunutta kuivahkon kankaan ja kuivan kankaan männikköä sekä kalliometsää. Siellä täällä on pienialaisia jäkälä- ja sammalpeitteisiä puuttomia kallioita. Kenttäkerros jyrkänteen alla on mustikkavaltaista, ylempänä puolukka ja kanerva ovat valtalajeina. Alueella on lahoppua niukasti.

Rajakallion kallioalueen rajaus.

Rajakallion jyrkänteen alapuolista metsää.

Rajakallion jyrkänteen lakialueen metsää.

Erityisarvot ja arvoluokittelun perusteet

Varttuneet havupuuvaltaiset tuoreet kankaat on Etelä-Suomessa arvioitu vaarantuneeksi luontotyyppiä laadun historiallisen heikkenemisen perusteella. Samasta syystä nuoret ja varttuneet kuivahkot kankaat arvioitiin Etelä-Suomessa erittäin uhanalaiseksi luontotyyppiä. Kalliometsät on arvioitu Etelä-Suomessa silmällä-

pidettäväksi luontotyyppiä pitkällä aikavälillä tapahtuneen laadun heikentymisen vuoksi.

Metsäkeskus on rajannut alueen metsälain mukaiseksi erityisen tärkeäksi elinympäristöksi.

Suositukset

Kohde tulisi säilyttää nykytilassaan.

Rajausmuutokset

Rajaus noudattaa Metsäkeskuksen erityisen tärkeän elinympäristön rajausta.

2.18 Mustijoki

Paikallisesti arvokas, pituus 9,2 km (Sulkavan, Olkisen ja Maitoisen alueella)

Sijainti

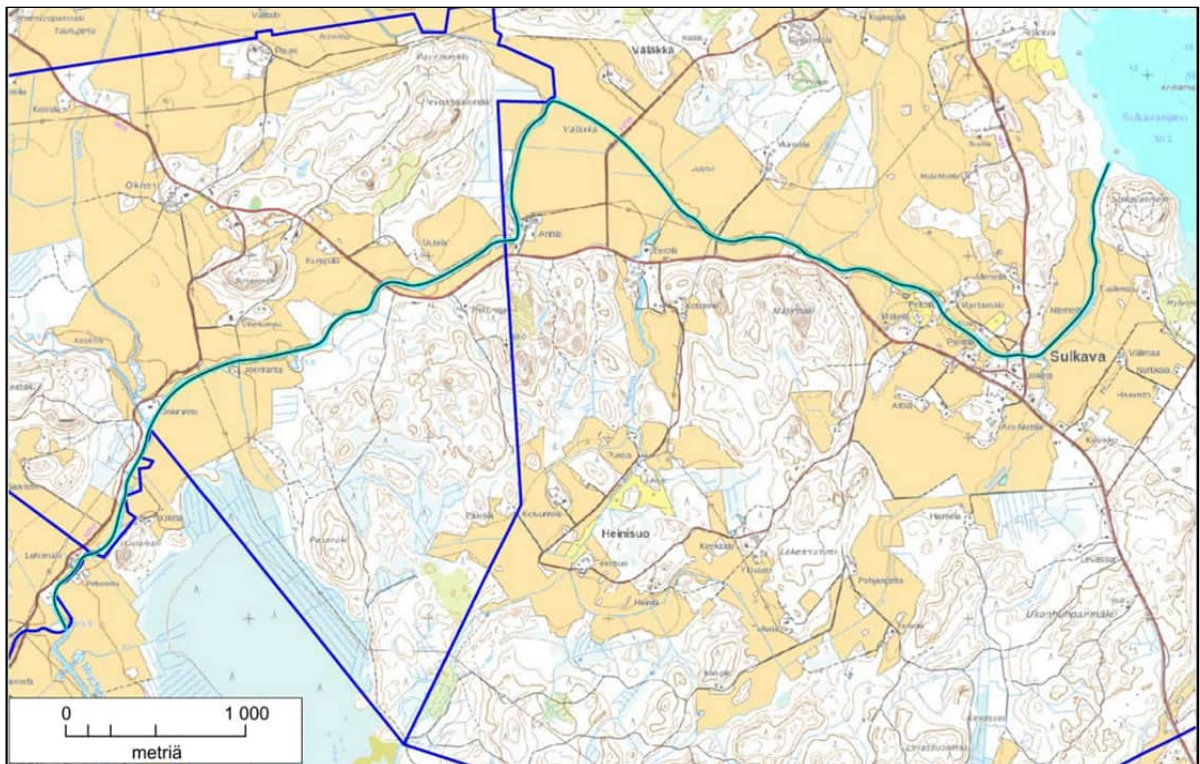
Mustijoki saa alkunsa Sulkavanjärvestä ja virtaa Olkisen ja Maitoisen rekisterirylien kautta etelään.

Yleiskuvaus

Mustijoki virtaa Sulkavan, Olkisen ja Maitoisen alueella lähes koko matkan peltojen ympäröimänä. Jokea reunustaa muutaman metrin levyinen niittyvyöhyke. Metsäisillä alueilla jokea reunustaa kapealti kostea lehto.

Sulkavan, Olkisen ja Maitoisen alueella Mustijoessa on neljä pohjapatoa ja ilmeisesti joen yläjuoksu on pääosin perattu 1960–1980-luvuilla (Vainio 2004).

Jokea ei inventoitu kattavasti.

Mustijoki Sulkavan, Olkisen ja Maitoisen alueella.

Mustijoki Oitintien ja Nikinojantien risteyksen länsipuolella.

Erityisarvot ja arvoluokittelun perusteet

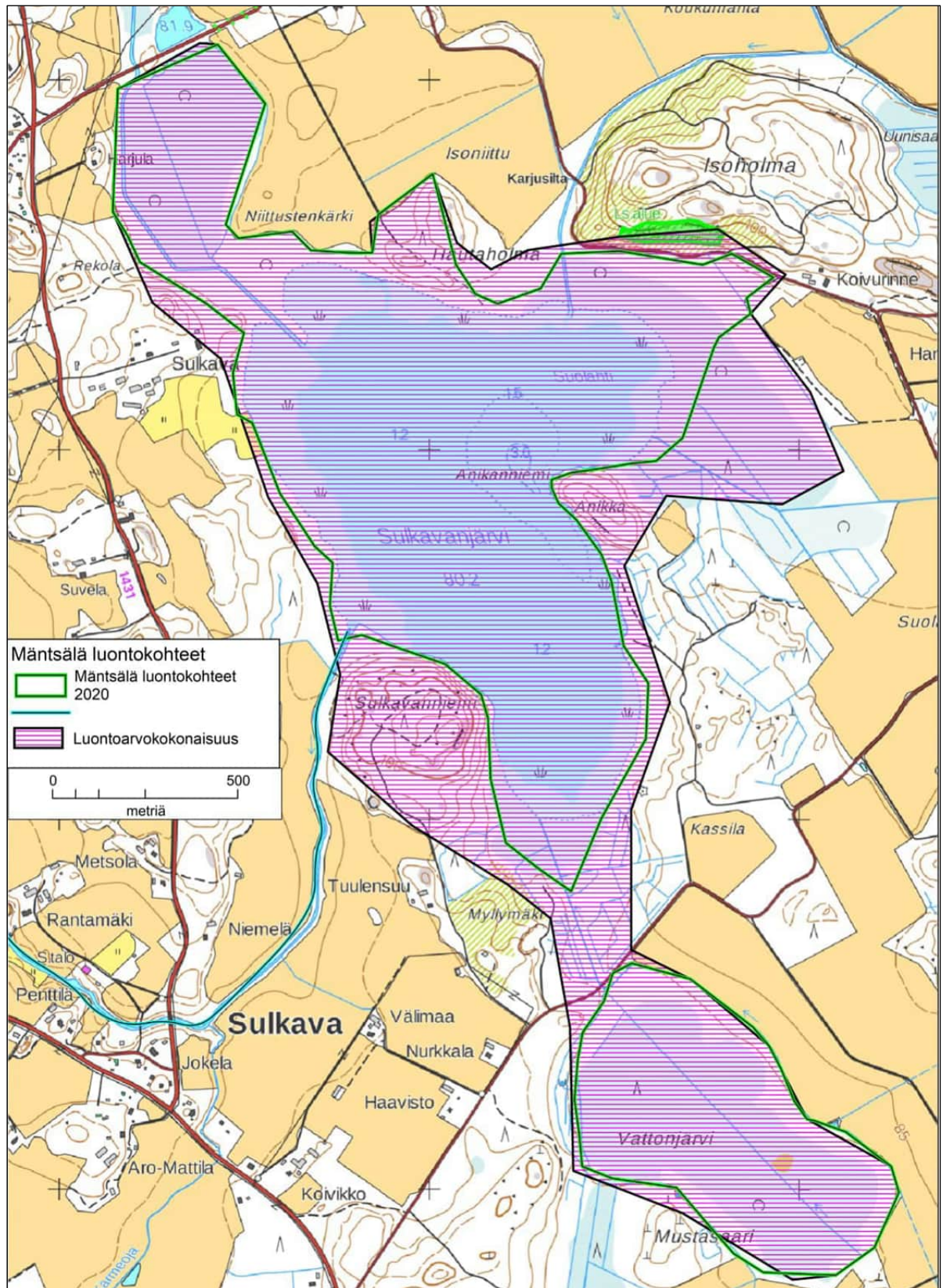
Keskisuuret savimaiden joet on arvioitu erittäin uhanalaisiksi pitkällä aikavälillä tapahtuneiden abioottisten laatumuutosten vuoksi. Mustijoki on kuitenkin osittain menettänyt luonnontilansa, joten luontotyyppin kriteerit eivät täyty koko jokijaksolla. Kosteat keskiravinteiset lehdot on arvioitu Etelä-Suomessa silmälläpidettäväksi luontotyyppiä viimeisen 50 vuoden aikana tapahtuneen laadun heikentymisen vuoksi sekä myös tulevan 50 vuoden aikana ennustetun heikkenemisen perusteella.

Suosituks

Joen entiset koskipaikat tulisi palauttaa alkuperäiseen tilaansa.

2.19 Sulkavanjärvi–Vattonjärvi

Luontoarvokokonaisuus, pinta-ala 262 ha

3 OLKINEN

3.1 Mustijoki

Paikallisesti arvokas, pituus 9,2 km (Sulkavan, Olkisen ja Maitoisen alueella)

Sijainti

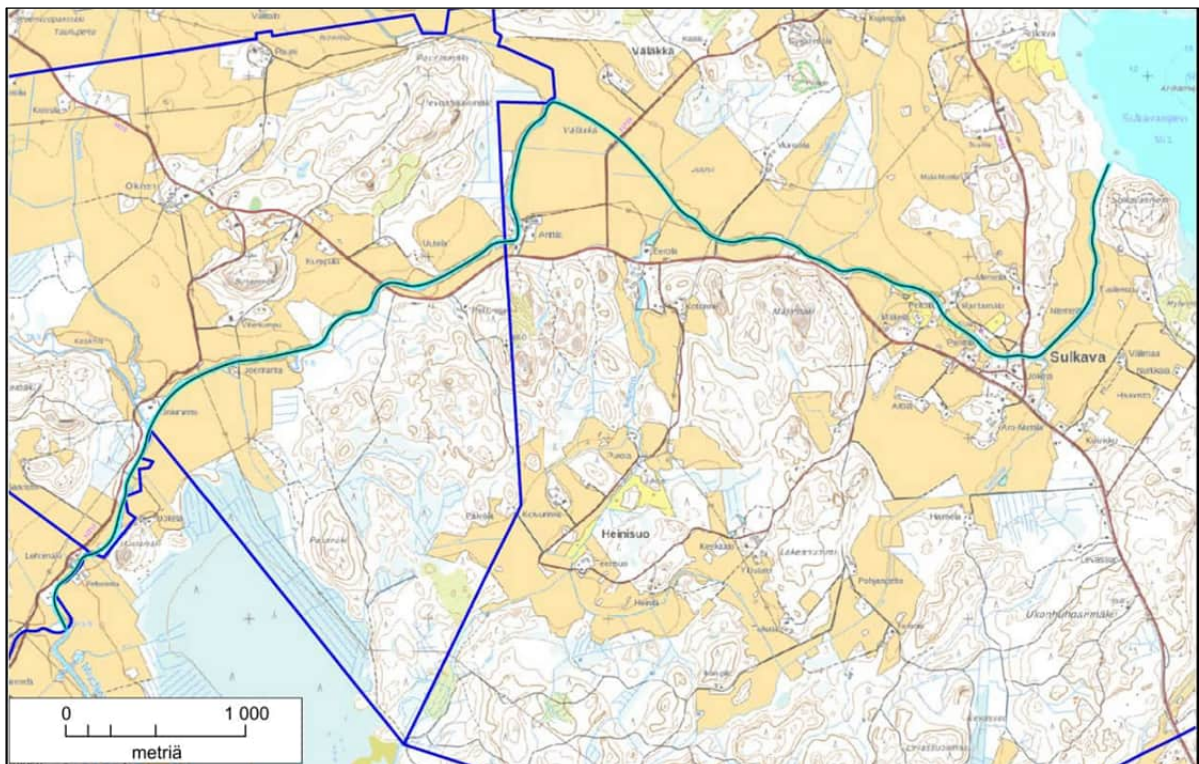
Mustijoki saa alkunsa Sulkavanjärvestä ja virtaa Olkisen ja Maitoisen rekisterirylien kautta etelään.

Yleiskuvaus

Mustijoki virtaa Sulkavan, Olkisen ja Maitoisen alueella lähes koko matkan peltojen ympäröimänä. Jokea reunustaa muutaman metrin levyinen niittyvyöhyke. Metsäisillä alueilla jokea reunustaa kapealti kostea lehto.

Sulkavan, Olkisen ja Maitoisen alueella Mustijoessa on neljä pohjapatoa ja ilmeisesti joen yläjuoksu on pääosin perattu 1960–1980-luvuilla (Vainio 2004).

Jokea ei inventoitu kattavasti.

Mustijoki Sulkavan, Olkisen ja Maitoisen alueella.

Mustijoki Viherkummun talon itäpuolella.

Erityisarvot ja arvoluokittelun perusteet

Keskisuuret savimaiden joet on arvioitu erittäin uhanalaisiksi pitkällä aikavälillä tapahtuneiden abioottisten laatumuutosten vuoksi. Mustijoki on kuitenkin osittain menettänyt luonnontilansa, joten luontotyyppin kriteerit eivät täyty koko jokijaksolla. Kosteat keskiravinteiset lehdot on arvioitu Etelä-Suomessa silmälläpidettäväksi luontotyyppiksi viimeisen 50 vuoden aikana tapahtuneen laadun heikentymisen vuoksi sekä myös tulevan 50 vuoden aikana ennustetun heikkenemisen perusteella.

Suosituks

Joen entiset koskipaikat tulisi palauttaa alkuperäiseen tilaansa.

3.2 Hevoshaanmäen suo

Paikallisesti arvokas, pinta-ala 0,4 ha

Sijainti

Hevoshaanmäen suo sijaitsee Hevoshaanmäen metsäalueella Oitintien varrella.

Yleiskuvaus

Aivan maantien tuntumassa sijaitseva suo on keskiosaltaan saranevaa, jonka lajistoon kuuluvat tupasvilla, suokukka, isokarpalo, kurjenjalka, leväkkö, pullosara, raate, juolasara ja pyöreälehtikihokki. Siellä täällä on koivun ja männyn taimia. Suon reunoilla on niukasti suopursua ja juolukkaa.

Suo on säilyttänyt luonnontilansa sijainnistaan huolimatta.

Erityisarvot ja arvoluokittelun perusteet

Suo on metsäkeskuksen rajaama erityisen tärkeä elinympäristö.

Saranevat on arvioitu Etelä-Suomessa vaarantuneeksi luontotyyppiä sekä viimeisen 50 vuoden aikana, että pitkällä aikavälillä tapahtuneen määrän muutoksen perusteella.

Hevoshaanmäen suon rajaus.

Hevoshaanmäen suo.

Suositukset

Kohde tulisi säilyttää nykytilassaan.

Rajausmuutokset

Rajaus noudattaa Metsäkeskuksen erityisen tärkeän elinympäristön rajausta.

3.3 Hevoshaanmäen lehto 1

Paikallisesti arvokas, pinta-ala 0,7 ha

Sijainti

Hevoshaanmäen lehto sijaitsee Hevoshaanmäen metsäalueen länsiosassa.

Yleiskuvaus

Hevoshaanmäen lehto 1:n puusto kallioisen rinteiden ja pellon välissä on varttunut vanhaa kuusikkoa. Tuoreen lehdon lajistoon kuuluvat lehtokuusaman ja näsiän lisäksi mm. metsäkorte, metsäkastikka, hiirenporras, metsäalvejuuri, mustakonna-marja, valko- ja sinivuokko, rönsyleinikki, lillukka, mustikka, jänönsalaatti ja kieli. Lahopuuta ei alueella ole mainittavammin.

Erityisarvot ja arvoluokittelun perusteet

Tuoreet keskiravinteiset lehdot on Etelä-Suomessa arvioitu vaarantuneeksi luontotyyppiä viimeisen 50 vuoden aikana tapahtuneen laadun heikentymisen vuoksi.

Hevoshaanmäen lehdot.

Hevoshaanmäen lehto 1:n kasvillisuutta

Suosituks

Kohde tulisi säilyttää nykytilassaan.

3.4 Hevoshaanmäen lehto 2

Paikallisesti arvokas, pinta-ala 0,4 ha

Sijainti

Hevoshaanmäen lehto sijaitsee Hevoshaanmäen metsäalueen länsiosassa.

Yleiskuvaus

Hevoshaanmäen lehto 2:n alueella on varttunutta kuusikkoa. Sekapuuna on runsaasti koivua ja haapaa, lisäksi tavataan nuoria metsälehmäksiä. Tuoreen lehdon lajistoon kuuluvat lehtokuusaman ja näsiän lisäksi mm. mustakonnanmarja, sini-vuokko, käenkaali, oravanmarja, lillukka, mustikka ja kieli. Lahopuuta on hyvin vähän.

Erityisarvot ja arvoluokittelun perusteet

Tuoreet keskiravinteiset lehdot on Etelä-Suomessa arvioitu vaarantuneeksi luontotyyppiä viimeisen 50 vuoden aikana tapahtuneen laadun heikentymisen vuoksi.

Hevoshaanmäen lehdot.

Hevoshaanmäen lehto 2:n kasvillisuutta

Suositukset

Kohde tulisi säilyttää nykytilassaan.

3.5 Viherkummun lehto

Paikallisesti arvokas, pinta-ala 3,7 ha

Sijainti

Viherkummun lehto sijaitsee Mustijoen varrella Viherkummun talon kaakkoispuolella.

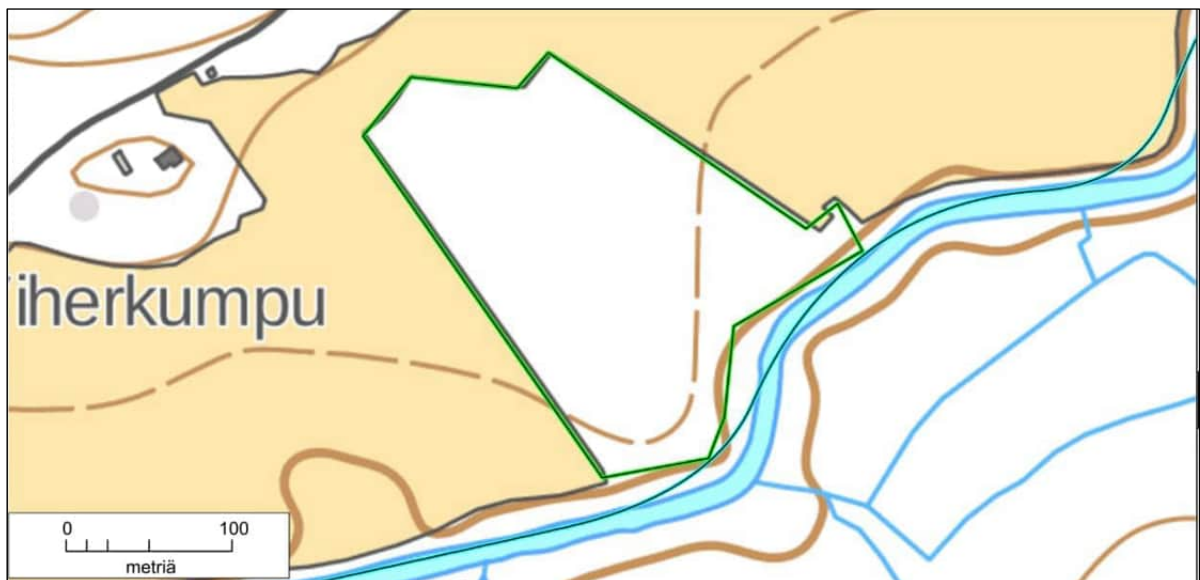
Yleiskuvaus

Viherkummun metsäalueella Mustijoen varrella on varttunutta sekametsää, joka on monin paikoin haapavaltaista. Eteläosassa on varttunutta kuusikkoa, lisäksi tavataan harmaaleppää ja pihlajaa. Mäntyä on niukasti ja joen töyräällä on tiheää nuorta kuusikkoa. Tuoreen lehdon kenttäkerroksen lajistoon kuuluvat kielo, metsäkastikka, ahomansikka, jänönsalaatti, metsäimarre, oravanmarja, käenkaali, mustikka, ojakellukka ja lillukka. Myös näsiää ja koiranheittä esiintyy. Metsikön itäreunalla on puustoltaan varttunutta kuusivaltaista lehtomaista kangasta.

Alikasvoskuusikkoa on paikoin harvennettu. Lahopuuta ei alueella ole juuri lainkaan. Rantatöyräällä on ketun tai mäyrän pesäkoloja.

Erityisarvot ja arvoluokittelun perusteet

Tuoreet keskiravinteiset lehdot on Etelä-Suomessa arvioitu vaarantuneeksi luontotyyppiä viimeisen 50 vuoden aikana tapahtuneen laadun heikentymisen vuoksi. Varttuneet havupuuvaltaiset lehtomaiset kankaat on arvioitu Etelä-Suomessa silmäläpidettäväksi luontotyyppiä laadun historiallisen heikkenemisen perusteella.

Viherkummun lehdon rajausta.

Viherkummun lehtokasvillisuutta.

Suosituksset

Kohde tulisi säilyttää nykytilassaan.

Ketun tai mäyrän pesäkoloja Mustijoen rantatöyräällä.

3.6 Pelto-ojan suo

Paikallisesti arvokas, pinta-ala 0,4 ha

Sijainti

Pelto-ojan suo sijaitsee Olkisen eteläosan metsäalueella lähellä Oitintietä.

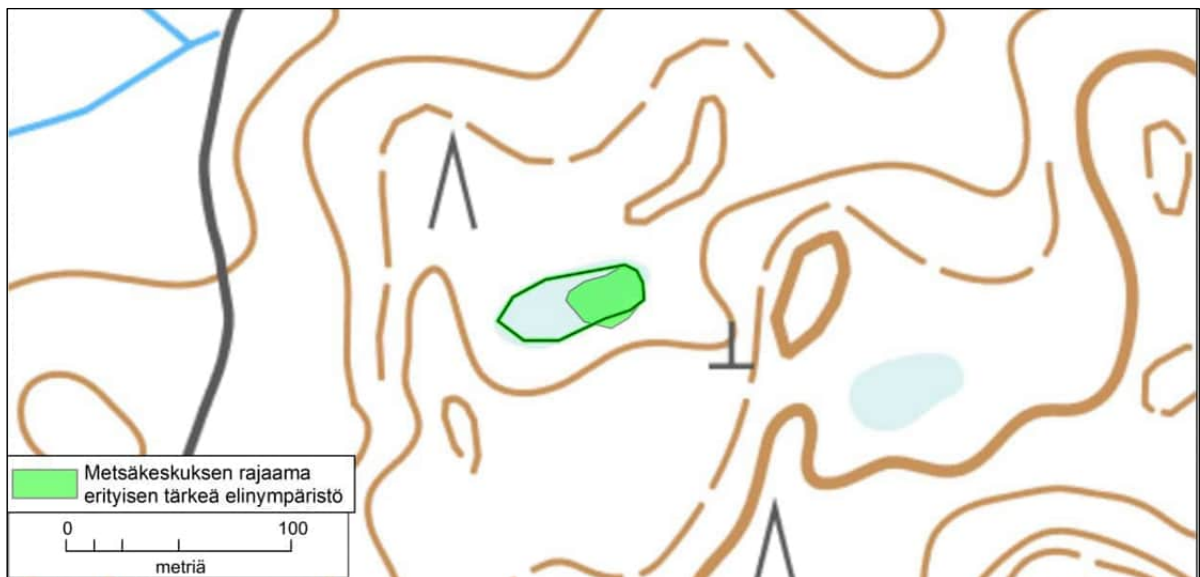
Yleiskuvaus

Nuoren talousmetsän ympäröimä suo on lähinnä saranevaa, jonka keskellä on pieniä vetisiä allikoita. Länsiosassa on koivuvaltaista ruoho- ja heinäkorpea. Suon lajistoon kuuluu mm. kurjenjalka, pullosara, järvikorte, raate, tupasvilla, viitakas-tikka, metsäkorte sekä kiiltopaju. Koivun ja kuusen taimia on harvakseltaan.

Erityisarvot ja arvoluokittelun perusteet

Osa suosta on metsäkeskuksen rajaama erityisen tärkeä elinympäristö.

Saranevat on arvioitu Etelä-Suomessa vaarantuneiksi luontotyypeiksi sekä viimeisen 50 vuoden aikana, että pitkällä aikavälillä tapahtuneen määrän muutoksen perusteella. Ruohokorvet on arvioitu Etelä-Suomessa erittäin uhanalaisiksi pitkällä aikavälillä tapahtuneen määrän muutoksen perusteella.

Pelto-ojan suon rajaus.

Pelto-ojan suon saranevaa.

Suosituksset

Kohde tulisi säilyttää nykytilassaan.

Rajausmuutokset

Metsäkeskuksen erityisen tärkeän elinympäristön rajausta on jonkin verran laajennettu kattamaan suon länsiosa.

Pelto-ojan suon ruoho- ja heinäkorpea.

4 MAITOINEN

3.1 Mustijoki

Paikallisesti arvokas, pituus 9,2 km (Sulkavan, Olkisen ja Maitoisen alueella)

Sijainti

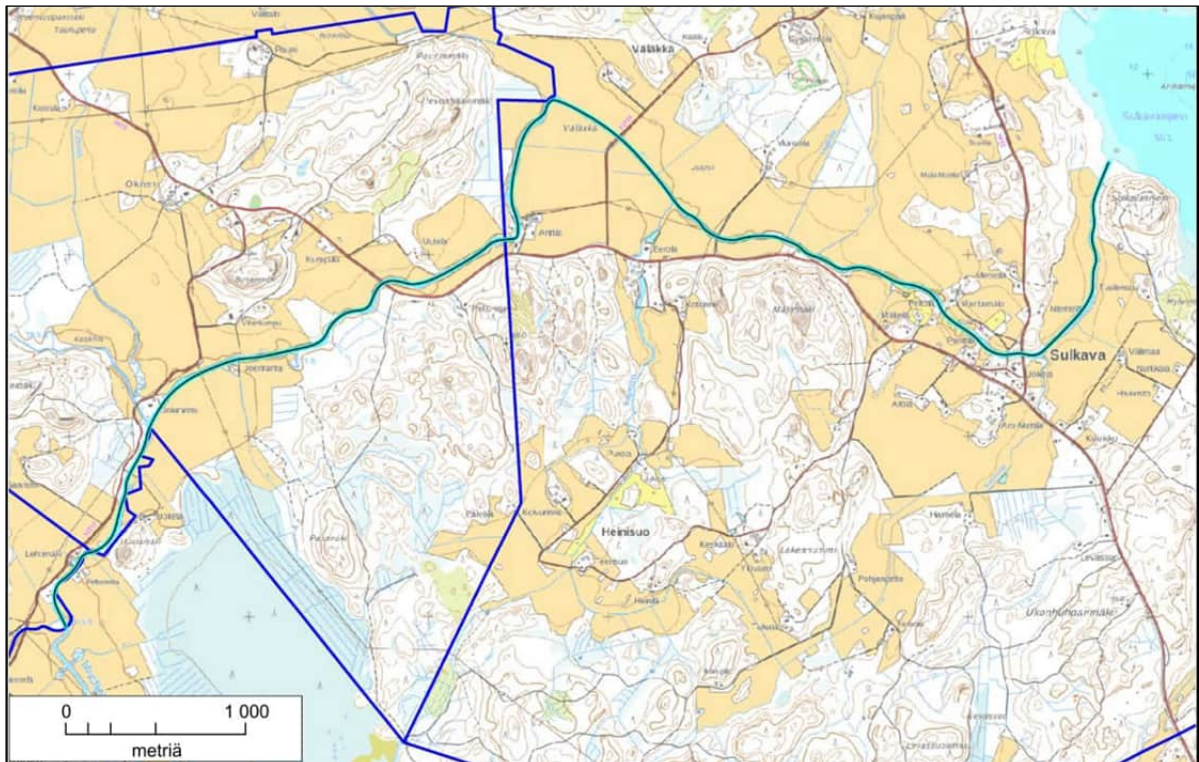
Mustijoki saa alkunsa Sulkavanjärvestä ja virtaa Olkisen ja Maitoisen rekisterirylien kautta etelään.

Yleiskuvaus

Mustijoki virtaa Sulkavan, Olkisen ja Maitoisen alueella lähes koko matkan peltojen ympäröimänä. Jokea reunustaa muutaman metrin levyinen niittyvyöhyke. Metsäisillä alueilla jokea reunustaa kapealti kostea lehto.

Sulkavan, Olkisen ja Maitoisen alueella Mustijoessa on neljä pohjapatoa ja ilmeisesti joen yläjuoksu on pääosin perattu 1960–1980-luvuilla (Vainio 2004).

Jokea ei inventoitu kattavasti.

Mustijoki Sulkavan, Olkisen ja Maitoisen alueella.

Erityisarvot ja arvoluokittelun perusteet

Keskisuuret savimaiden joet on arvioitu erittäin uhanalaisiksi pitkällä aikavälillä tapahtuneiden abiottisten laatumuutosten vuoksi. Mustijoki on kuitenkin osittain menettänyt luonnontilansa, joten luontotyyppin kriteerit eivät täyty koko jokijaksolla. Kosteat keskiravinteiset lehdot on arvioitu Etelä-Suomessa silmälläpidettäväksi luontotyyppiksi viimeisen 50 vuoden aikana tapahtuneen laadun heikentymisen vuoksi sekä myös tulevan 50 vuoden aikana ennustetun heikkenemisen perusteella.

Suosituks

Joen entiset koskipaikat tulisi palauttaa alkuperäiseen tilaansa.

3.2 Anttilan suo

Paikallisesti arvokas, pinta-ala 0,2 ha

Sijainti

Anttilan suo sijaitsee Anttilanharjun pohjoisosassa Anttilan talon tuntumassa.

Yleiskuvaus

Metsäkeskuksen rajaama taimikon ympäröimä suo on lähinnä märkää saranevaa, jonka lajistossa vallitsevat pullosara ja tupasvilla. Mättäillä on koivun taimia ja isokarpalaa. Suon reunoilla on niukasti suopursua ja juolukkaa. Suon reunoilla on traktorin ajouria.

Erityisarvot ja arvoluokittelun perusteet

Suo on metsäkeskuksen rajaama erityisen tärkeä elinympäristö.

Saranevat on arvioitu Etelä-Suomessa vaarantuneeksi luontotyyppiä sekä viimeisen 50 vuoden aikana, että pitkällä aikavälillä tapahtuneen määrän muutoksen perusteella.

Anttilan suon rajaus.

Anttilan suo.

Suosituks

Kohde tulisi säilyttää nykytilassaan.

Rajausmuutokset

Rajaus noudattaa Metsäkeskuksen erityisen tärkeän elinympäristön rajausta.

3.3 Noron pellon noro

Paikallisesti arvokas, pituus 250 metriä

Sijainti

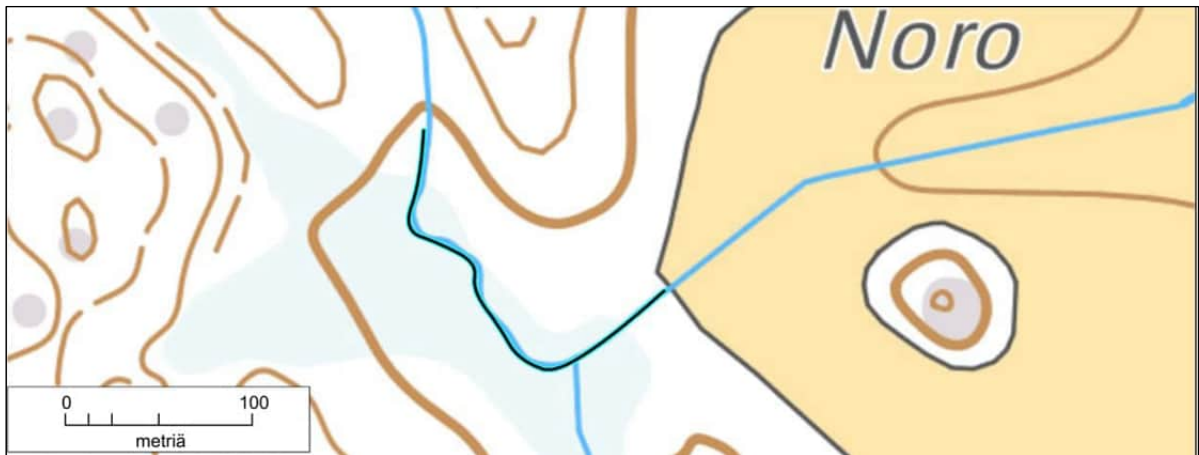
Kohde sijaitsee Noron pellon länsipuolella, Maitoisen kylän keskiosassa.

Yleiskuvaus

Noron yläosa on luonnontilaisen kaltainen ja kivikkoinen. Noin puoli metriä syvän uoman ympärillä kasvaa mm. soreahiirenporrasta, terttualpia ja suo-orvokkia. Tuoreen ja lehtomaisen kankaan puusto on varttunutta kuusikkoa. Noron alaosa pellon lähellä vaikuttaa luonnontilaiselta, uoma on hyvin kivikkoinen. Uoman reunoilla kasvaa rentukkaa ja soreahiirenporrasta. Noron keskiosa on tiheässä heinityneessä kuusitaimikossa.

Erityisarvot ja arvoluokittelun perusteet

Kohde on vesilain 2 luvun 11 §:n mukainen pienvesi. Vesilain mukaiset kohteet ovat Södermanin (2003) tulkinnan mukaan valtakunnallisesti arvokkaita. Luontokohteena Noron pellon noro on paikallisesti arvokas.

Noron pellon noron rajaus.

Noron pellon noron yläjuoksua.

Suosituksset

Kohde tulisi säilyttää nykytilassaan.

3.4 Hirvikorvenkallio

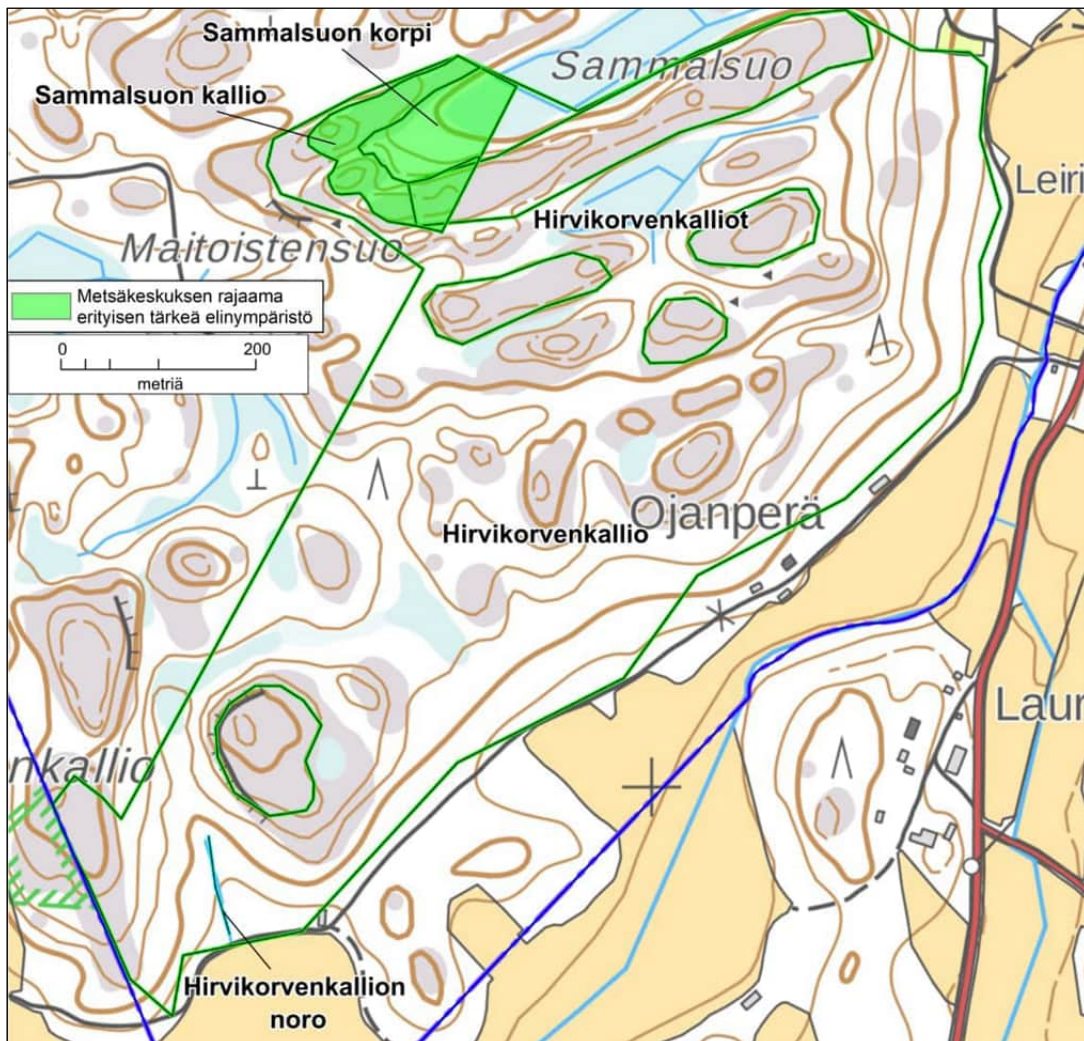
Maakunnallisesti arvokas, pinta-ala 45 ha

Sijainti

Hirvikorvenkallio sijaitsee Maitoisen eteläisimmässä osassa Hausjärven rajan tuntumassa.

Yleiskuvaus

Hirvikorvenkallio on laaja yhtenäinen metsä- ja kallioalue. Alueen puusto kaakkoon viettävällä rinteellä on pääosin varttunutta–vanhaa kuusikkoa. Haapaa ja koivua on sekapuuna. Kasvillisuus on tuoretta kangasta, paikoin on lehtomaista kangasta. Kenttäkerroksen lajisto on tavanomaista: mustikka ja metsäkastikka ovat valtalajeja, lehtomaisella kankaalla esiintyy lisäksi käenkaalia ja oravanmarjaa.

Hirvikorvenkallion luontokohteiden rajaus.

Hirvikorvenkallion metsää.

Länsiosan noron ympäristössä on tuoretta keskiravinteista lehtoa, jonka puusto on varttunutta kuusta. Kenttäkerroksessa on mm. oravanmarjaa, korpi-imarretta ja käenkaalia. Lahopuuta on myös runsaasti. Kallioalueilla on kuivahkon kankaan ja kuivan kankaan männiköitä; kenttäkerroksessa runsaimpia ovat puolukka ja kannerva. Kallioiden väleissä on pienialaisia soistumia, jotka ovat lähinnä kangaskorpia/korpirämeitä ja isovarpurämeitä.

Hirvikorvenkallion alue sisältää useita erikseen rajattuja luontokohteita, kuten mm. metsälain mukaisia kallioalueita. Näitä alueita käsitellään erikseen seuraavilla sivuilla (alaluvut 3.5–3.8).

Erityisarvot ja arvoluokittelun perusteet

Hirvikorvenkallion alue on hieno kokonaisuus, josta löytyy vanhaa metsää, kallioita ja niiden välisiä pieniä soita sekä lehtoa.

Hirvikorvenkallio täyttää maakunnallisesti arvokkaan kohteen luontotyyppikriteerit (LAKU):

- vähintään 5 ha laajuiset, varttuneet tai sitä vanhemmat, tuoreet tai lehtomaiset kankaat, joissa on vähintään kahteen lahoasteluokkaan kuuluvaa lahopuuta yhteensä yli 10 m³/ha sisältäen läpimitaltaan yli 20 cm lahopuita

Alue on merkitty voimassa olevassa maakuntakaavassa luonnonsuojelualueeksi.

Hirvikorvenkallion alueella on metsäkeskuksen rajaamia erityisen tärkeä elinympäristöjä sekä useita metsälain 10 §:n kriteerit täyttäviä kallioita sekä yksi vesilain 2 luvun 11 §:n mukainen noro.

Hirvikorvenkallio täyttää METSO-ohjelman luokkien I ja II kriteerit.

Varttuneet havupuuvaltaiset tuoreet kankaat on arvioitu Etelä-Suomessa vaarantuneeksi luontotyyppiä laadun historiallisen heikkenemisen perusteella. Vanhat havupuuvaltaiset tuoreet kankaat on arvioitu koko maassa erittäin uhanalaiseksi luontotyyppiä pinta-alan historiallisen vähenemisen perusteella

Varttuneet havupuuvaltaiset lehtomaiset kankaat on Etelä-Suomessa arvioitu silmäpidettäväksi luontotyyppiä, syynä on laadun historiallinen heikkeneminen. Vanhat havupuuvaltaiset lehtomaiset kankaat on Etelä-Suomessa arvioitu erittäin uhanalaiseksi luontotyyppiä pinta-alan historiallisen vähenemisen perusteella.

Tuoreet keskiravinteiset lehdot ja kosteat runsasravinteiset lehdot on Etelä-Suomessa arvioitu vaarantuneeksi luontotyyppiä viimeisen 50 vuoden aikana tapahtuneen laadun heikentymisen vuoksi. Korpirämeet on arvioitu Etelä-Suomessa erittäin uhanalaiseksi luontotyyppiä sekä viimeisen 50 vuoden aikana, että pitkällä aikavälillä tapahtuneen määrän muutoksen perusteella. Kangaskorvet on arvioitu Etelä-Suomessa äärimmäisen uhanalaiseksi pitkän aikavälin määrän muutoksen perusteella.

Alue on myös liito-oravalle soveltuvaa elinympäristöä.

Hirvikorvenkallion metsäalue on tarkoitus hankkia valtiolle luonnonsuojelualueen perustamiseksi (nimellä Maitoisen metsä).

Suosituks

Kohde tulisi säilyttää nykytilassaan.

Rajausmuutokset

Alueella on useita erikseen rajattuja luontokohteita (ks. alaluvut 3.5–3.8).

Hirvikorvenkallioiden eteläosan lahoppuustoista metsää.

3.5 Sammalsuon korpi

Paikallisesti arvokas, pinta-ala 1,0 ha

Sijainti

Sammalsuon korpi sijaitsee Hirvikorvenkallion pohjoisosassa (ks. alaluku 3.4).

Yleiskuvaus

Kallioiden välissä oleva korpi käsittää Sammalsuon ojittamattoman eteläosan. Alue on lähinnä kangaskorpea/korpirämettä. Puusto on varttunutta mäntyä ja hie-man nuorempaa kuusta ja koivua. Kenttäkerroksessa on mm. mustikkaa, riidenlie-koa ja pallosaraa, mättäillä myös puolukkaa. Länsiosassa kasvillisuus vaihettuu tuoreen kankaan kuusikoksi.

Erityisarvot ja arvoluokittelun perusteet

Suo on metsäkeskuksen rajaama erityisen tärkeä elinympäristö.

Korpirämeet on arvioitu Etelä-Suomessa erittäin uhanalaiseksi luontotyyppiä sekä viimeisen 50 vuoden aikana, että pitkällä aikavälillä tapahtuneen määrän muutok-sen perusteella. Kangaskorvet on arvioitu Etelä-Suomessa äärimmäisen uhanalai-siksi pitkän aikavälin määrän muutoksen perusteella.

Suosituks

Kohde tulisi säilyttää nykytilassaan.

Rajausmuutokset

Rajaus (ks. alaluku 3.4) noudattaa Metsäkeskuksen erityisen tärkeän elinympäris-tön rajausta.

Sammalsuon korpea.

3.6 Sammalsuon kallio

Paikallisesti arvokas, pinta-ala 1,2 ha

Sijainti

Sammalsuon kallio sijaitsee Hirvikorvenkallion pohjoisosassa (ks. alaluku 3.4).

Yleiskuvaus

Sammalsuon länsipuolella sijaitsevalla kallioalueella kasvaa harvahkoa kalliomännikköä, alueen länsiosassa maasto on kivikkoista. Kasvillisuus on lähinnä kuivahkoa kangasta, jonka kenttäkerroksessa puolukka ja kanerva ovat runsaita.

Erityisarvot ja arvoluokittelun perusteet

Kallio on metsäkeskuksen rajaama erityisen tärkeä elinympäristö.

Kalliometsät on arvioitu Etelä-Suomessa silmälläpidettäväksi luontotyyppiä pitkällä aikavälillä tapahtuneen laadun heikentymisen vuoksi. Nuoret kuivahkot kangat on arvioitu Etelä-Suomessa erittäin uhanalaiseksi luontotyyppiä laadun historiallisen heikkenemisen perusteella

Suosituks

Kohde tulisi säilyttää nykytilassaan.

Rajausmuutokset

Rajaus (ks. alaluku 3.4) noudattaa Metsäkeskuksen erityisen tärkeän elinympäristön rajausta.

Sammalsuon kallio.

3.7 Hirvikorvenkalliot

Paikallisesti arvokas, pinta-ala 6,1 ha

Sijainti

Hirvikorvenkallioiden metsälain mukaiset kallioalueet sijoittuvat eri puolille Hirvikorvenkallion aluetta (ks. alaluku 3.4).

Yleiskuvaus

Rajatut kallioalueet ovat kaikki vähäpuustoisia kalliomänniköitä. Kalliot ovat pääosin jäkälä- ja sammalpeitteisiä, paljaita kalliopaljastumia ei ole. Kuivahkon kankaan kenttäkerroksessa kasvaa lähinnä kanervaa ja puolukkaa.

Erityisarvot ja arvoluokittelun perusteet

Viisi rajattua kallioaluetta täyttävät metsälain 10 §:n erityisen tärkeän elinympäristön kriteerit.

Kalliometsät on arvioitu Etelä-Suomessa silmälläpidettäväksi luontotyyppiä pitkällä aikavälillä tapahtuneen laadun heikentymisen vuoksi. Nuoret kuivahkot kankaat on arvioitu Etelä-Suomessa erittäin uhanalaiseksi luontotyyppiä laadun historiallisen heikkenemisen perusteella

Suosituks

Kohde tulisi säilyttää nykytilassaan.

Hirvikorvenkallioiden itäisin kallioalue.

3.8 Hirvikorvenkallion noro

Paikallisesti arvokas, pituus 100 m

Sijainti

Hirvikorvenkallion vesilain mukainen noro sijaitsee Hirvikorvenkallion alueen eteläosassa (ks. alaluku 3.4).

Yleiskuvaus

Tuoreen lehdon varttuneessa kuusikossa sijaitsevan noron kivikkoinen uoma on lähes huomaamaton. Uoman reunoilla kasvaa soreahiirenporrasta, korpi-imarretta, käenkaalia, oravamarjaa ja suo-orvokkia.

Erityisarvot ja arvoluokittelun perusteet

Noro täyttää vesilain 2 luvun 11 §:n kriteerit.

Tuoreet keskiravinteiset lehdot ja kosteat runsasravinteiset lehdot on Etelä-Suomessa arvioitu vaarantuneeksi luontotyyppiä viimeisen 50 vuoden aikana tapahtuneen laadun heikentymisen vuoksi.

Suosituks

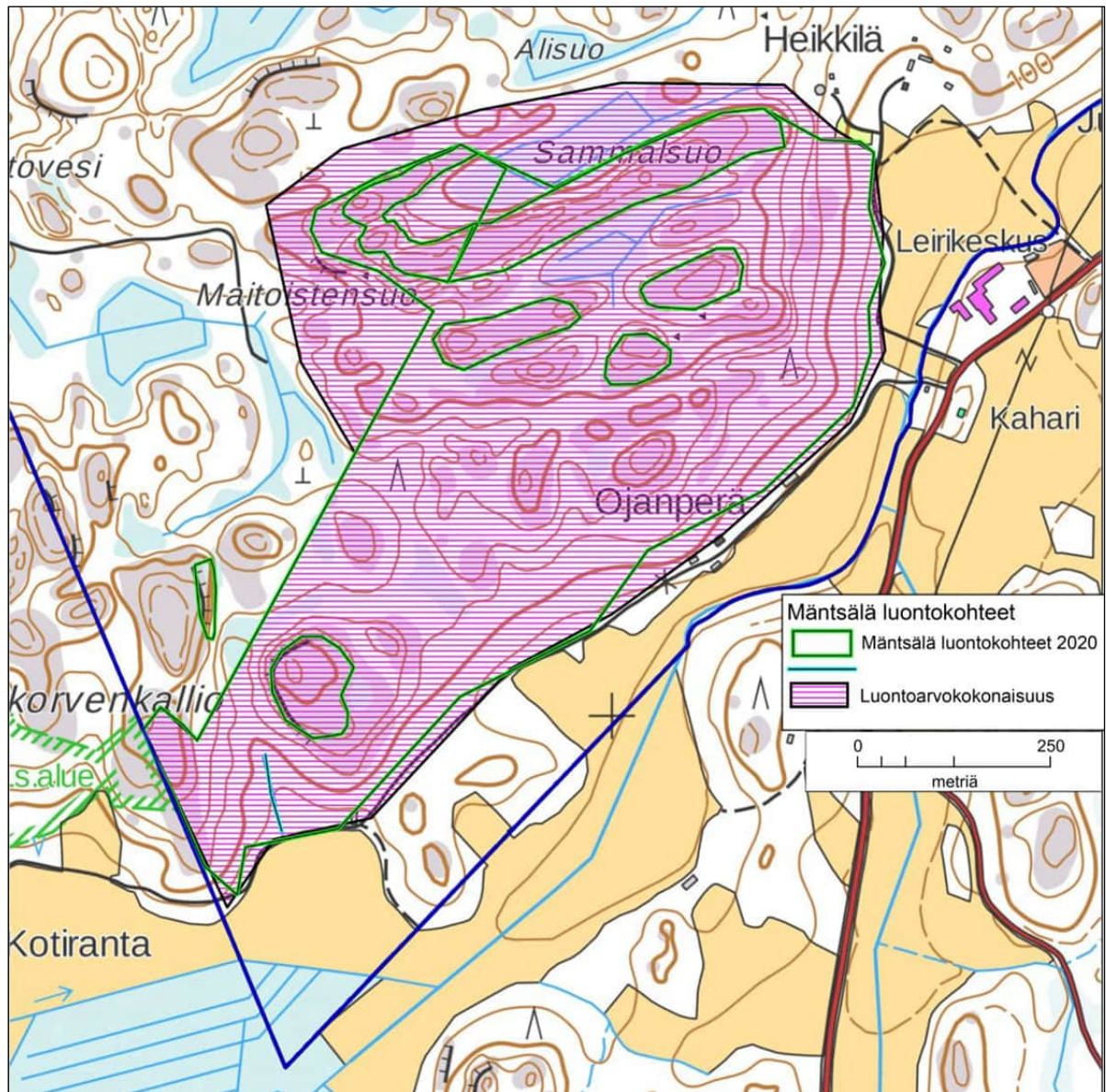
Kohde tulisi säilyttää nykytilassaan.

Hirvikorvenkallioiden noro on lähes huomaamaton.

3.9 Hirvikorvenkallio–Sammalsuo

Luontoarvokokonaisuus, pinta-ala 54 ha

5 HIRVIHAARA

5.1 Mustijoki

Paikallisesti arvokas, pituus 2,2 km

Sijainti

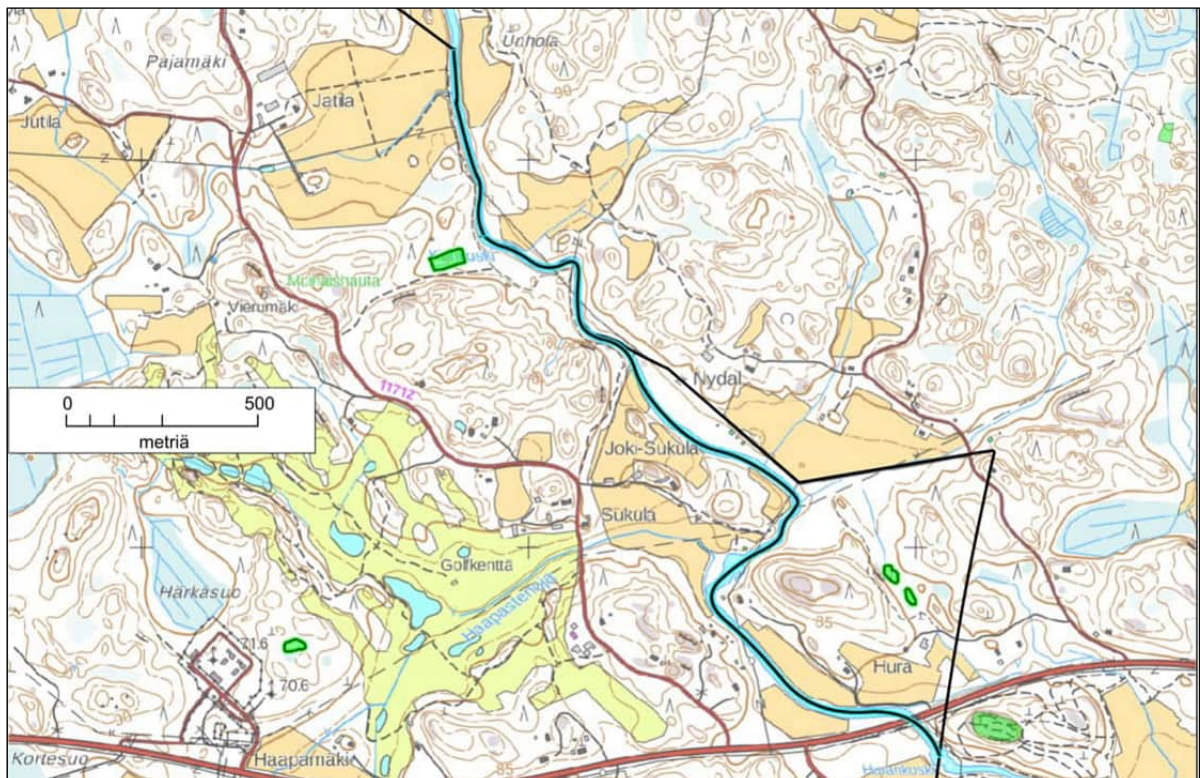
Mustijoki saa alkunsa Sulkavanjärvestä ja virtaa Hirvihaaran alueella noin 2,2 kilometriä rekisterikylän itärajalta.

Yleiskuvaus

Mustijoki virtaa Hirvihaaran alueella lähes koko matkan ainakin toiselta puolelta peltojen ympäröimänä. Pohjoisosassa jokea reunustaa ilmakuvaan mukaan nuori lehtipuuvaltainen sekametsä, joka lienee kosteaa lehtoa.

Hirvihaaran alueella Mustijoessa on yksi pohjapadoksi muutettu koskialue ja ilmeisesti joen yläjuoksu on pääosin perattu 1960–1980-luvuilla (Vainio 2004).

Jokea ei inventoitu kattavasti.

Mustijoki Hirvihaaran alueella.

Erityisarvot ja arvoluokittelun perusteet

Keskisuuret savimaiden joet on arvioitu erittäin uhanalaisiksi pitkällä aikavälillä tapahtuneiden abiottisten laatumuutosten vuoksi. Mustijoki on kuitenkin osittain menettänyt luonnontilansa, joten luontotyypin kriteerit eivät täyty koko jokijaksolla. Kosteat keskiravinteiset lehdot on arvioitu Etelä-Suomessa silmälläpidettäväksi luontotyyppiä viimeisen 50 vuoden aikana tapahtuneen laadun heikentymisen vuoksi sekä myös tulevan 50 vuoden aikana ennustetun heikkenemisen perusteella.

Suosituks

Joen entiset koskipaikat tulisi palauttaa alkuperäiseen tilaansa.

5.2 Huran suot

Paikallisesti arvokas, pinta-ala 0,2 ha

Sijainti

Huran suot sijaitsevat Hirvihaaran alueen itärajalla Huran talon pohjoispuolella.

Yleiskuvaus

Eteläisempi suo on keskiosastaan saranevaa ja reunoilta ruoho- ja heinäkorpea. Suon lajistoon kuuluvat mm. pullosara, kurjenjalka, metsäkorte ja raate. Korpialueen puusto on nuorta kuusta ja koivua. Soiden välissä on suovehkaa kasvava kuiva oja.

Pohjoisempi suo on märkää saranevaa, jolla kasvaa pullosaraa, järvikortetta, kurjenjalkaa, isokarpaloa ja terttualpia.

Erityisarvot ja arvoluokittelun perusteet

Suot ovat metsäkeskuksen rajaamia erityisen tärkeitä elinympäristöjä.

Saranevat on arvioitu Etelä-Suomessa vaarantuneeksi luontotyyppiä sekä viimeisen 50 vuoden aikana, että pitkällä aikavälillä tapahtuneen määrän muutoksen perusteella. Ruohokorvet on arvioitu Etelä-Suomessa erittäin uhanalaisiksi pitkällä aikavälillä tapahtuneen määrän muutoksen perusteella.

Huran soiden rajaaminen.

Eteläinen Huran suo.

Suosituksset

Kohde tulisi säilyttää nykytilassaan.

Rajausmuutokset

Rajaus noudattaa Metsäkeskuksen erityisen tärkeän elinympäristön rajausta.

Pohjoisempi Huran suo.

5.3 Kirinkosken lehto

Paikallisesti arvokas, pinta-ala 0,3 ha

Sijainti

Kirinkosken lehto sijaitsee Hirvihaaran alueen itärajalla Mustijoen tuntumassa.

Yleiskuvaus

Metsäkeskuksen rajaamalla alueella kasvaa ojan varrella muutama kookas koivu ja haapa, lisäksi on nuorta–varttuvaa kuusikkoa ja jokunen mänty. Alueella on myös muutama lahopuu. Tuoreen lehdon kenttäkerros on niukka: lillukka, käenkaali, metsäkorte, metsäalvejuuri ja ahomansikka. Kuivassa ojassa kasvaa rönsyleikkiä, mesiangervoa ja vuohenputkea.

Erityisarvot ja arvoluokittelun perusteet

Lehto on metsäkeskuksen rajaama erityisen tärkeä elinympäristö.

Tuoreet keskiravinteiset lehdot on arvioitu Etelä-Suomessa vaarantuneeksi luontotyyppiä viimeisen 50 vuoden aikana tapahtuneen laadun heikentymisen vuoksi.

Kirinkosken lehdon rajaus.

Kirinkosken lehtoa.

Suosituks

Kohde tulisi säilyttää nykytilassaan.

Rajausmuutokset

Rajaus noudattaa Metsäkeskuksen erityisen tärkeän elinympäristön rajausta.

5.4 Härkäsuon neva

Paikallisesti arvokas, pinta-ala 0,1 ha

Sijainti

Härkäsuon neva sijaitsee Hirvihaaran keskiosassa Valtatie 25:n pohjoispuolella lähellä maakaasuasemaa.

Yleiskuvaus

Metsäkeskuksen rajaama suo on lähinnä saranevaa. Valtalajina on tupasvilla, lisäksi esiintyy pullosaraa, jousivihvilää, isokarpaloa, juolasaraa ja suokukkaa. Reuna-alueilla on suopursua ja puolukkaa. Ympäröivä metsä on pääosin nuorta sekametsää.

Erityisarvot ja arvoluokittelun perusteet

Suo on metsäkeskuksen rajaama erityisen tärkeä elinympäristö.

Saranevat on arvioitu Etelä-Suomessa vaarantuneeksi luontotyyppiksi sekä viimeisen 50 vuoden aikana, että pitkällä aikavälillä tapahtuneen määrän muutoksen perusteella.

Härkäsuon nevan rajaus.

Härkäsuon neva.

Suosituks

Kohde tulisi säilyttää nykytilassaan.

Rajausmuutokset

Rajaus noudattaa Metsäkeskuksen erityisen tärkeän elinympäristön rajausta.

5.5 Heimolan lähde

Paikallisesti arvokas, pinta-ala 0,1 ha

Sijainti

Heimolan lähde sijaitsee Kyynäröntien länsipuolella Heimolan talon eteläpuolella.

Yleiskuvaus

Lähde sijaitsee metsän reunassa ja se on luonnontilaisen kaltainen. Lähdettä ympäröivä puusto on varttuvaa harmaaleppää ja varttunutta kuusikkoa. Muuta lajistoa edustavat mm. rönsyleinikki, kurjenjalka, mesiangervo ja soreahiirenporras.

Erityisarvot ja arvoluokittelun perusteet

Lähde ympäristöineen on metsäkeskuksen rajaama erityisen tärkeä elinympäristö. Se on myös vesilain 2 luvun 11 §:n mukainen kohde.

Lähteiköt on arvioitu Etelä-Suomessa erittäin uhanalaiseksi luontotyyppiä pidemmällä aikavälillä tapahtuneiden abioottisten ja bioottisten laatumuutosten vuoksi.

Vesilain mukaiset kohteet ovat Södermanin (2003) tulkinnan mukaan valtakunnallisesti arvokkaita. Heimolan lähde on luontokohteena paikallisesti arvokas.

Heimolan lähteen rajaus.

Heimolan lähde.

Suosituks

Kohde tulisi säilyttää nykytilassaan.

Rajausmuutokset

Rajaus noudattaa Metsäkeskuksen erityisen tärkeän elinympäristön rajausta.

5.6 Tammiston kallio

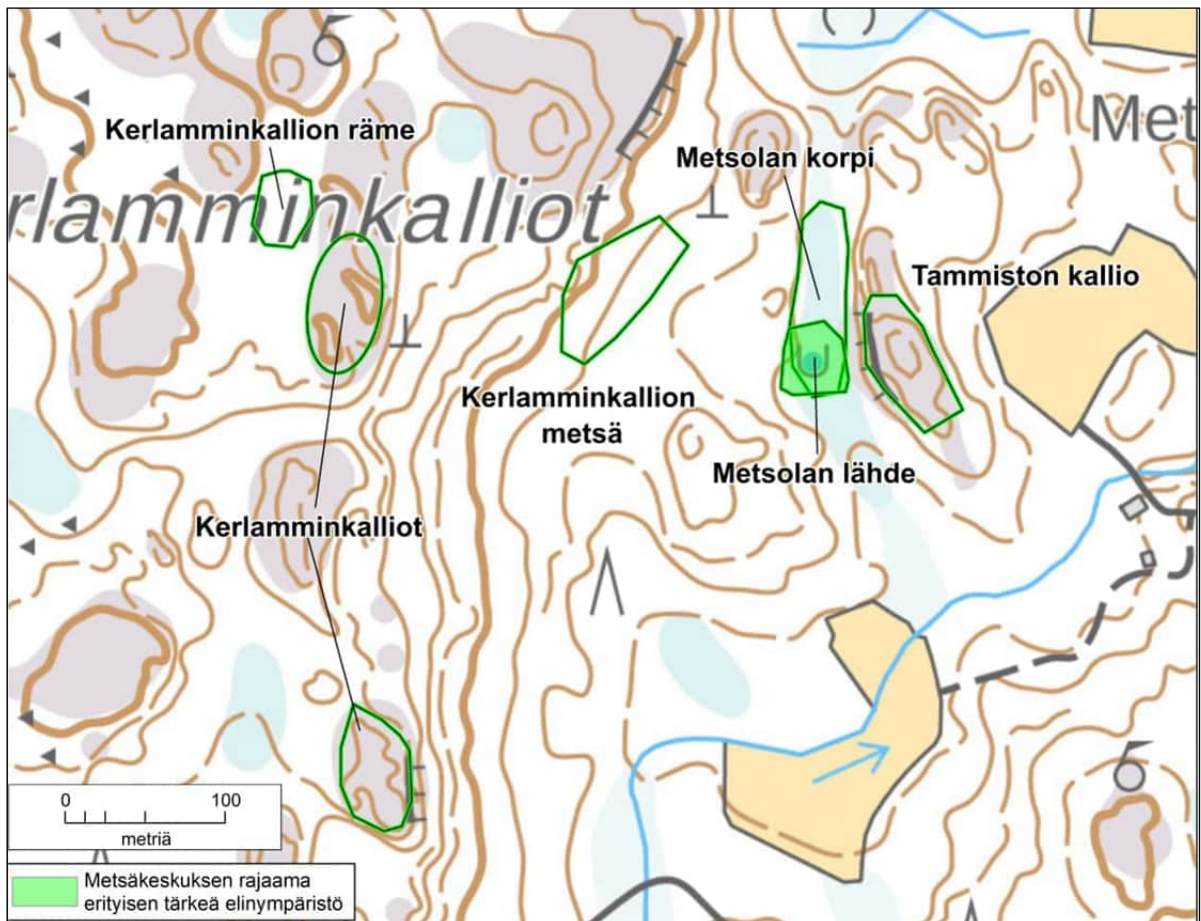
Paikallisesti arvokas, pinta-ala 0,2 ha

Sijainti

Tammiston kallio sijaitsee Kerlamminkallioiden alueella Hirvihaaran pohjoisosan keskivaiheilla.

Yleiskuvaus

Metsälain kriteerit täyttävän kallion reunoilla on harvaa männikköä. Muuhun lajistoon kuuluvat kataja, kanerva ja jäykkärölli. Pohjakerroksessa poronjäkälet ovat runsaita. Kalliolla on myös joitain kaatuneita keloja.

Kerlamminkallioiden luontokohteet.

Tammiston metsälain mukainen kallio.

Erityisarvot ja arvoluokittelun perusteet

Kallio täyttää metsälain erityisen tärkeän elinympäristön kriteerit.

Karut poronjäkälä–sammalkalliot on arvioitu Etelä-Suomessa silmälläpidettäväksi luontotyyppiä biotiseen laatuun liittyvien muutosten vuoksi.

Suosituks

Kohde tulisi säilyttää nykytilassaan.

5.7 Metsolan korpi ja lähde

Paikallisesti arvokas, pinta-ala 0,4 ha

Sijainti

Metsolan korpi sijaitsee Kerlamminkallioiden alueella Hirvihaaran pohjoisosan keskivaiheilla.

Yleiskuvaus

Kallioiden välissä on varttunutta kuusta kasvava kostea notkelma. Puustossa on kuusen lisäksi vähän koivua. Metsäkortekorven lajistoon kuuluvat metsäkorte ja pullosara sekä mättäillä mustikka, puolukka ja nuokkotalvikki. Reuna-alueilla korpi vaihtuu tuoreeksi kankaaksi. Alueella on lisäksi telttakankaasta tehty laavu.

Metsäkeskuksen rajaama lähde on ilmeisesti kaivettu vuosia sitten, jolloin se on todennäköisesti kuivahtanut. Avointa vesipintaa ei nykyään ole näkyvissä vaan lähde on rahkasammalen ja rantapuntarpään peitossa.

Rajaukset ks. alaluku 5.6.

Erityisarvot ja arvoluokittelun perusteet

Korpialue täyttää metsälain erityisen tärkeän elinympäristön kriteerit.

Metsäkortekorvet on arvioitu Etelä-Suomessa erittäin uhanalaisiksi sekä lähimmän 50 vuoden aikana, että pitkällä aikavälillä tapahtuneen määrän muutoksen perusteella.

Metsolan metsäkortekorven kasvillisuutta.

Metsolan korpea.

Lähde on metsäkeskuksen rajaama erityisen tärkeä elinympäristö.

Suosituks

Korpialue tulisi säilyttää nykytilassaan.

Rajausmuutokset

Alueen eteläosassa oleva Metsäkeskuksen rajaama lähde ei ole luonnontilainen.

Metsolan lähde on kuivahtanut.

5.8 Kerlamminkallion metsä

Paikallisesti arvokas, pinta-ala 0,4 ha

Sijainti

Kerlamminkallion metsä sijaitsee Kerlamminkallioiden alueella Hirvihaaran pohjoisosan keskivaiheilla.

Yleiskuvaus

Kerlamminkallioiden länsipuolisella rinteellä sijaitsevalla alueella kasvaa varttunutta–vanhaa kuusikkoa. Sekapuuna on jonkin verran koivua ja haapaa. Tuoreen kankaan kenttäkerroksessa on mm. mustikkaa, metsämitikkaa ja metsäkastikkaa.

Alueella on runsaasti eri-ikäistä lahoppua sekä maapuuna, että pystyyn kuolleena.

Alueen rajaus näkyy alaluvussa 5.6.

Erityisarvot ja arvoluokittelun perusteet

Metsäalue täyttää METSO-ohjelman luokan II kriteerit.

Vanhat havupuuvaltaiset tuoreet kankaat on arvioitu koko maassa erittäin uhanalaiseksi luontotyyppiä pinta-alan historiallisen vähenemisen perusteella.

Kerlamminkallion metsää.

Kerlamminkallion metsää.

Suositukset

Kohde tulisi säilyttää nykytilassaan.

5.9 Kerlamminkallion räme

Paikallisesti arvokas, pinta-ala 0,14 ha

Sijainti

Kerlamminkallion räme sijaitsee Kerlamminkallioiden alueella Hirvihaaran pohjoisosan keskivaiheilla.

Yleiskuvaus

Kallioiden välissä sijaitseva pieni harvapuustoinen suo on tupasvillarämettä. Suon puusto on harvaa varttunutta mäntyä ja suolla on useita kelottuneita puita. Lisäksi puustossa on nuorta koivua. Muu lajisto on mm. tupasvillaa, suokukkaa ja isokarpaloa. Mättäillä ja reunaosissa on rämevarpuja: suopursua, juolukkaa ja variksenmarjaa.

Alueen rajaus näkyy alaluvussa 5.6.

Erityisarvot ja arvoluokittelun perusteet

Tupasvillarämeet on arvioitu Etelä-Suomessa vaarantuneiksi sekä viimeisen 50 vuoden aikana, että pitkällä aikavälillä tapahtuneen määrän muutoksen perusteella.

Suosituksset

Kohde tulisi säilyttää nykytilassaan.

Kerlamminkallioiden räme.

5.10 Kerlamminkalliot

Paikallisesti arvokas, pinta-ala 0,6 ha

Sijainti

Kerlamminkalliot sijaitsee Hirvihaaran pohjoisosan keskivaiheilla.

Yleiskuvaus

Kerlamminkallioiden alueelta on rajattu kaksi kallioaluetta, jotka täyttävät metsälain 10 §:n kriteerit. Alueet ovat hyvin samantyyppisiä, eteläisemmällä alueella on hieman enemmän jäkäläpeitteistä kalliota kuin pohjoisemmalla. Molemmilla alueilla männikkö on harvaa ja kenttäkerroksessa esiintyy kanervaa ja puolukkaa. Eteläisemmällä alueella on lisäksi metsäkastikkaa ja metsälauhaa.

Alueiden rajaus näkyy alaluvussa 5.6.

Erityisarvot ja arvoluokittelun perusteet

Kalliot täyttävät metsälain erityisen tärkeän elinympäristön kriteerit.

Suosituksukset

Kohde tulisi säilyttää nykytilassaan.

Kerlamminkallioiden eteläisempi alue.

5.11 Pitkästenjärven korpi ja noro

Maakunnallisesti arvokas, pinta-ala 1,6 ha

Sijainti

Pitkästenjärvenkorpi sijaitsee Hirvihaaran alueen pohjoisosassa Kivilamminsuo–Pitkästenjärvet-nimisen Natura 2000 -alueen ja selvitysalueen rajan välissä.

Yleiskuvaus

Metsäkeskus on rajannut Pitkästenjärvestä tulevan noron ympäristön erityisen tärkeäksi elinympäristöksi. Noro on paikoin vaikeasti erottuva luonnontilaisen kaltaisen painanne keskellä tupasvillakorpea. Noron kuivassa uomassa kasvaa suovehkaa ja raatetta sekä reunoilla pullosaraa.

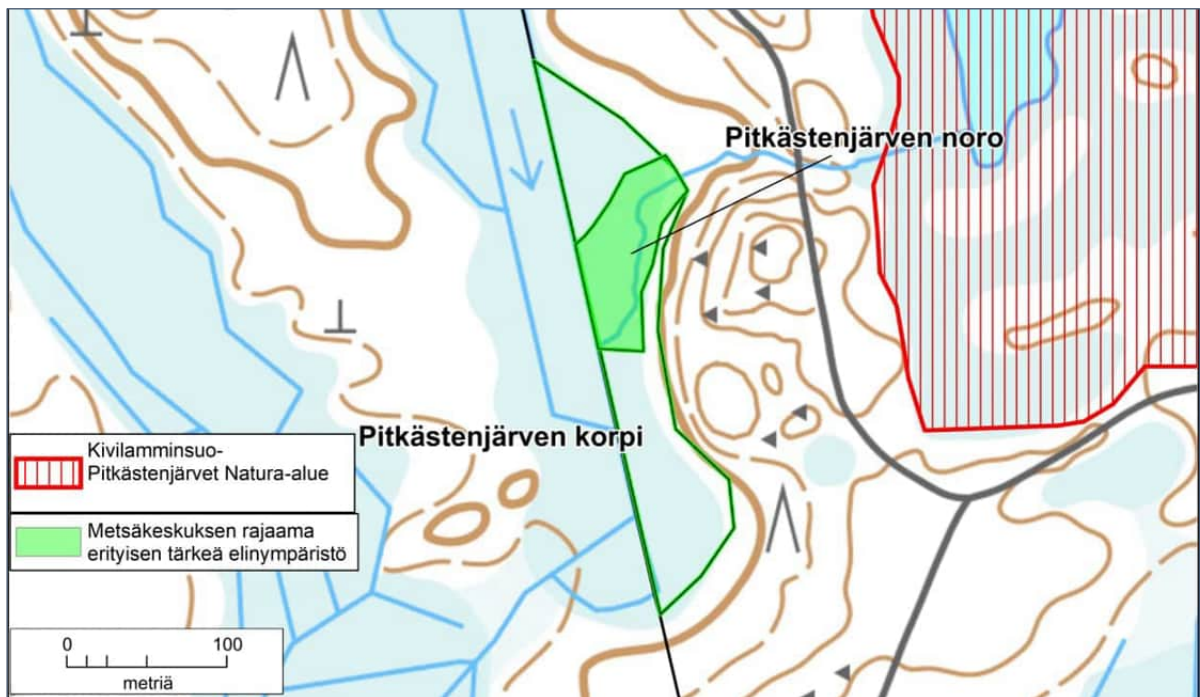
Korpialueen puusto on varttunutta koivua. Kuusen taimia on paljon ja lisäksi muutama kookkaampi kuusi. Tupasvilla on kenttäkerroksen pääasiallinen laji. Koivujen tyvimättäillä kasvaa mm. puolukkaa, juolukkaa ja mustikkaa.

Erityisarvot ja arvoluokittelun perusteet

Noro ympäristöineen on metsäkeskuksen rajaama erityisen tärkeä elinympäristö.

Pitkästenjärven korpi täyttää maakunnallisesti arvokkaan kohteen yhdistelmäkriteerit (LAKU):

- vähintään maakunnallisesti arvokkaiisiin metsiin tai puustoihin soihin läheisesti kytkeytyneet luonnontilaiset, luonnontilaisen kaltaiset tai ennallistamiskelpoisuudeltaan vähintään kohtalaiset korvet

Pitkästenjärven korven ja noron rajaus.

Pitkästenjärvien noro on vain paikoitellen näin selvästi näkyvissä.

Tupasvillakorvet on arvioitu Etelä-Suomessa vaarantuneiksi sekä viimeisen 50 vuoden että pitkällä aikavälillä tapahtuneen määrän muutoksen perusteella.

Noro on vesilain 2 luvun 11 §:n mukainen kohde.

Suosituks

Kohde tulisi säilyttää nykytilassaan.

Rajausmuutokset

Metsäkeskuksen erityisen tärkeän elinympäristön rajausta on laajennettu kattamaan koko ojittamaton suoalue.

Pitkästenjärven tupasvillakorpea.

5.12 Riitasuon keskiosa

Paikallisesti arvokas, pinta-ala 2,21 ha

Sijainti

Noin 40 hehtaarin laajuinen Riitasuo sijaitsee Metsäkulman itäpuolisella metsäalueella puolen kilometrin päässä Hyvinkääntiestä.

Yleiskuvaus

Riitasuo on ojitettu räme, jonka keskiosassa on pieni alue muuta suota avonaisempaa, hieman nevaluonteesta muistuttavaa tupasvillarämemuuttumaa. Suon keskiosa on säästynyt ojituksilta, mutta ympäristön ojat ovat hieman kuivattaneet sitä. Puusto on harvakseltaan kasvavaa kolmemetristä mäntyä. Mätäs-pinnoilla on kanervaa, vaivaiskoivua, variksenmarjaa ja suomuurainta. Märemmillä pinnoilla vallitsevat tupasvilla, suokukka, juurtosara ja pyöreälehtikihokki. Suon ”keskusnevan” länsireunassa on pieni mäntyä ja kuusta kasvava kivennäismaasaareke, jonka puusto on luonnontilaisen kaltaista, mutta ei kovin vanhaa.

Riitasuon rajaus.

Riitasuon keskiosaa.

Erityisarvot ja arvoluokittelun perusteet

Tupasvillarämeet on arvioitu Etelä-Suomessa vaarantuneeksi luontotyyppiksi, sekä viimeisen 50 vuoden aikana, että pitkällä aikavälillä tapahtuneen määrän muutoksen perusteella. Niiden pinta-ala on vähentynyt ojitusten ja turpeennoston vuoksi. Riitasuon keskiosan suokuvio on pieni, mutta kohtalaisen hyvin säilynyt. Vähäpuustoiset suot ja soiden metsäiset kivennäismaasaarekkeet ovat metsälain suojaamia ympäristöjä.

Suosituks

Kohde tulisi säilyttää nykytilassaan.

5.13 Latosaaren lehto ja korpi

Paikallisesti arvokas, pinta-ala 2,0 ha

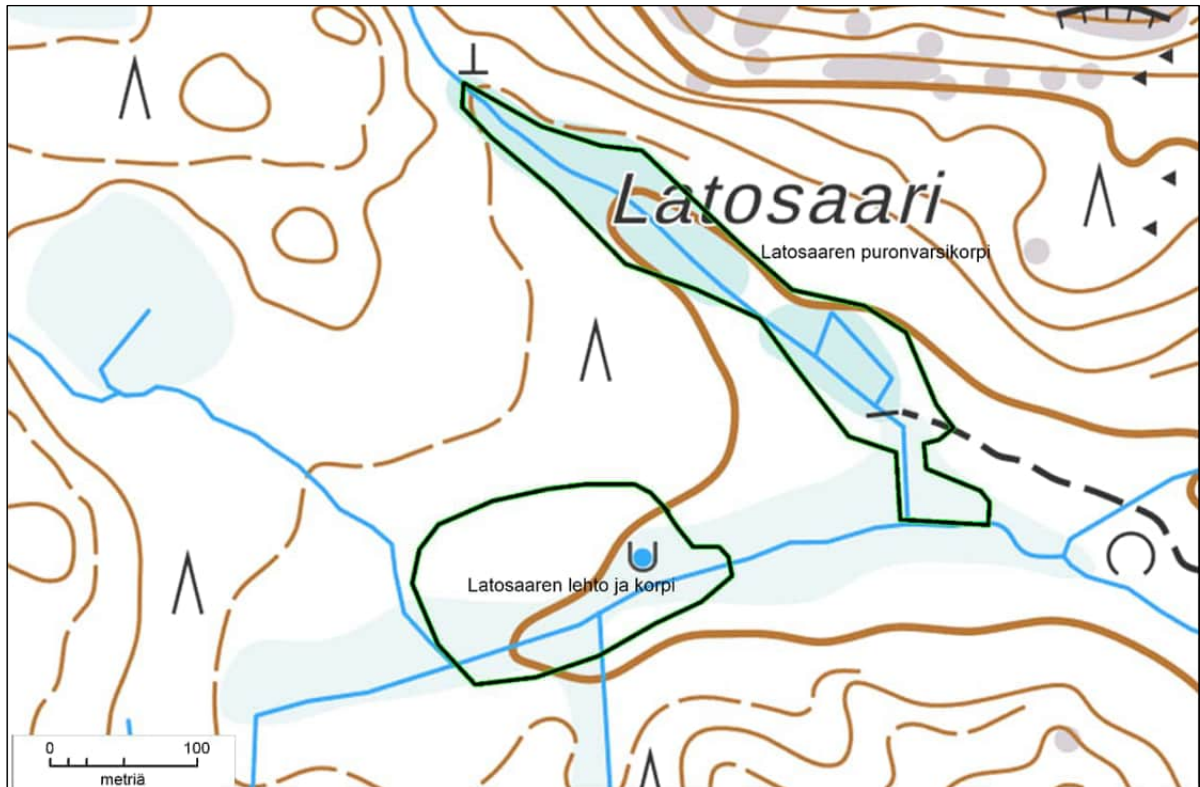
Sijainti

Latosaari sijaitsee Hirvihaaran ja Metsäkulman välisen laajahkon metsäselänten keskiosassa.

Yleiskuvaus

Latosaaren alueella on monihaarainen metsäpuro, joka on suurelta osin suoristettu. Ympäristössä on eri-ikäisiä talousmetsiä. Luonnontilaisempaa metsää on kapeina kuvioina läntisen ja luoteisen purohaaran varrella. Läntisen puron varrella on kahden hehtaarin laajuinen hyvin säilynyt metsikkö, jonka puusto on hyväkasvuista, kauan sitten harvennettua kuusikkoa. Lahopuustoa on niukasti, muutoin metsä on edustavaa. Puolentoista metrin levyisen, aikoinaan oikaistun puron ympäristössä on käenkaalia, metsäalvejuurta, hiirenporrasta, metsäkortetta, lehtotesmaa, nuokkuhelmikkää, mesiangervoa, metsäorvokkia, metsäkurjenpolvea, metsämitikkaa, sudenmarjaa sekä muuta kostean lehdon ja lehtokorven lajistoa. Kauempana purosta metsä muuttuu käenkaali-oravanmarjatyyppin lehdoksi.

Puron pohjoispuolella on läpimitaltaan kolmemetrinen avolähde. Sen partaalla kasvaa mm. suovehkaa, kurjenjalkaa, terttualpia, suo-orvokkia ja rentukkaa.

Latosaaren alueen luontokohteet.

Latosaaren lähde.

Erityisarvot ja arvoluokittelun perusteet

Kosteat keskiravinteiset lehdot on arvioitu Etelä-Suomessa silmälläpidettäväksi luontotyyppiä viimeisen 50 vuoden aikana tapahtuneen laadun heikentymisen vuoksi sekä myös tulevan 50 vuoden aikana ennustetun heikkenemisen perusteella. Tuoreet keskiravinteiset lehdot on arvioitu Etelä-Suomessa vaarantuneeksi luontotyyppiä viimeisen 50 vuoden aikana tapahtuneen laadun heikentymisen vuoksi. Ne kuuluvat myös metsälain tärkeisiin elinympäristöihin. Latosaaren metsäalueella on sekä tuoretta että kosteaa lehtoa. Lehtokorpea on niukemmin ja vain puron lähiympäristössä. Alueella oleva luonnontilainen lähde on vesilain suojaama kohde. Metsäalue täyttää myös METSO-ohjelman II-luokan valintaperusteet.

Suosituks

Kohde tulisi säilyttää nykytilassaan ja suojella METSO-rahoituksen turvin.

5.14 Latosaaren puronvarsikorpi

Paikallisesti arvokas, pinta-ala 2,06 ha

Sijainti

Latosaaari sijaitsee Hirvihaaran ja Metsäkulman välisen laajahkon metsäselänteen keskiosassa.

Yleiskuvaus

Latosaaaren alueella on monihaarainen metsäpuro, joka on suurelta osin suoristettu. Ympäristössä on eri-ikäisiä talousmetsiä. Luonnontilaisempaa metsää on ka-peina kuvioina läntisen ja luoteisen purohaaran varrella. Luoteesta tulevaa puroa reunustavat avohakkuualueet, mutta puron lähiympäristö on säästetty hakkuilta runsaan 400 metrin matkalla. Puroa reunustaa ruoho- ja heinäkorpi ja pienet metsäkortekorpilaikut. Puustona on varttuvaa ja iäkästä kuusta sekä nuorempaa koi-vua ja harmaaleppää. Lahopuuta on runsaasti koko alueella. Aluskasvillisuudessa on mm. metsäalvejuurta, hiirenporrasta, suo-orkkia, korpikastikkaa, korpikais-laa, metsäkortetta ja eteläpäässä mesiangervoa. Myös käenkaalia ja oravanmarjaa on runsaasti.

Puruoma on suoristettu kauan sitten, mutta vanha, kuivillaan oleva uoma on monin paikoin nähtävissä.

Erityisarvot ja arvoluokittelun perusteet

Ruohokorvet on arvioitu Etelä-Suomessa erittäin uhanalaisiksi pitkällä aikavälillä tapahtuneen määrän muutoksen perusteella. Puronvarsikorvet ovat metsälain tarkoittamia arvokkaita elinympäristöjä. Alueella on runsaasti eri-ikäistä lahopuuta. Kohde täyttää METSO-ohjelman II-luokan valintaperusteet.

Suosituks

Kohde tulisi säilyttää nykytilassaan. Kohde olisi mahdollista suojella METSO-rahoituksen turvin. Vanhan purouoman palauttaminen tukkimalla suoraksi kaitvettu uoma parantaisi kohteen luonnontilaa.

Rajausmuutokset

Metsäkeskus on tehnyt kohteesta erityisen tärkeän elinympäristön rajauspäätök-sen (suoelinympäristöt, eteläosa pienvesien välitöntä lähiympäristöä). Kohde rajautuu hakkuualueisiin. Luontokohteen rajaus on sama kuin rajauspäätök-sen mukainen alue.

Ruoho- ja heinäkorpea Latosaaren puron luoteisen haaran varrella.

Kuivillaan oleva Latosaaren vanha puro erottuu maastossa hyvin.

5.15 Haltantinmäen korpi

Paikallisesti arvokas, pinta-ala 0,75 ha

Sijainti

Haltantinmäki sijaitsee Hirvihaaran alueen keskiosassa Hyvinkääntien eteläpuolelle.

Yleiskuvaus

Haltantinmäen eteläpuolella on taimettuneiden hakkuuaukeiden rajaama metsäniemeke, jonka eteläosa on soistunut. Puusto on iäkästä ja kuusivaltaista. Laho puuta ja pystyyn kuivuneita kuusia on korpikuviolla siellä täällä. Kuvio on suurimaksi osaksi mustikkakorpea, mutta märimmillä pinnoilla on hiirenporrasta, metsälvejuurta, korpikastikkaa ja muita lehtokorpien lajeja.

Puustoa on takavuosina harvennettu ja kosteimmat reunat ojitettu. Kuvion itäreunassa on hakkuiden ja ojitusten hävittämä lähde.

Kohteesta on tehty metsälain erityisen tärkeän elinympäristön rajauspäätös (rehvät lehtolaiikut).

Haltantinmäen metsälakikohde.

Haltantinmäen korven arvo kasvavaa puuston vanhetessa ja lahopuun määrän kasvaessa.

Erityisarvot ja arvoluokittelun perusteet

Haltantinmäen korpi on lähinnä mustikkakangaskorpea, joskin ympäristön ojitukset ovat heikentäneet sen luonnontilaa. Kangaskorvet ovat Etelä-Suomessa äärimmäisen uhanalaisia (CR) pitkällä aikavälillä tapahtuneen määrän muutoksen vuoksi. Alueesta on tehty Metsäkeskuksen rajauspäätös. Kohde täyttää myös METSO-ohjelman II-luokan valintakriteerit.

Suosituks

Kohde tulisi säilyttää nykytilassaan.

Rajausmuutokset

Rajaus noudattaa Metsäkeskuksen tekemää rajausta.

5.16 Holisevankallio

Paikallisesti arvokas, pinta-ala 0,15 ha

Sijainti

Holisevankallio on Hirvihaaran hiihtokeskuksen länsipuolella sijaitseva männikköinen ja paikoin jäkäläpeitteinen kallioalue.

Yleiskuvaus

Holisevankallion pohjois- ja itärinteellä on matalat jyrkänteet. Osa itäjyrkänteestä on rajattu metsälain erityisen tärkeäksi elinympäristöksi (jyrkänteet ja niiden alusmetsät). Rajauksessa on mukana vajaan kymmenen metrin korkuinen porrasteinen kalliojyrkäne ja se alla oleva louhikkoinen rinne, jossa kasvaa noin 80 vuoden ikäisiä kuusia. Pienpuustona muutama koivu, kuusi ja pihlaja. Lahopuusto puuttuu. Aluskasvillisuudessa on lehtomaisen kankaan lajeja, mm. mustikkaa, puolukkaa, metsäkastikkaa, käenkaalia ja hieman metsäalvejuurta. Kuvio rajautuu harvennettuun kuusivaltaiseen sekametsään.

Holisevankallion metsälakikohde.

Holisevankallion rinnettä.

Erityisarvot ja arvoluokittelun perusteet

Metsälakikohde, jonka kuusiylispuusto on iäkästä, mutta muu kasvillisuus tavanomaista. Alue on varttunutta lehtomaista kangasta, joka on luontotyyppinä silmäläpidettävä laadun historiallisen heikkenemisen perusteella.

Suosituks

Kohde tulisi säilyttää nykytilassaan.

Rajausmuutokset

Rajaus noudattaa Metsäkeskuksen tekemää rajausta.

5.17 Haudansuon metsä

Paikallisesti arvokas, pinta-ala 0,58 ha

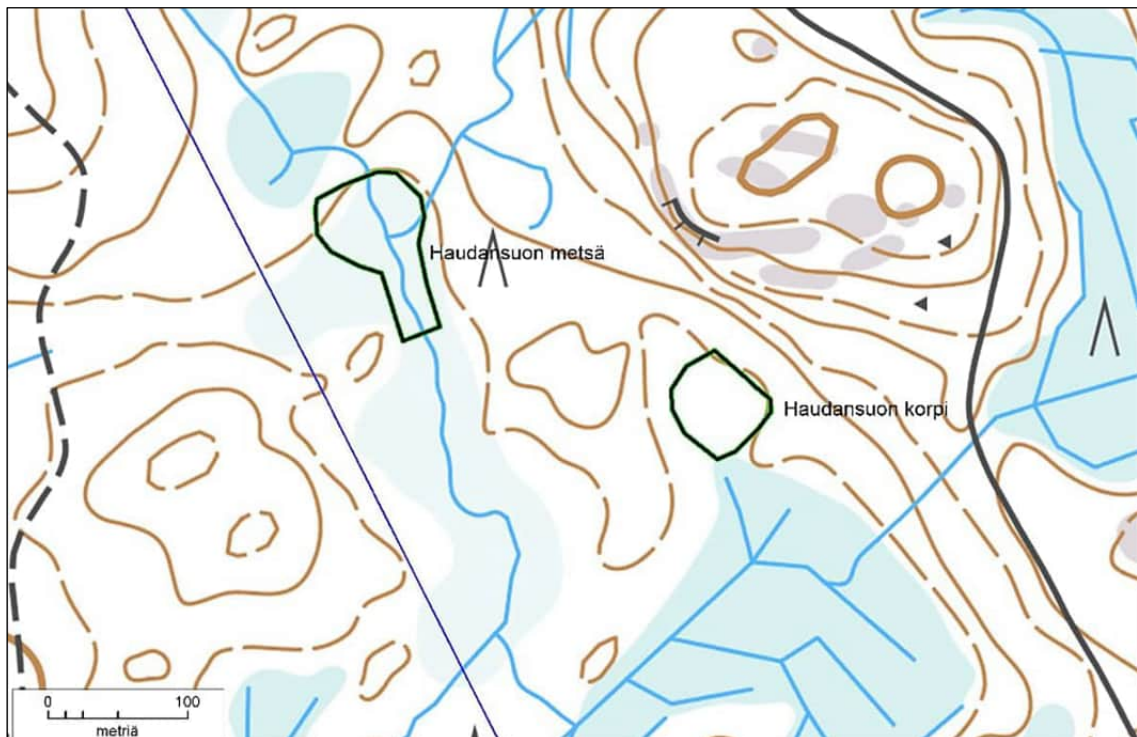
Sijainti

Haudansuo sijaitsee Hirvihaaran rekisterikylän eteläosan laajalla metsäalueella. Suon länsipuolella on kaksi pientä metsälakikohdetta, Haudansuon metsä ja Haudansuon korpi.

Yleiskuvaus

Haudansuon metsä on pienen metsäpuron varrella oleva vanhaa, runsaan sadan vuoden ikäistä kuusikkoa kasvava korpi, joka on rajattu metsälain erityisen tärkeäksi elinympäristöksi (pienvesien välittömät lähiympäristöt). Puustossa on sekapuuna koivuja, tervaleppiä ja joitakin haapoja. Pystyyn kuivuneita kuusia ja lahopuuta on erittäin paljon. Huomattava osa lahopuustosta on syntynyt viimesien myrskyissä sen jälkeen, kun kohteen itä- ja pohjoispuolelle on tehty hakkua. Länsipuolella on nuorempaa metsää.

Kenttäkerroksen kasvillisuus on vaihtelevaa, sillä alueella on pienipiirteisinä laikuina ruohokorpea, metsäkortekorpea ja mustikkakorpea. Metsikön pohjoisreunassa on myös kuivempaa kangasmaastoa. Peruslajeja ovat mm. korpikastikka, ranta-almi, luhtasara, pallosara ja metsäalvejuuri. Kuvion läpi laskeva puro oli kesällä 2019 lähes kuiva. Purouoma on metsikön kohdalla melko luonnontilainen, mutta lähiympäristössä se on turmeltu hakkuiden yhteydessä.

Haudansuon länsipuoliset metsälakikohteet.

Haudansuon metsässä on poikkeuksellisen paljon eri-ikäistä lahoppuuta.

Erityisarvot ja arvoluokittelun perusteet

Korvet ovat luontotyyppinä uhanalaisia. Alueella on useita korpityyppejä. Ruohokorvet on arvioitu Etelä-Suomessa erittäin uhanalaiseksi luontotyyppiä pitkällä aikavälillä tapahtuneen määrän muutoksen perusteella. Metsäkortekorvet ja varpukorvet on arvioitu Etelä-Suomessa erittäin uhanalaiseksi sekä lähimmän 50 vuoden aikana, että pitkällä aikavälillä tapahtuneen määrän muutoksen perusteella.

Metsälakikohde, jonka kuusiylispuusto on melko vanhaa. Pystyyn kuivuneita runkoja ja maassa olevaa lahoppuuta on erittäin paljon. Kohde täyttää METSO-ohjelman I-luokan valintaperusteet.

Suosituks

Kohteen arvo kasvaa lahoppuuston vanhetessa. Kohde tulisi säilyttää nykytilassaan ja suojella esimerkiksi METSO-rahoituksen turvin.

Rajausmuutokset

Kohteen rajausta on laajennettu luoteen suuntaan vastaamaan paremmin vanhan puuston kasvualuetta.

5.18 Haudansuon korpi

Paikallisesti arvokas, pinta-ala 0,35 ha

Sijainti

Haudansuo sijaitsee Hirvihaaran rekisterikylän eteläosan laajalla metsäalueella. Suon länsipuolella on kaksi pientä metsälakikohdetta, Haudansuon korpi ja Haudansuon metsä.

Yleiskuvaus

Ojitetun ja aukoksi hakatun korpialueen reunassa oleva pieni hakkuissa säästetty korpilaikku, joka on lähinnä ruoho- ja heinäkorpea. Aluskasvillisuudessa vallitsevat metsäkorte, korpikastikka, pallosara, riidenlieko, ranta-alpi, käenkaali ja metsätähti. Ylispuina on varttuneita tervaleppiä, koivuja ja kuusia. Lahopuustona on muutama kaatunut runko.

Kohde on kärsinyt ympäristön hakkuista ja alapuolisen korpialueen ojituksesta, joka on kuivattanut myös hakkuissa säästettyä korpea. Kohde on rajattu metsälain erityisen tärkeäksi elinympäristöksi (suoelinympäristöt).

Erityisarvot ja arvoluokittelun perusteet

Pieni metsälakikohde, jonka on ympäristön hakkuiden heikentämä. Korvet ovat luontotyyppinä uhanalaisia, mutta Haudansuon korvella ei ole pienen pinta-alan ja muuttuneiden luonnonolojen vuoksi erityisiä suojeluarvoja.

Haudansuon korpi (korkeampi, harva puusto aukon takana) eteläpuoliselta hakkuuaukealta nähtynä.

Suositukset

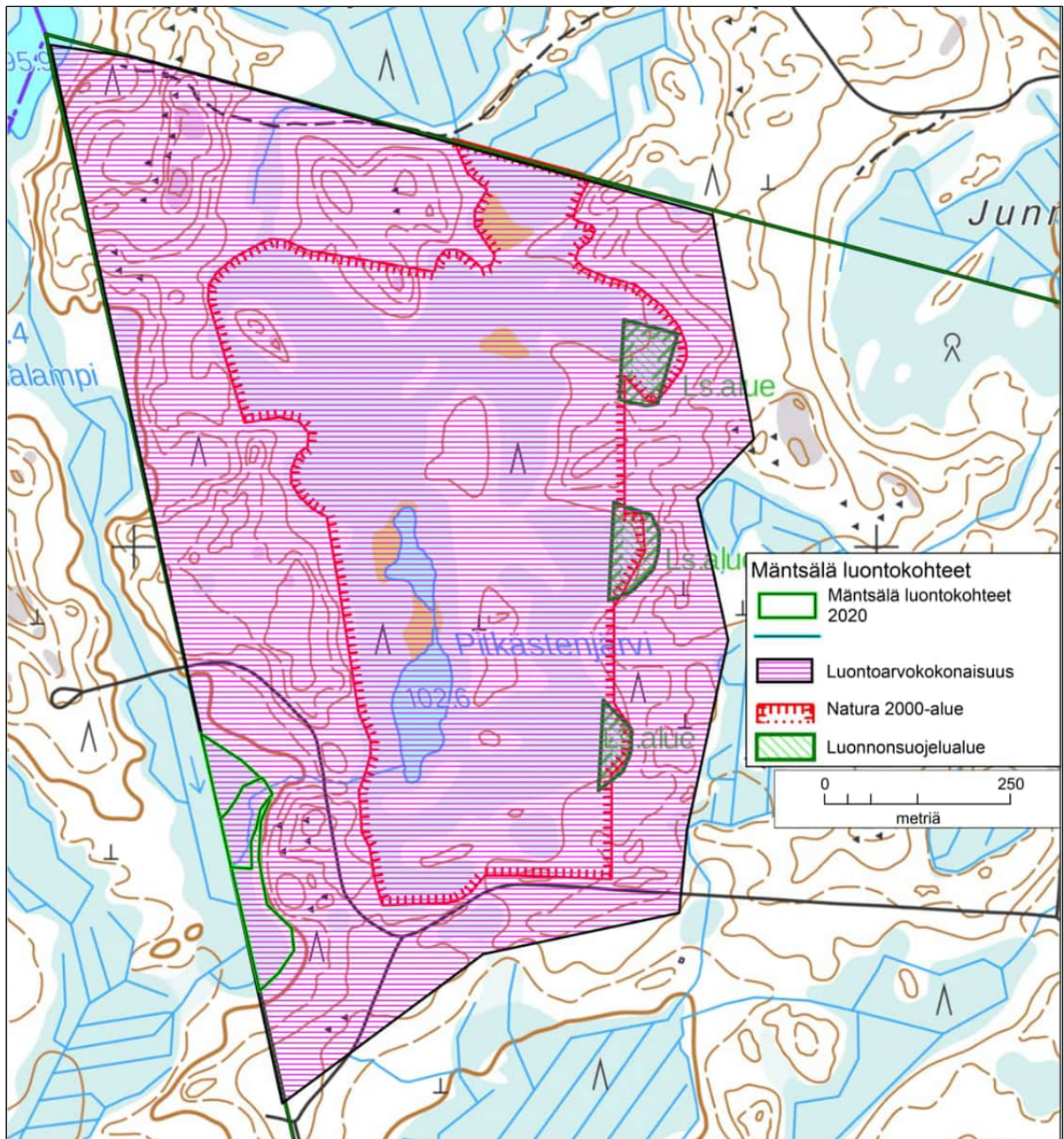
Kohteen arvo kasvaa puuston vanhetessa. Kohde tulisi säilyttää nykytilassaan.

Metsäkortteen vallitsemaa kasvillisuutta Haudansuon korpikuviolla.

5.19 Pitkästenjärvi

Luontoarvokokonaisuus, pinta-ala 85 ha

5.20 Kerlamminkalliot

Luontoarvokokonaisuus, pinta-ala 18 ha

